

ürün

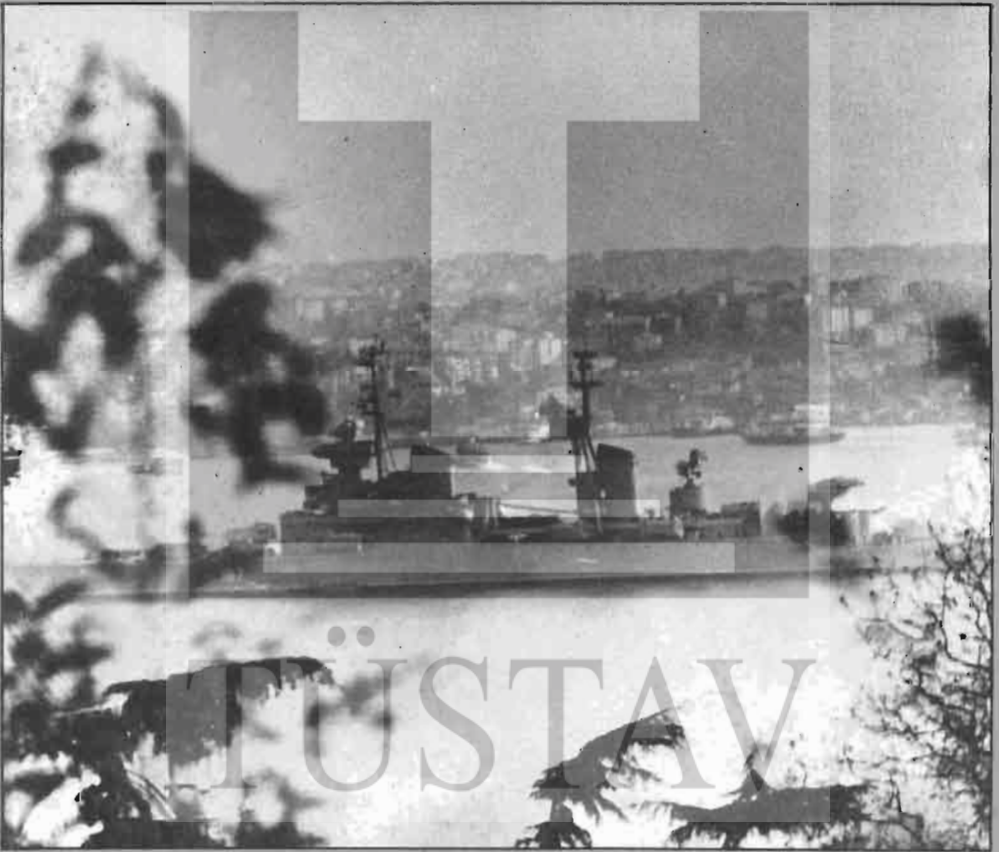
SOSYALİST DERGİ

Aralık
1978

54

YIL:5 CİLT:9

KARDEŞ SOVYET DENİZCİLERİNİN LİMANLARIMIZI ZİYARETİ

TKP PROGRAMI DAVASI

★İKİNCİ DURUŞMA

28 ARALIK'TA★

Murat Moralı
bağışdır - 2012

İçindekiler

"Sizi Halka Verdiğiniz Sözleri Tutmaya Çağırıyoruz"	3
Kısa Haberler	7
Emperyalizmin Türkiye Üzerindeki Baskıları ve TKP'nin Politikası ...	8
Uluyan Kurdun Silueti (Yeni Zamanlar Dergisi) — L. YURIEV	13
TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI TARİHİNDEN SAYFALAR:	
TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen Yoldaşın Kısa Biyografisi (7)	17
BİNLERCE İŞÇİ TÜRKES'İ LANETLEDİ:	
Türkes F. Almanya'dan Apar Topar Kaçtı	25
Anti Komünizm Üzerine — H. ERDAL	26
Barış İçinde Bir Arada Yaşama Politikası ve Dünya Devrimci Süreci — Ahmet Selim ÖZGÜVEN	33
Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin	
60. Kuruluş Yıldönümü Bildirisi	45
TKP PROGRAMI DAVASI:	
17 Ekim Duruşması Nasıl Bir Ortamda Yapıldı?	61
Savcı, Vahdettin Düzenini Savunuyor	67
17 Ekim Duruşmasının Yankıları	70
İşçi Sınıfının Tarihsel Özgörevi ve Günümüz	
İşçi Hareketi — V. V. ZAGLADİN	77
Kardeş Sovyet Denizcilerinin Ziyareti	93

Değerli Dostlar,

Bir yılı daha geride bıraktığımız bu sayımızda, **ÜRÜN**'ün baskı sayısının 19.000'e, abone sayısının da 1.000'in üzerine çıktığını övünçle belirtiyoruz. Önümüzdeki Haziran sayısıyl 5 yılını dolduracak olan **ÜRÜN**, başlangıçta 2.500 adet basılıyordu. Bugün ulaştığı sayılarla, ülkemizde sol yayınlar arasında en çok okunan ve en yüksek tirajlı dergi olma niteliğini koruyor.

Bunun öyle pek kolay olmadığını dost okurlarımız ve ilerici kamuoyu iyi bilmektedir. Basın tekellerinin yarattığı kâğıt vb. karaborsası kısılcasına göğüs gerip, türlü ekonomik baskılara karşın hiç aksatmadan yayımı sürdürmek bir yana; **ÜRÜN**, demokratik yayımcı olmanın yüzlerce yıl ağır hapis cezasının tehdidi altında olduğu bir ülkede yayımlanıyor. Tüm bu güçlükler, engellemeler karşısında **ÜRÜN**'ün en önemli desteği, dost okurlarının sıcak ilgisi ve ilerici, anti-emperyalist, demokratik güçlerin gelişen barış, demokrasi ve sosyalizm uğruna savaşımıdır.

Dost okurlarımızın, "Yığınsal Abone Kampanyası" nı aynı sıcaklıkla sürdüreceklerine inanıyoruz.

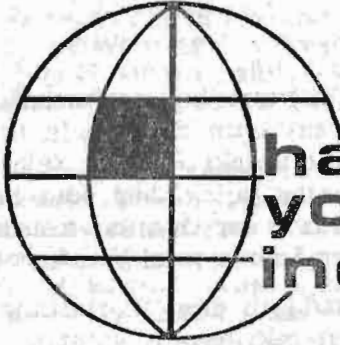
Dostça selamlarımızla.

ÜRÜN

Sahibi: URAL ATEŞER • Yazı İşleri Müdürü: AHMET TAŞTAN • Yönetim Yeri: Nuruosmaniye Cad. Özyayın İşhanı, No: 59-61/2 - Cağaloğlu - İSTANBUL • Yazışma ve Havale Adresi: ÜRÜN, PK. 41, Sirkeci - İSTANBUL • Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM, Yerebatan Caddesi, Taşsavaklar Sokak, Bayoğlu Han, No: 5/2 Cağaloğlu - İSTANBUL • Dizgi - Baskı: BAŞARAN MATBAASI • Kapak Filmleri: TAB GRAFİK • Kapak Baskı: GÖZLEM BASIMEVİ • Yurtiçi Abone Koşulları: Altı aylık 75, Bir yıllık 150 Lira • Yurtdışı Abone Koşulları (uçakla): F. Almanya - 35 DM, Hollanda - 38 Fl, Belçika - 600 Fr, İngiltere - 9 £, Fransa - 75 Fr, İsviçre - 40 Fr, İsveç - 75 Kron, ABD - 22 \$.

Baskı Tarihi: 1 Aralık 1978

haber yorum inceleme

“Sizi, Halka Verdiğiniz Sözleri Tutmaya Çağırıyoruz,,

Ekonomik göstergeler ortada. Maliye Bakanlığının rakamlarına göre, 1977 yılı bütçesi 47 milyar 700 milyon lira açık verdi. Bu, Cumhuriyet tarihinin en büyük bütçe açığıdır. Böylece bütçe açıkları nedeniyle hazinenin toplam borcu 102 milyar liraya ulaşmış bulunuyor.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün yaptığı hesaplara göre, son bir yıl içinde (Temmuz 1977 - Temmuz 1978) perakende fiyatlar % 56,7 oranında arttı. Bu artış İstanbul'da % 70,9'a yükseliyor.

Yine Devlet İstatistik Enstitüsü'nün Dış Ticaret İstatistikleri'ne göre, Ocak - Ağustos 1978'i kapsayan sekiz aylık dönemde, Türkiye'nin dış ticaret açığı, geçen yılın ilk sekiz ayına oranla % 48,7 gerileyerek 1 milyar 503 milyon dolara indi. Dış ticaret açığı yarı yarıya azaltıldı ama dışsattımlardaki artış sadece % 16,5.

Yurda giren işçi dövizlerinde ise, geçen yılın ilk sekiz ayına oranla % 19,5'lik bir azalma var. 1977 yılının ilk sekiz ayında 669 milyon 420 bin dolar olan işçi dövizleri, bu yılın ilk sekiz ayında 538 milyon 921 bin dolarda kaldı.

Dördüncü Beş Yıllık Plan'a göre, yurtiçi tasarrufların ulusal gelir içindeki payı, % 16,4'ten % 22,3'e yükseltilecek. Tasarrufu bu ölçüde arttırmak için Plan'da iki temel ilke getiriliyor:

1) Özel tasarrufların daha hızlı artırılması, yani sermaye birikiminin hızlandırılması. Bu, sömürünün daha da yoğunlaştırılması demektir.

2) Özel tüketim harcamalarının kısılması. Bu koşullarda, bunun da anlamı, ücretlerin dondurulması, tarım ürünlerinde taban fiyatlarının düşük tutulmasıdır.

Öte yandan, Amerika'da Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Carter yönetimi yetkilileriyle görüşen TÜSİAD heyeti, bunların görüşlerini şöyle özetliyor: «Kalkınma hızını sifıra düşürün, tüketimi sınırlandırın, balık ağı, peynir, gömlek yapın.» Yani sosyalist ülkelerle ilişkileri kısın, sosyalist ülkelerin ağır sanayi kurmasına engel olun, bunun yerine ağır sanayi ürünlerini emperyalist ülkelerden daha pahalıya satın alın, demeye getiriyor. Açık açık «Türkiye, bölgenin maşnavi, kasabı, sütçüsü olsun» diyorlar.

Federal Almanya yetkilileri ise, her yıl Türkiye'ye açacakları 100 milyon dolarlık askersel kredi karşılığında topraklarımızdan üs istiyorlar. Ecevit'in Federal Alman tekelleriyle işbirliği temeline dayalı "Ulusal Savunma Sanayii" yutturmacasına Alman sağ Sosyal Demokratlarının yanıtı işte böyle oluyor.

Yine 1978 yılının ilk sekiz ayında piyasadaki kâğıt para miktarı (emission hacmi) 25 milyar lira artmış bulunuyor. Karşılığı olmayan bu paralar ne için basılıyor? İşbirlikçi-tekelci sermayenin denetimindeki bankaların kredi gereklerini, yine bunların birer arpalığı durumunda olan Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin finansman açığını karşılamak için. Yani işbirlikçi-tekelci sermaye adına, yasal yoldan kılıfına uydurarak devlet bir tür kalpazanlık yapma işini İendi üzerine alıyor.

Ayrıca, 1975 yılında MC hükümetinin yürürlüğe koyduğu DÇM'lerin (Dövizle Çevrilebilir Mevduat) borçlarını da devlet üstlenmiş durumda. DÇM uygulamasına göre, Türkiye'deki işbirlikçiler, çeşitli yabancı tekeller ve bankalardan kredi aldılar. Kendilerine bu krediler için kur garantisi verildi. Yani yerli kodaman patronlar, kredi borcunu geri öderken, krediyi aldığı zaman yabancı para kaç lira idiye, o kurdan ödeme yapacak, aradaki kur farkı devlet kesesinden çıkacak. Son üç yıl içinde bu yolla devletin tekellere 30 milyar lira kur farkı ödediği açıklandı. Dahası, bu borçların faizlerini de devlet kendi üzerine aldı.

İş bununla da bitmiyor. Dışalım için döviz transferlerinde altı aydan çok bir gecikme olursa, aradaki kur farkını yine devlet ödeyecek. Yerli tekellerin sözcüleri, hükümetin bu kararını "bayram hediyesi" diye sevinçle karşıladılar.

İşbirlikçi sermayenin sözcüleri, Halit Narin gibileri, «altın yılımızı yaşıyoruz» diyorlar. Amerikan Business Week dergisine göre, Koç Holding dünyanın en kârlı 13 kuruluşu arasında 5. sırada yer alıyor. Adı geçen dergi, Koç Holding'in satış hacminin 1977 yılında, bir önceki yıla oranla, % 26 artarak 1 milyar 128 milyon dolara ulaştığını yazıyor. 103 milyon dolar kâr eden Koç'un vergi sonrası kârında ise % 36'lık bir artış var.

Öte yandan, ABD Dışişleri Bakanlığı, Türkiye Dışişleri Bakanlığı'na bir uyarı mektubu verdi. Bu mektupta, Türkiye'de Amerikan sermayesinin bulunduğu işletmeler devletleştirilirse, bunun ağır sonuçlar doğuracağı, yani ikili anlaşmalar gereğince yapılan "yardım"ların durdurulacağı, özel yatırım akımının kısıtlanacağı, Türkiye'ye kredi verilmemesi için yabancı bankalara baskı yapılacağı açıklandı. Tam da Meclis'te yeraltı zenginliklerimizin sınırlı da olsa devletleştirilmesine ilişkin yasa tasarıları görüşülürken, hükümetin Amerikan sermayeli Ataş petrol şirketine bir ultimatom verdiği sırada oldu bu.

13 Ekim günlü Bulgar Oteçestven Front gazetesi, ABD'nin böyle bir uyarıyı, silah ambargosunu kaldıracığını açıklamasından ve yeniden askersel geç yollayacağını bildirmesinden birkaç gün sonra yaptığını belirtiyor.

Türkiye, işte böyle yıllardır emperyalizme her bakımdan bağımlılığın getirip dayadığı derin bir bunalımdan geçiyor. Böyle bir yapıda sınıfların ayrışması süreci ve sınıf karşıtlıkları geliyor. Başta işçi sınıfı olmak üzere, geniş emekçi yığınlarla az sayıdaki işbirlikçi-tekelci kesim arasındaki çatışma tam anlamıyla keskinleşiyor. İşbirlikçi-tekelci burjuvaziyle küçük ve orta katmanlar arasındaki çelişki de gittikçe artıyor.

İşbirlikçi-tekelci sermayenin en gerici kanadı açıktan "faşizm", "sıkı-yönetim" çılgınlıkları atıyor. Genel olarak işbirlikçi-tekelci sermaye, bir eliyle faşizm sopasını ardında saklıyor, öbür eliyle "AP-CHP koalisyonu" söylevi çekiyor. "Altın yılımızı yaşadık" diyenler, bir yandan bu hükümeti daha da sağa çekip iyice evcilleştirmenin yollarını arıyorlar, bir yandan da daha çok dayandığı tabandan ötürü yeterince güvenemedikleri bu hükümeti bir "büyük koalisyon"la değiştirmeye çabalyorlar. Bu "büyük koalisyon" a, AP-CHP işbirliğine gidebilmek için de, ağababalarının, CIA'nın, Pentagon'un, kontrgerillanın beslediği, kendilerinin körüklediği faşist terörü buna gerekçe gösteriyorlar, "iç savaş tehlikesi" çılgınlıkları atıyorlar.

Bir yandan MHP'ye karşı çıkar görünüp, öte yandan faşist komandolara "birlik" çağrısı yapan Maocu Perinçek daha da ileri gidiyor, «AP-CHP-MSP birleşsin» diyor. Türk-İş'in başları ise, DİSK'in teröre karşı işbirliği çağrısına, "AP-CHP koalisyonu"yla karşı çıkıyor. Kimi goşist eğilimler de, faşist terörün oyununa ve kışkırtmalara gelerek, isteseler de, istemeseler de, işbirlikçi-tekelci sermayeye çanak tutuyorlar.

Bunların hepsi de sınıf özünü gizlemeye, kendi konumuna uygun olarak yüzüne bir maske geçirip emekçi yığınların karşısına çıkmaya çabalyor. Hepsinin de amacı, bu hükümeti yıkıp yerine daha gerici, baskıcı bir ortaklığı, bir çeteyi başa geçirmektir. Hangi gerekçeyle çıkarlarsa çık-sınlar, hepsinin amacı, halkın sınırlı da olsa kimi demokratik haklarını kökünden budayacak bir hükümeti işbaşına getirmektir.

Hepsi de bıçağın sivri ucunu gelişen demokratik, anti-emperyalist, anti-faşist harekete, işçi sınıfına, emekçi yığınlarına ve en başta Türkiye Komünist Partisi'ne çeviriyorlar. TKP'nin gerici-faşist cepheye karşı önerdiği, bugünkü sınıf savaşı koşullarında tek gerçekçi ve devrimci seçenek olan Ulusal Demokratik Cephe çağrısına saldırıyorlar.

Komşu İran'da da, Amerikan ve Alman emperyalistleri, bir yandan askersel diktanın İran halkının direnişini bastırmasını isterken, öte yandan yakın bir zamanda bir koalisyon hükümeti kurulmasından umutlu olduklarını söylüyorlar. Askersel dikta, burjuvazinin Şah'a karşı olan kesimlerini Şah'la uzlaştırmak için silah dayıyor. Tudeh Partisi'ne, gelişen anti-emperyalist halk hareketine karşı, bu harekete iğdiş edebilmenin yollarını arıyor. ABD Başkanı Carter ve Şah «gerekirse bir koalisyon hükümeti kurulur, Tudeh'in katılmayacağı seçimler yapılır» diye geveliyor.

Türkiye'de de, daha yakın geçmişte, 12 Mart'ta, gelişen demokratik hareketi bastırabilmek için, süngü zoruyla burjuvazinin değişik kanatlarını uzlaştırma, AP-CHP işbirliğini sağlama yolu denendi.

Carter, bir yandan da «gerekirse İran'a müdahale ederim» diyor. **Hürriyet** gazetesi, NATO Genel Sekreteri Luns'un Ankara'da Şah'ı kurtarma operasyonundan sözetti. Öyle görülüyor ki, emperyalistler bir kez daha topraklarımızdaki Amerikan-NATO üslerini komşu ülkelere karşı kullanmanın yollarını arıyorlar.

NATO Genel Sekreteri Luns, ayrıca, NATO'nun Türkiye ve Portekiz'e "ekonomik yardım"da bulunacağını, bunun yollarını aramak için Türkiye'ye geldiğini söyledi.

Türkiye ve Portekiz konusunun Batı Alman sağcı Sosyal Demokratlarının gündeminde olduğu biliniyor. Sosyalist Enternasyonal, daha önce

Portekiz'de bu yolla Soares'in konumlarını sağlamlaştırarak, gelişen devrimci hareketi frenleme, bastırma yolunu tuttu.

CHP ise 4 Kasım'da Sosyalist Enternasyonal'e resmen kabul edildi. CHP Genel Sekreteri Üstündağ geçen ayın sonunda Federal Almanya'da Brandt'ın yardımcılarından Wischnewski ile görüştü. «Ecevit ile Brandt'ın araya bürokratik engeller konmadan doğrudan görüşme yollarını kolaylaştırmalıyız» denildi. Öte yandan yandan Wischnewski'nin de yönetiminde bulunduğu anti-komünist bir kuruluş olan Friedrich Ebert Vakfı'nın Türkiye'de de bir şube açacağı belirtildi. Aynı Üstündağ, son Federal Almanya gezisinde açık anti-komünist kışkırtmalar yaptı, «çıkın ortaya kaç kişi olduğunuzu görelim» gibi sözler etti.

Emperyalizmin kaba-ince her türlü yönetime başvurduğu bir ortamda, CHP ağırlıklı hükümetin başı Ecevit Kurultay konuşmasında emperyalizmin Türkiye'yi bir "duvar"a sıkıştırdığından söz ediyor. «Faşistlerin ardında dokunulmazlıkları olan güçler vardır» diyor.

Ama buna karşı ne yapıyor? Bir yandan yığınları politikadan uzak tutmak için anti-demokratik yönde yasa değişikliklerine gidiyor. 141-142. maddeeri "meclis aritmetiği" bahanesiyle tutuyor, öte yandan bu maddelerin uygulaması bu hükümet döneminde daha da hızlanıyor. Yığın örgütlerinde bu örgütleri bölücü girişimlerde bulunuyor, Köy-Koop'ta tasfiyelere gidiyor. Yalnız komünistlere, sosyalistlere karşı değil, aynı zamanda kendi partisinin sol kanadına da ters tavırlar, uygulamalar içine giriyor. Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen'in Ecevit'e mektubunda da belirttiği gibi, «CHP ağırlığındaki hükümet, NATO'ya, Amerikan emperyalizmine bağımlılık politikasını sürdürüyor. Üstelik her geçen gün emperyalist dayatmalarla bulunduğu konumlarından bile geriliyor. "Sovyetler Birliği'nden Türkiye'ye tehlike gelmiyor" dediniz. Ama nükleer silah depolarını, Amerikan saldırı üslerini, üstelik meclislere bile götürmeden açıyorsunuz, öteki hükümetler gibi Anayasa'yı çiğniyorsunuz. İmzaladığımız Türk-Sovyet ortak Siyasal Belgesi'ne aykırı davranıyor, bölgemizde barışın ve yumuşamanın çıkarlarıyla ters düşüyorsunuz.»

Bilen yoldaş Ecevit'e mektubunu şu sözlerle bitiriyor:

«Bütün olaylar, bütün veriler parti yönetiminizin, halkın geniş yığınlarının nefretini kazanmış olan, eli kanlı Demirellerin, Türkeslerin paraleline sürüklendiğini gösteriyor. Gerici, faşist karması hükümetlerden farkınız ne kalıyor? Halk bunu soruyor.»

«TKP, Amerikan emperyalizminin barışı kundaklama, Türk-Sovyet ilişkilerini baltalama girişimlerine, faşist tirmanışa, işsizliğe ve pahalılığa karşı savaşıyor. Halkımızın, geniş emekçi yığınların savaş birliğini kurmaya çağılıyor. TKP bu yönde atılacak her türlü ileri adımı destekleyecektir.»

«Sizi halka verdiğiniz sözleri tutmaya çağırıyoruz.»

ürün

KISA HABERLER

• İran Tudeh Partisi Merkez Komitesi, Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne bir teşekkür mesajı yollamıştır. Mesajda özetle, «İran halkının özgürlük, ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerleme savaşımı çok önemli ve duyarlı bir ibreye gelmiştir. Önümüzdeki aylardaki gelişmeler ülkemizin geleceği açısından büyük önem taşıyor. Bu nedenle size gösterdiğiniz dostluk, dayanışma ve desteğinizden ötürü çok teşekkür ederiz. Geçtiğimiz haftalarda ve aylarda süren bu desteğiniz ve dayanışmanız çok yararlı olmuştur. Önümüzdeki günlerde değeri daha da artacaktır» denilmektedir.

• Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen, 60. kuruluş yıldönümleri dolayısıyla Yunanistan, Avusturya ve Hollanda Komünist Partilerine birer kutlama mesajı yollamıştır.

İ. Bilen'in Yunanistan Komünist Partisi'ne yolladığı mesajda, 60 yıl boyunca faşist baskılara, kanlı teröre karşı savaşlarda, Yunan komünistlerinin Marksizm-Leninizm ilkelerinden en küçük bir ödün vermedikleri belirtilmekte ve özetle şöyle denmektedir : «...Bugün de Yunan halkının, geniş emekçi yığınların emperyalizme, NATO'ya, gericiliğe karşı barış, güvenlik, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm uğrunda yürüttüğü savaşın başını çeken, bu savaşta ilerici demokratik güçlerin eylem birliğini kurmak yolunu şaşmaksızın izleyen biricik devrimci güç Yunanistan Komünist Partisi'dir. ... Halklarımız arasına düşmanlık tohumları ekme çabalarına, şovenizme karşı ortak savaşta, partilerimiz arasındaki kopmaz komünist kardeşlik bağları giderek çelikleşmektedir. ... Türkiye Komünist Partisi, bu proleter enternasyonalizm bağlarını daha da güçlendirmek için canla başla çalışacaktır. ...»

• TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen, 65. doğum yıldönümü dolayısıyla Portekiz Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Alvaro Cunhal'a ve 60. doğum yıldönümü dolayısıyla İsrail Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Meir Vilner'e kutlama mesajları göndermiştir.

• TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen, yeniden Alman Komünist Partisi Başkanı seçilmesi dolayısıyla Herbest Mies'e ve Yemen Sosyalist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri seçilmesi dolayısıyla Abdel Fattah İsmail'e birer kutlama mesajı yollamıştır.

**KOMÜNİSTLER, SOSYALİSTLER, CHP'Lİ YURTSEVERLER!
FAŞİST TIRMANIŞA, EMPERYALİZME KARŞI SAVAŞ BİRLİĞİNE!**

Emperyalizmin Türkiye Üzerindeki Baskıları ve TKP'nin Politikası

Federal Almanya'nın Frankfurt kentinde 23-24 Ekim 1978 günlerinde "Afrika, Latin Amerika ve Asya anakarasında emperyalizme, sömürgecilige ve ırkçılığa karşı savaş" konulu bir kollokyum yapıldı. Bu kollokyumda Türkiye Komünist Partisi temsilcisinin yaptığı konuşma aşağıdadır.

Bu konuşmada, emperyalizmin Türkiye üzerinde yoğunlaşan askersel-politik ve ekonomik baskıları, bunun dolaysız politik sonuçları, faşist tehlikenin artması ve TKP'nin politikasının bazı yönleri üzerinde duracağız.

Uluslararası durumdaki güncel gelişmeler, emperyalizmin barış ve insanlık düşmanı yüzünü daha da açığa çıkarıyor. Amerikan emperyalizminin gerginliği artırma girişimleri, Nötron bombası yapımı ile silahlanma yarışını tırmandırmak istemesi, Afrika'da, Orta Doğu'da, Doğu Akdeniz'de gerginlik ocaklarını körüklemesi, Smith'in ırkçı, Pinochet'in faşist rejimlerini, Somoza'nın oligarşik diktatörlüğünü, İran Şahı'nın kanlı dikta rejimini desteklemesi, emperyalizmin Pekin hegemonyacılarıyla kol kola girmesi, ilerleyen dünya devrim sürecine karşı elinde kalan konumları pekiştirmek için giriştiği umutsuz ama tehlikeli manevraların boyutlarını sergiliyor.

Türkiye, Amerikan emperyalizminin, ortaklarının Pekin hegemonyacılarıyla birlikte giriştikleri tehlikeli serüvenlerin odaklandığı bir bölgede yer alıyor. Amerikan emperyalizmi, NATO, komşumuz Sovyetler Birliği'ne karşı silahlanmayı yoğunlaştırıyor. Orta Doğu'da, Siyonizme ve Arap gericiliğine, Filistin ve Arap halklarının ulusal kurtuluş savaşına karşı destek veriyor, bölgeye daha da yoğun karışmaya hazırlanıyor. Bu arada, eylemlerini Vaşington'la uyumlaştıran Pekin yönetimi, Balkanlar'da, Türkiye'de ve İran'da barış düşmanı, anti-Sovyetik girişimlerde bulunuyor.

Emperyalistler, bölgedeki çıkarlarını daha da pekiştirebilmek, NATO'nun güneydoğu kanadını güçlendirmek için Türkiye üzerinde de baskılarını yoğunlaştırdılar. Ambargonun kaldırılmasıyla birlikte çalışmalarını sınırlandırılmış olan, nükleer silahlarla donatılmış Amerikan üsleri yeniden resmen açıldı. Örneğin açılan Sinop üssü, Sovyetler Birliği'ne karşı, Diyarbakır ise, hem Sovyetler Birliği'ne, hem de Ortadoğu ülkelerine karşı casusluk ve saldırı amaçlarıyla kullanılıyor.

Bu dayatmadan kısa bir süre önce, Türk-Sovyet ilişkilerinde ileriye doğru bir adım atıldığı, saldırmazlık temelinde politik bir belgenin imzalanmış olduğu, Başbakan'ın «Türkiye'ye Sovyetler Birliği'nden tehlike gelmiyor» dediği, bu sözlerini Vaşing-

ton'daki son NATO tepe toplantısında yinelediği hatırlanacak olursa, Amerikan üslerinin yeniden açılmasının anlamı daha iyi kavranır. Amerikan emperyalistlerinin, Türkiye'nin Kıbrıs'a asker çıkartmasıyla birlikte, NATO'nun güneydoğu kanadının yıkılmasını önlemek için uyguladığı askersel ambargoyu üslerin açılması koşuluyla kaldırmasının bir de şu özelliği vardır. Carter yönetimi, Ecevit hükümetinin üslerin açılması koşulunu örtbas etmesine, bazı formel prosedürleri (üslerin statüsüyle ilgili anlaşmayı meclisten geçirmek gibi) yerine getirmesine bile fırsat vermeden üsleri açtırdı. Bu, Türkiye'nin emperyalizme ne denli bağımlı olduğunu, bu bağımlılığın Amerikan emperyalizminin saldırgan politikasındaki rolünü gösteren somut bir örnektir.

Resmen açıklanan Akdeniz'deki 199 NATO üssünün büyük çoğunluğunun, 61'inin, Türkiye'de bulunması, emperyalizmin, NATO'nun, ülkemiz üzerindeki askersel çıkarının boyutlarını gösteriyor. Türkiye bu bağımlılığın ağır yükü altındadır. Ülkemiz yenisömürgeciliğin boyunduruğu altında harpçi NATO blokuna sürüklenmiştir. Türkiye bu blok içinde Amerika'dan sonra en fazla askeri silah altında tutuyor. Türkiye'nin silahlanma-askersel harcamaları, sürekli artıyor. Emperyalist kaynaklara göre, 1960 - 1970 yılları arasında yıllık ortalama % 10'luk artışa karşın, 1971 - 1977 yıllarında yıllık artış ortalama % 33'tür. Bu oranlar gösteriyor ki, Türkiye tüm NATO üyesi ülkeler içinde askersel harcamaları en fazla artan ülke durumundadır. Askersel harcamaların hükümet harcamaları içindeki yeri bakımından da Türkiye 1975 - 78 döneminde yıllık ortalama % 25 ile blok içinde yine en başta geliyor. Gayri safi milli hasıla içinde askersel harcamalara düşen pay, 1975 - 1977 döneminde yıllık ortalama % 6,7'dir. Türkiye ulusal zenginliklerinden silahlanmaya ayırdığı pay bakımından da tüm NATO içinde birinci sırada geliyor. Bu tablo Türkiye'nin Amerikan emperyalizmine askersel bağımlılığının halkımıza, ülke ekonomisine nasıl bir yük olduğunu anlamaya yeter. Amerikan emperyalizminin Avrupa'daki baş ortağı Federal Alman emperyalistleri de Türkiye üzerindeki askersel etkilerini artırma yolundadırlar. Onlar, artık açıktan açığa Türkiye'den askersel üs isteminde bulunuyor, Türk Savunma Bakanının geçtiğimiz hafta F. Almanya'da yaptığı görüşmelere ilişkin haberlerde, F. Almanya'nın "atış ve eğitim poligonu" adı altında askersel üs için toprak kiralama isteminde bulunduğu ve Türkiye'ye 1 milyar DM'lik silah satma projesi yaptığı belirtiliyor. F. Alman emperyalistleri, silahlanmayı tirmandırma stratejisine uygun olarak Türkiye'de harp endüstrisi oluşturma girişiminin en ateşli destekçileri arasındadırlar. Böylece onlar, Türkiye topraklarında ucuz işgücüyle silah üretmek, yüksek kâr elde etmek, Türk işbirlikçi, tekeli burjuvazisiyle ortaklığı perçinlemek ve Amerikan silah tekellerinin egemen olduğu Türkiye pazarında konumlar elde etmek istiyorlar.

Türkiye işçi sınıfı, halkımız, ulusal demokratik güçler, emperyalizme bu bağımlılık politikasına karşı ardıcıl bir direniş gösteriyorlar. TKP, bu savaşın öncüsüdür. TKP, NATO'dan çıkılması, ikili anlaşmaların yırtılması, Amerikan ve NATO üslerinin kapatılması, Türkiye'nin ulusal egemenlik haklarına eksiksiz kavuşması, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, tüm sosyalist ülkelerle, komşularıyla dostluk ve işbirliği ilişkileri kurması, dünyada, ve bölgemizde barış ve güvenliğin kalıcı bir biçimde sağlanması için savaşıyor. Eylül ayının ilk haftasında Dünya Barış Günü'nün Türkiye'nin birçok bölgesinde toplantı ve gösterilerle kutlanmasının yanısıra, emperyalizme karşı ulusal bağımsızlık için yığımsal yürüyüş ve mitingler yapıldı.

Emperyalizmin soğuk harpçilik, kendilerine bağlı ülkeleri sosyalist ülkelere karşı saldırı bloklarına sürüklenme yöntemleri, yenisömürgeciliğin gelişmekte olan ülkeleri ekonomik bakımdan talan etmesinde büyük rol oynuyor. Türkiye NATO'culuk batağına yuvarlandığından bu yana derin ekonomik çöküntüden, bunalımdan kurtulamıyor, gelişmiyor, endüstrileşemiyor.

Emperyalizme bağımlılık, Türk tekelci burjuvazisinin emperyalizmle işbirliğine dayanıyor. Türkiye'de tekelleşme sürecinin başlıca özelliği, yerli tekellerin emperyalizme bağımlılık koşullarında oluşması ve onların emperyalist tekellerle sıkı sıkıya bağlı olmasıdır. Bu ortaklık, yatırımların montaj endüstrisinde yoğunlaşması sonucunu doğuruyor. Türkiye'de üretim süreci, yalnız kredi, finansman, teknoloji, bakımından değil, hammadde ve yakıtıyla da emperyalist tekellere bağlıdır.

Bağımlılık ilişkileri temelinde kurulan emperyalist ülkelerle Türkiye arasındaki ekonomik ilişkiler, sürekli olarak Türkiye'nin zararına gelişme gösteriyor. Türkiye'nin dış ticareti her yıl milyarlarca dolar açık veriyor. Emperyalist ülkelere, tekellere olan borçlar Amerikan kaynaklarının açıkladığına göre 20 milyar doları geçiyor. 10 yıl önce, yıllık borçlanma hızı 300 milyon dolarken 1978'de 900 milyon dolara ulaşıyor.

Emperyalizme bağımlılık Türkiye'yi parasal iflasa sürüklemiş, 200'ün üstünde bankaya ve 68 bin kişi ya da firmaya borçlanan Türkiye üzerinde Amerikan, F. Alman bankaları, konsorsiyum adı altında tam bir denetim kurmuşlardır. Bu konsorsiyumda, City Bank, Chase Manhattan, Margan Guaranty Trust gibi ABD bankalarının yanısıra, Deutsche Bank, Dresdener Bank gibi F. Alman dev bankaları da bulunuyor.

Emperyalist merkezler, Türkiye üzerindeki ekonomik baskılarını, Uluslararası Para Fonu gibi finans örgütleri aracılığı ile yürütüyorlar. Türkiye'nin ekonomik politikasını UPF'nin çizdiği, denetlediği son yıllarda artık saklanamaz bir duruma gelmiştir. Ardarda yapılan devalüasyonlar, 1972 - 1977 yılları arasında Türk lirasının 15 kez devalüe edilmesi, en son kez de % 30 düşürülmesi bunun somut bir örneğidir. Yabancı sermayeye yeni

ayrıcalıklar tanımak, yatırımları azaltmak, kalkınma hızını düşürmek, işçi ücretlerini dondurmak, tarım ürünlerinin taban fiyatlarını düşürmek, fiyatları yükseltmek gibi önlemler kredi açmak, döviz sağlamak için koşul olarak dayatılıyor. Bu yenisömürgeci dayatmalar, Türkiye'deki emperyalist tekelleri ve onların kârlarını güvence altına almayı, her türlü devletleştirmeyi önlemeyi amaçlıyor. Bunun tipik örneği ATAS rafinerisinin devletleştirilmesi girişiminde görülmüştür. Bu rafinerinin ortakları olan petrol tekellerinin başta Mobil Oil'in aynı zamanda UPF ile bağlı olması, hükümetin bu girişimden vazgeçmesini zorunlu kılmıştır. Ayrıca, madenlerin devletçe işletilmesiyle ilgili yasanın çıkarılması sırasında, Amerikan hükümeti, Amerikan tekellerinin devletleştirilmesi halinde, Türkiye üzerinde uygulayacağı ekonomik-politik baskıları açıkça bildiren bir mektubu Türkiye hükümetine yazmıştır.

Türkiye'yi Amerikan tekellerinin yanısıra, Ortak Pazar, özellikle Federal Alman tekelleri de alabildiğine sömürüyor. Türkiye ekonomisi üzerinde Federal Alman tekellerinin etkinliği artıyor. Türkiye'ye (6224 sayılı yasa uyarınca) yatırım yapan emperyalist firmaların sayısında F. Almanya birinci, yatırılan sermayenin toplamı bakımından ikinci sırada bulunuyor. Batı Alman tekelleri içinde, en önemlileri, Thyssen, Siemens, Bayer, Höchst, BASF, AEG, Bosch, Mercedes-Benz, MAN, Mannesman'dır.

Türkiye'nin ekonomik bunalımının temelinde açıktır ki, kapitalizmin çelişkileri yatıyor. Ama, emperyalizme bağımlılık bu çelişkileri çok daha keskinleştiriyor, bunalımı son derecede derinleştiriyor. **Business Week**'in belirttiğine göre Türk tekellerinden Koç Holding, geçtiğimiz yıl dünyadaki 13 en kârlı tekel arasında beşinci sırayı tutarken, Türkiye, Başbakanı'nın açığa vurduğu gibi, % 20 işsizlik oranıyla kapitalist dünyada ön sıralarda yer alıyor. OECD raporları, 24 üye ülke arasında Türkiye'nin % 70'lik fiyat artışlarıyla birinci sırada yer aldığını belirtiyor. Ve her yıl Türkiye'de kıyamık hastalığından 100 bin çocuk ölüyor. Okur yazar olmayanların oranı % 54'tür.

Emperyalizme bağımlılık, yerli, yabancı tekellerin sömürüsü, politik bunalımı derinleştiriyor. Son sekiz yılda 10 hükümet değişikliği bu bunalımın yüze vuran bir göstergesidir.

Bugün Türkiye'deki politik durum nedir? Türkiye'de bugün, Sosyalist Enternasyonal'e üye olan CHP'nin sağ kanadının ağırlığında, gerici parti AP'den kopanların da yer aldığı bir hükümet işbaşındadır. Bu hükümet, yukarıdan bu yana saydığımız yaşamsal sorunları çözme sözleriyle işbaşına gelmiş olmakla birlikte, bu sorunların hiçbirinin üstesinden gelememiştir. CHP üst yönetiminin yerli ve yabancı tekellerle bağlı olması bunun temel nedenidir. Nedir ki, hükümet, emperyalizmin baskıları ve ondan kaynaklanan faşist terörün yoğunlaşmasıyla bulunduğu konumlardan da geriliyor. Amerikan üslerinin resmen açılması,

9 ayda 800'e yakın kurbanı yol açan terörün durdurulmaması, faşist MHP ve yan örgütlerinin kapatılmaması, buna karşılık, ilerici örgütlere ve basına karşı koğuşmaların, yargılamaların yürütülmesi, politik baskının artırılması, bu sürecin belirtileridir.

TKP'nin görüşüne göre, bugünkü koşullarda, emperyalist baskıları geriletecek, faşist tırmanışı durduracak, hükümetin daha da sağa gidişini engelleyecek güçler vardır. TKP, işçi sınıfının öncülüğünde, bütün ulusal demokratik güçlerin tek cephesi için savaşıyor.

Egemen güçler, gerici-faşist örgütler ve maocular, sağ ve "sol" oportünist akımlar, bütün bu güçlerin ulusal demokratik cepheye birleşmesinin önüne engeller çıkarıyorlar. TKP'nin üstündeki yasaktan yararlanıyor, işçi sınıfının savaşını politik önderlikten yoksun bırakmak için her türlü saldırı yürütülüyor.

İllegal koşullarda savaşan partimiz, işçi sınıfımızın, halkımızın güncel, ekonomik, sosyal, politik istemleri için aralıksız savaşıyor, yığınların bu amaçlar uğrunda savaşılarını örgütüyor, bu savaşımı, sosyalizme açılan ileri demokrasi uğrunda savaşıla birleştiriyor.

TKP, faşist terör eylemlerinin olağanüstü kanlı boyutlar alması, faşist güçlerin iç savaş ve askersel diktatörlük kışkırtmaları karşısında, işçi sınıfı ve halkımızın can güvenliğini korumak, faşistleri fabrikalarda, mahallelerde, işgal ettikleri her yerde geriletmek için örgütlenmeye çağırıyor, bu yöndeki eylemin başına geçti. Her türlü "sol"cu serüvencilikle, bireysel terörizme kesinlikle karşı çıkan TKP, yığın eylemlerini temel alıyor, kadrolarını her tür savaş biçimlerine hazırlıklı tutuyor.

TKP, legal olanakları da sonuna kadar kullanıyor. Legal olarak yayınlanan TKP Programı'na karşı burjuvazinin yürüttüğü yargılama sırasında, 17 Ekim'de, partimizin üyeleri, öteki demokratik güçlerle elbirliği ile başarılı bir eylem gerçekleştirdi. TKP Programı'nı yargılamak amacıyla açılan duruşma, anti-komünizmin yalıtılması, TKP'nin daha da güçlenmesi sonucunu veriyor. Bu, aynı zamanda faşizme, gericiliğe karşı tüm demokrasi güçlerinin savaş konumlarını güçlendiriyor. Kardeş komünist partilerinin, demokratik dünya kamuoyunun TKP Programı'nı yayınlayanlarla dayanışmasına partimiz büyük bir değer biçiyor.

TKP, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi konumlarından ödün vermemiştir, bundan böyle de vermeyecektir. Biz, ilkesel konumlarımıza ne denli ardıcılıkla sarılırsak o denli güçlendiğimizi kendi savaş deneylerimizle görüyoruz. Anti-komünizm, anti-Sovyetizmin her türüne karşı partimizin verdiği ardıcıl savaş, onun en geniş çevrelerde saygınlığını artıran önemli bir faktördür.

İlginiz için teşekkür ederiz.

(TKP'nin Sesi Radyosu, 28 - 29 Ekim 1978)

Uluyan Kurdun Silueti

«SAĞ TEHLİKEYE KARŞI BİRLİK CEPHESİNİN KURULMASI İÇİN BAZI ÖRGÜT LİDERLERİNİN YILLARDIR SAPLANDIKLARI ÖNYARGILARDAN VAZGEÇMELERİ GEREKİR.»

L. YURIEV

Sovyetler Birliği'nde dokuz dilde yayınlanan haftalık *Novoye Vremya* (Yeni Zamanlar) dergisinin 43. sayısında yukarıdaki başlık altında Türkiye'deki son politik gelişmeleri ele alan bir yazı yayımlanmıştır. Yazının çevirisini aynen veriyoruz.

Ankara'dan yeni yeni korkunç haberler geliyor. 1 Ekim gecesi, başkentin Bahçelievler semtinde bir eve giren silahlı üç kişi, Türkiye İşçi Partisi'nin ve Genç Öncü Derneği'nin 6 militanını öldürüyor...

İstanbul Teknik Üniversitesi'nde dersler tam başlarken, 360 numaralı amfi kapısı birden gürültüyle açılıyor. Copla, çelik sopalarla ve tabancalarla silahlı 20 kadar komando odaya dalıyor. Ortalığı tabanca sesleri kaplıyor. Ardından bir korsan ışığı duyuluyor ve saldırganlar kaçıyor. Saldırının sonucu: Bir ölü ve iki de ağır yaralı öğrenci...

... Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu, her zaman ki gibi, 16 Temmuz'da da ailesiyle birlikte kahvaltı ederken kendisine ivedi damgalı bir paket getiriyorlar. Paketin üzerinde nükleer bilimsel araştırma merkezinin damgası var. H. Fendoğlu, paketi açmak üzere dokunmasıyla birlikte müthiş bir patlama oluyor. Belediye Başkanı, gelini ve iki torunuyla birlikte ölüyor. Bu olaydan hemen sonra, komando asker üniforması biçiminde yeşil ceketli ve "bozkurt" rozetleri taşıyan başları kalpaklı birçok kişi Malatya'ya akın ediyor. Bunlar, solcu partilerin, demokratik sendikaların şube binalarını, mağazaları basıp yağma ediyor. İlerici yayınları basan basımevlerini yakıp yıkıyorlar. Okullara baskın yapıyorlar. Gericilerin bu terör eylemleri iki gün sürüyor ve ancak ondan sonra Malatya'ya ordu birlikleri geliyor. Malatya olaylarının bilançosu: 8 ölü, 60 yaralı, 473 yakılmış, yıkılmış bina...

Geçen yılın 1 Mayıs'ında İstanbul'da, Taksim alanındaki olay daha da kanlı oldu. Terörcüler, binaların çatısından göstericilerin üzerine ateş açtılar. Bu saldırı sonucu 36 kişi öldü, 160 kişi de yaralandı.

Acı olaylar son zamanlarda günlük haberler arasına girdi. **Son Havadis** gazetesinin verilerine göre bu yılın ilk 9 ayında ülkede 727 kişi öldürülmüş, 4.717 kişi de yaralanmıştır. Polis gerçek katilleri her zaman ortaya çıkaramıyor ama, asıl suçluların aşırı sağın, yarı askersel Bozkurt örgütleri (bunlara komando da deniyor) olduğundan ülkede kimsenin kuşkusu yoktur. Solcu partilerin ve hükümetteki CHP'nin şubelerine, demokratik sendikalara, ilerici gençlik ve kadın derneklerine, TÖB-DER'e yapılan saldırılar, İstanbul, Ankara ve İzmir'de en kalabalık yerlere atılan bombalar, hepsi bunların işidir.

Komandoların amblemi "uluyan kurt"tur. Bu amblem birçok yerlerde : modern binaların ve yıkık, dökük toprak evlerin duvarlarında görülebilir. F. Almanya dergilerinden **Stern**, «Bozkurtlar, Türkiye'de çok sayıda varolan terörist örgütlerin en gaddarıdır. Bunlar aylardır ülkede korku havası estiriyorlar» diye yazdı.

"Hitler-Jugend" (Hitler gençliği) tipinden örgütlerde birleşen komandocu gruplar, özel kamplarda silah ve dinamit kullanımı, kent koşularında silahlı eylem ve karate eğitimi görüyorlar. Bu örgütün aktif militanları aylıklı, kiralık katillerdir. Eylemlere katılanlara bir de ek para veriliyor.

"Bozkurtlar" eylemlerini ülke dışına da yayıyorlar. "Kültür Ocakları"nın deri ceketli üyeleri Batı Avrupa ülkelerinde eylem içindedirler. İş aramak için ülke dışına çıkan Türk işçilerini terörize ediyorlar. DAC'de çıkan **NBI** dergisinin verilerine göre, komandolar yalnız F. Almanya'da sendikacı militanlara karşı 300 saldırıda bulunmuştur. Batı Avrupa patronları, yabancı işçileri baskı altında tutmak, onları emekçilerin hakları için ortak savaştan uzaklaştırmak yönünde faşist komandalardan en yoğun biçimde yararlanıyorlar.

Bu komandolar dış ülkelerde eylemlerini gizli sürdürüyorlarsa da, kendi ülkelerinde artık gizlenmeye gerek bile görmüyorlar. Bugün bu örgüt, "Ülkü Ocakları"na dayalı tamamen açık eylem yürütüyor. **MHP**'nin kontrolünde olan gençlik kuruluşlarının resmi tabelası budur. **MHP**'nin verilerine göre, bu parti 17 bin öğrenciyi çatısı altında toplamaktadır. Bazı aşırı sağcı örgütler de bunların paralelinde hareket ediyor. Bunlar arasında "Türk Yıldırım Komandoları", "Esir Türkleri Kurtarma Ordusu" gibi örgütler vardır. Belirtmek gerek, komandolar, "güçlü" bir hükümet belgisi altında bir diktatörlük kurmak için çoktan beri erki ele geçirme naraları atan **MHP** yöneticilerinin düşüncelerinin bağnaz uygulayıcılarıdır.

Türkiye ekonomik bunalım içindedir. Bunun yükü halkın ezici çoğunluğunun sırtındadır. Gerici güçler, bu ekonomik bunalımı, gençliği kendi saldırı örgütlerinde toparlamak için kullanıyorlar. Türkiye'de 3 milyon işsiz vardır. Bu resmen açıklan-

nanıdır. Gizli işsizler (tarım işçileri, mevsim işçileri, tam çalışma günü yapamayan işçiler) bu sayının içinde değildir. Yaşam düzeyinin gittikçe düşmesi, özellikle doğu bölgelerinde birçok insanın okuma-yazma bilmemesi aşırı şovenist demagoji için elverişli koşullar yaratıyor. Gerici propagandanın etkili olmadığı yerlerde toprak ağaları, şeyhler, silahlı "bozkurtları" harekete geçiriyor. Bu aşırı sağcı gruplar, özellikle Anadolu'da halkı baskı ve terörle, korkutmayla MHP'yi desteklemeye zorluyor. Böylece geçen yılın Aralık ayında yapılan genel seçimlerde bu parti parlamentodaki temsilcilerini 3'ten 16'ya çıkardı.

Ülkede gerginliğin artırılmasında faşistlere göşist, Maocu gruplar da büyük ölçüde hizmet etmektedirler. Sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra bu tür örgütlerin sayısı artmıştır. 1973'ün sonunda ve 1974'ün başında ülkenin çeşitli bölgelerinde sözümona "devrimci gençlik dernekleri" ortaya çıkmaya başladı. Bileşim bakımından çok cılız olan bu örgütler, yaygaracı bir propagandaya geçtiler. Bu yılın Ocak ayında sözde TİKP ortaya çıktı. TİKP'nin "lideri" Doğu Perinçek, büyük bir toprak ağasının oğludur. Bütün Maocu grupları eritmeyi düşünmektedir. Maocuların provokasyoncu çağrıları, emekçilerce tepkiyle karşılanıyor. TİKP'nin iç yüzünü açıklayan haftalık **Yürüyüş** dergisi, Maocu partinin kurulmasına şaşmamak gerektiğini belirtiyor. Bu gibi partilerin uluslararası kapitalist çevrelerden destek gördüğünü ve bunlarca yönetildiğini açıklıyor. Dergi, bu gibi partilerin doğuşunun, bu arada Türkiye'de de böylesi bir partinin kurulmasının gerçek anlamının anti-Sovyetizm, anti-komünizm olduğunu söylüyor.

Serüvenci, göşist gruplar, "sızma" gibi troçkist taktiğe, yani sendikalara, öğrenci ve öteki toplumsal örgütlere sızma, demokratik, anti-emperyalist güçlerin sıralarını parçalama yöntemlerine başvuruyorlar. Gizli terörcü göşist grupların çoğunluğu, sıradan vurucu çetelere dönüşmüştür. Bunlar da banka soyuyor, evleri basıyor, işçi militanlarının evlerine ateş açıyor, politikacıları öldürüyor.

Bütün bunlar, ilerici harekete büyük zararlar vermekte, gericiğin değirmenine su akıtmaktadır. Mao'nun kitapçığındaki görüşlerin ardına gizlenen bu "devrimciler" pratikte barikatın öte yanında en aşırı sağcı güçlerle birlikte yer alıyorlar. Neo-faşist görüşleriyle tanınan Murat Bayrak Maocuların, komandoların bir kolunu oluşturduğu yönündeki sözleriyle bu konuda yeterli bir açıklamada bulunmuştur. İstanbul'da çıkan **Politika** gazetesinin belirttiği gibi, Maocuların anti-Sovyetizm çıkışları ve eylemleri Bayrak'ın isteği doğrultusundadır. Bayrak, «Rusya ortak düşmanımızdır» diyor. Bunun için de bunlarla "komandoların" kullandıkları belgelerin ortak olması doğaldır.

Milliyet gazetesinin şu sözleri rastgele değildir: «Ülkede politik cinayetler, anarşik olaylar belirli çevrelerce daha önceden

hazırlanmış planlara göre yürütülmektedir.» Gericilik, terörcü grupları, demokratik hareketi zayıflatmak, solcu güçlerin birliğini engellemek, sağcı güçlere olumlu koşullar yaratmak için araç olarak kullanıyor. “Aşırı sağcı ve solcu güçlerin karşılıklı saldırıları” bahanesiyle en başta solcu güçlere, komünistlere, onların yandaşlarına karşı baskı ve terör uygulanıyor.

Türkiye gazeteleri son günlerde, kanlı saldırıların örgütleyicisi MHP ile ordudaki belirli sağcı güçler arasında gizli bağların, ilişkilerin bulunduğunu sık sık belirtiyorlar. Komandoların kamplarında büyük ölçüde silah ve patlayıcı maddenin bulunması bu görüşü doğrulamıyor mu? Batı Alman dergilerinden **Spiegel**, silahlı güçler içinde “kontrgerilla” adında gizli bir örgütün eylem yürüttüğünü yazdı. Dergi devamla, bir yandan faşist komandolarla “kontrgerilla”, öte yandan da bu örgütlerle MİT arasında sıkı bir bağ olduğunu belirtiyor. Bu gizli örgüt üyelerinin, geçmişte Yunanistan’da cuntacı “albaylar” gibi, Amerikan casusluk örgütü CIA ile ilişkileri vardır.

Bundan bir süre önce İngiliz dergilerinden **New Statesman** «faşist komandoların saldırılarının ana amacı, orduyu kıskırtmak, erki ele almak ve solcu güçleri ve sendikaları ezmektir» diye yazdı. Böylece sağcı generallerin süngüsüyle MHP yöneticileri erki ele geçirmek peşindedirler.

Gericiliğin taktiği, ülkede durumu daha da gerginleştirmeye yönelmiştir. Ecevit hükümetinin çabaları, özellikle ekonomik alanda bazı önlemleri, aynı zamanda Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerle ilişkileri daha da geliştirme yönündeki adımları aşırı sağcı çevrelerin hincını daha da artırıyor. MHP’nin vurucu güçleri sokaklarda kudurmuşcasına saldırılarını sürdürürken, bu partinin sayılları Mecliste yüzüstü kendilerine “baskıların arttığından” söz ediyorlar, hükümeti “anarşiyi körüklemekle” suçluyorlar ve hükümetin çekilmesini istiyorlar.

Demokratik kamuoyu, bu tırmanan cinayetlerin ardındaki gerçekleri çok iyi biliyor. Türkiye halkının gittikçe daha geniş çevreleri, faşizmin önüne geçmede tek yolun tüm demokratik ve ilerici güçlerin birliği olduğunu kavlıyor. Daha Şubat ayında Türkiye çapında 30’dan fazla demokratik örgüt saldırı örgütlerinin kapatılması isteğiyle, imza kampanyası açtı. Ankara’da ve İstanbul’da yapılan mitinglerde binlerce insan eylem birliği yönündeki çağırını onayladığını bildirdi. Genel demokratik tek cephe için savaşın başını komünistler çekiyor.

Bu yıl, yaz aylarında, TKP MK demokratik parti ve örgütlere sağ tehlikeye karşı birlik çağrısını yaptı. Kuşkusuz, böyle bir cephenin kurulması için büyük çabalar, görüş birliği ve bazı örgüt liderlerinin yıllardır saplandıkları önyargılardan vazgeçmeleri gerekir. Bununla birlikte olayların gelişmesi tüm açıklığıyla gösteriyor ki, demokrasiyi kurtarmak için bir tek yol vardır. O da geniş anti-faşist cepheyi kurma yoludur.

Türkiye İşçi Sınıfı Tarihinden Sayfalar

TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri

İ. Bilen Yoldaşın Kısa Biyografisi (7)

«KIZIL KİTAP»

“Komünist Manifesto.” Cin, peri masalı değildi. Bir görüntü hiç değildi. Kırmızı kaplıydı. Bu kapağın üstünde, boydan-boya : «Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!» yazılıydı. Pırıl pırıldı. Göz dolduruyordu. Bilimsel komünizmi kuran büyük ustaların : Marks ve Engels’in elinden, çarktan böyle çıkmıştı. 1848’den bu yana uzun bir yol almıştı. Dövüşe, vuruşa, barikat-tan barikada, ülkeden ülkeye atlıya atlıya, kimi yerde kan içinde, kurşun yağmuru altında, işçilerin, komünistlerin kolları üzerinde dalgalana dalgalana varmıştı Türkiye’ye de, Çukurova’ya da. Kovalıyordu onu padişahlıktan, Fehim Paşa’dan kalma polis hafiyeleri, Cumhuriyetin savcıları, yargıçları. Adana’da “ze-hir” sivillerden Ramazan şaşırılmıştı.

Suphipaşazade’nin fabrikasında makinist Kadri, toplamış işçileri başına. Çıkarmış cebinden kırmızı kaplı kitabı. «Bize kitapsız diyenler nah, görsünler!» demiş. Ve, başlamış okumaya : «Avrupa’da bir görüntü dolaşıyor, komünizm görüntüsü ...» Eklıyor arkasından : Paşası, yobazı, polisi düşmüş bunun peşine, diyor. Olay çıkıyor fabrikada. Manifesto, elden ele sır oluyor. Polis geliyor. Makinist Kadri’yi post alıyorlar. Birinci şubede bir iyi falakadan geçiriyorlar. İşçileri zorluyorlar. Çoğunluk : «Biz bir şey görmedik» diyor. Fabrika yönetimine, patrona olayı ulaştıran ustabaşı, korkusundan, fabrikada patronun —Abidin beyin— odasına sığınıyor.

Bu olay, yöre konferansından sonra geçti. Bu forumda, genellikle bütün Çukurova’da, fabrikalarda, işyerlerinde, işçiler arasında, özellikle demiryolcular arasında bir kıpırdama, baskıya, ezgiye bir karşıkoşuş başlamış olduğu vurgulandı. Demiryolu işçilerinin Fransız kumpanyasıyla bir kapışmaya doğru gittikleri belirtildi. Kumpanyanın direktörü burnundan kıl aldırmıyordu. Ama işçilerin de bıçak kemiklerine dayanmıştı. Baskı, sömürü ağırdı. Adana’daki demiryolu atelyesinde olsun, bütün demiryolcular arasında olsun, grev, greve gitmek sözleri yoğunlaşıyordu.

Adana İl Komitesi, durumu, bu gelişmeleri ele aldı. Özel bir toplantıda, komite bu sorunu gündeme koydu. Grev örgütlü, hazırlıklı gidilmesini önerdi. Grev komitesi kurulmasına karar verdi. Demiryolcular içindeki parti örgütü pekiştirilecek, güçlendirilecek. Bütün Adana’da, Çukurova’da demiryolculardan yana bir dayanışma kampanyası somut bir destek olacak grevde. Parti örgütlerine bu yolda bir genelge sunuldu. Komünistlere işbaşı parolası verildi. Propaganda-ajitasyona önem vermek baş-

ta gelen sorunlardan biriydi. İşçileri savaşıma toparlamak, kamuoyunu grevcilerden yana çekmek zorunluktuktu. Sonra polise karşı, provokasyonlara karşı uyanık olmak gerekiyordu. Legal-açık, illegal-gizli çalışma, grevi örgütleme biçimi, yöntemleri nasıl uygulanacaktı? Bütün bunlar çözüm bekliyordu.

Hükümetin, 1925-26'larda "İstikiâl Mahkemeleri" ve "Takrir-i Sükûn" yasasıyla işçi ve sendikal hareketlere karşı çektiği sindirme silindiri ezip söndürememişti direnişleri. Bütün ülke çapında, özellikle büyük işçi yataklarında yeniden başveren kıpırdamalar, silkinmeler Çukurova'ya da yayılıyordu. Bu dönemde görülen bu silkinme Komünist Partisi'nin yeni atılım ve girişimleriyle bağlıydı. Türkiye'de o zamanki gizli Amerikan servisi: «Türkiye'de komünist hareketin yayılmakta olduğunu» özel bir raporla ve gizli yollardan Ankara'ya -hükümete duyuyor. Söz yok, o zamanki MAH-gizli servis de uyumuyordu.

1927'de geniş bir komünist tutuklaması oldu. Komünist Partisi için bu sert bir yumruktuktu. Buna karşın, bir gerçek bütün halkın, kamuoyunun gözleri önüne serilivermişti. TKP eylem içindedir, yığınlara gidiyor, işçi-sendika hareketiyle bağlanıyor. Bu gerçeği, yargılanan komünistlerin duruşmasında Başsavcı Kenan, savlama yazısında tanımak zorunda kalmıştı. Duruşma İstanbul'da açık yapılmıştı. Türkiye Komünist Partisi İstanbul, İzmir, Adana, Eskişehir, Ankara ve diğer illerde «vilâyet komiteleri, hücreler, değişik örgütler kurmuştur» dedi. Çok aktif, girişken, direngen bir gurubun bulunduğunu, bu gurupta «firari» yakalanmamış, takma adla gezen Kasım adında birisinin saptanmış olduğunu söyledi.

Kasım takma adı polise çoktan gitmişti. Yalnız, Yenice-Nusaybin demiryolu işçilerinin grevinden sonra "netameli" olmuştur polis için, yargıçlar için, işleri bakanlığı için. Çamlı soyadlı kimliği Kasım'a manevra yapabilmek olanağını sağlamıştı. Adana'dan birisi, Kasım'ın "sarışın" tepesinde saçlarının "seyrek" olduğunu ve Boşnak'ı andırdığını söylemiş. İ. Bilen, böylesi benzetmelerle bir "boşnak" oluyor, bir "lâz" ve daha neler.

Boşnaklığı, polisin sopası altında Adanalı, göçmen bir Bosnalı işçi çıkardıysa, Lâzlığı İ. Bilen'e polis takmıştır. Bilen'ler, kimbilir kaç yüzyıl önce, orta Anadolu'dan gelmişler Doğu Karadeniz'e. Daha sonraları, İ. Bilen'in dedesi fırıncı Miktad usta Trabzon'da bir simitçi fırını açmış. Olmuş Karadenizli. Bu Bilenler, ataerkil bir ocak sürdürüyorlarmış. Miktad ustanın kardeşi sepiciymiş. O da ustaymış. Evleri, ocakları köydeymiş. Köy, Fırtınaderesi'nin üstünde, Çamlıhemşin'dedir.

Burjuvazi, ulusal azınlıkları değişik biçimlerde, yöntemlerle eritiyor. Anayasa'da hiçbirini tanımıyor. Kürtleri sert, kanlı baskılarla, zorla "Türkleştirmek" politikasını uyguluyor. Lâzları, bütün Karadenizlilere "Lâz" demek uydurmacasıyla boğuntuya getiriyor. Burjuvazi bu hokkabazlığı bilinçli, sistemli uyguluyor.

Bütün bunlar böyle. Ama, gerçekten, bir de Lâz İsmail diye birisi vardır. Bu İsmail Lâzistanî, Arhaviliydi. İşçiydi. Birinci Dünya Savaşı'ndan önce Rusya'ya, "gurbete" çalışmaya gitmiş. Ve, Oktobr Devrimi'nin seline katılmış. Sovyetleri savunmuş. Mustafa Suphi'nin kurduğu Kızıl Gönüllü Alay'na girmiş. Ve 1920 yılında Türkiye'ye dönmüş. İstanbul'a gelmiş. Bolşevik Baba Mehmed'in gurubunda görev almış, anarşist, başıbozuk yönleri vardı. Yakışıklı bir delikanlıydı. Birden bire parlardı. Lâzlığına toz kondurmazdı. Sonunda, 1926'da, Atatürk'ü vurmaya girişmek suçuyla İzmir'de Ziya Hurşit'le birlikte asılmıştır. Sonra, Nazım Hikmet'in «İnsan Manzaranı»nda adı geçen Arhavili İsmail'le de İ. Bilen'in hiçbir ilgisi, ilişkisi yoktur.

Grev

Biz gelelim yine Çukurova'daki işçi kıpırdanmalarına ... Kıyıda, köşeden grev sözcüğü yayılıyordu. Komite bu kıpırdamaya kulak verdi. Sorunun üzerinde durdu : Grev, Lenin'in deyişiyle : «Proletaryanın yürüttüğü savaşımının bir biçimidir.» Bu savaşımın işçi sınıfı ve geniş halk yığınları için önemi büyüktür. Ama bu, "biricik savaş silâhı" değildir. Bu savaş biçiminin önemini daraltmak, önemsememek kadar, onu abartmak da yanlıştır. Yalnız işçinin, emekçinin yaşamını düzeltmek için savaş yetersizdir. İşçi sınıfının savaşı politik erki, egemenliği ele almak savaşıdır. Devlet işlerine, politik erke etki yapınadıkça, yasalar çıkaramadıkça işçi sınıfı kurtuluşunu kazanamaz.

Türkiye işçi sınıfı grev hakkını, bu silahını, çok uzun, çok çetin savaşlarla alabilmiştir. Hemen söyliyelim, işçi sınıfı bu hakkı tümüyle eline alamamıştır, tümüyle kullanamıyor. Grev hakkını sınırlayan bir sıra yasalar bugüne dek yürürlüktedir. Birçok işletme kollarında, özellikle savaş endüstrisinde grev yasağı vardır. Hükümet, her istediği zaman, sudan uydurmalarla, grevleri ertelıyor. Hele genel grev olursa, burjuvazi polisini, yargımcı, devlet mekanizmasını, yasalarını ayağa kaldırıyor.

Kimi burjuva politikacıları, düşünürleri, saygınlardan kimileri «demokratik haklar olmasa, Anayasa bunu sağlamasa, işçiler ne grev, ne gösteri yapabilir» diyorlar. Gerçekler, olaylar bu kuru savı kökünden yalanlıyor. Cumhuriyet kurulduktan bu yana, ondan daha önce de, işçi sınıfı söz, örgüt, yazı, gösteri, yürüyüş, konut dokunulmazlığı, can güvenliği, Anayurdunda herkesin serbestçe gezebilmesi, demokratik hakları zincire vuran bütün yasaların kaldırılması uğrunda, bu temel insan haklarına kavuşmak için, çoğu zaman kanlı bir savaş yürütmüş, yürütüyor. Söz yok, bu demokratik hakları elde ettikçe, diyalektik olarak, demokratik özgürlükler işçi sınıfının, emekçilerin savaşlarını daha da kolaylaştırıyor, daha etkili, daha geniş boyutlar sağlıyor.

bu listeyi seçmeleri sağlanacaktı. Seçim açık yapılacaktı. Grevin başarısı için bu zorunluktuktu. Sonra, bir istem listesiyle kumpanyanın karşısına çıkmak gerekti. Liste taslağı hazırlamak önerisi yapıldı. Son biçimi, kurulacak Grev Komitesi'nde görüşülüp, tartışıldıktan sonra verilecekti. Ayrıca grev gözcülerini seçmek, ayırmak gerekti. Grevi korumak.

Kasım, genellikle grev ve özellikle bu grev üzerine bir konuşma yaptı. Greve giderken bu savaş biçiminin temel ilkelerini vurgulamak, belirtmek gerekiyordu. 1) Örgütlemek, örgütlü olmak, örgütlü savaşmak. Demiryolcuların böyle, savaşkan bir sendikası yoktu. Bir "Cemiyet"leri vardı. Kapısına kilit asılmıştı. Bu kapıyı açmak, bu kapının üstündeki tabelâdan yararlanmak söz konusuydu. Grev komitesini bu yoldan kurmak olanaklıydı. Bu örgütün kapatılması için mahkeme, yargıç kararı yoktu. Komiserin biri gelmiş, "kapatın bunu" demiş, kapamışlar. Sıkıyönetim varmış, kimse sesini çıkaramamış. Ankara'dan gelen emir böylesine sürmüş, gitmiş. 2) İşçiler arasında dayanışma, birlik kurmak. Bu dayanışmayı bütün Çukurova'ya, bütün Türkiye'ye yaymak. Bu hepsinden zor bir işti. 3) Demiryolcuların niye greve gittiklerini, neler istediklerini yaymak, işçilere, herkese, fabrikalara, işletmelere, her yere duyurmak. Halkı yardıma, dayanışmaya çağırarak. Ne istediğini iyi bilmek, onu olanaklar ölçüsünde sonuna kadar savunmak.

Komünistler, Çukurova'ya yayılan bütün parti komiteleri, hücreleri bu savaşa mobilize edilmeliydi. Grevlerden her zaman devrimci savaş yolunu açmak, onu genişletmek, geliştirmek için yararlanmak ilkesi ortada duruyordu. Grevler yalnız işçilerin değil, komünistlerin de bilincini, deneylerini attırır, zenginleştirir. Savaş, grev kazanılırsa işçilerin savaş gücü, dayanışma ve birlik gücü daha da artar. Kaybedilirse, işçi yenilginin nedenlerini araştırır, nasıl savaşacağını düşünür, öğrenir. Lenin böyle der.

Kasım yoldaşın grev üstüne yaptığı konuşmayı, Adana İl Komitesi, hemen gizli, küçük bir broşür biçiminde bastı. Dağıtıldı. Kapağında : «Grev Nedir?» yazılıydı. Bu el kadar broşür, grevci işçiler gibi karakolluk oldu. Düstü polisler peşine. Sorgu yargıçları, savcılar bu belgeyi tutuklanan, yargılanan işçilerle, komünistlerle, uzun süre Adana'dan, İstanbul'a, oradan Ankara'ya, mahkemenin mahkemeye, duruşmadan duruşmaya taşıdı durdular. Neredeyse onu kelepçeye, zincire vuracaklar, komünistlerle zindanlara atacaklardı.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Kenan çam yarması biriydi. Sesi de hantaldı. Tutuklu komünistlerin duruşmaları oluyordu. Yıllardan 1928. Ay, Ocak ayı. Kasım tutuklular arasında yoktu. Aranıyordu. Yerine, daha başka belgeler arasında, bu «Grev» broşürünü de koymuşlardı. Savcının boğaz damarları geriliyordu. «İşte, diyordu, suç delilleri elimdedir.» Ve kırmızı kaplı broşürü gösteriyordu. Arkasından sayıyordu bu broşürün yayıldığı yerle-

ri. Savcıyı bir de : «Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz» belgisi pek çileden çıkarıyordu.

Kasım, demiryolu işçilerinden yaşlıca bir ustayla tanıştı. Adı Abdülmecit'ti. Orta boylu, azıcık göbekliydi. Epice gün görmüşe benziyordu. Dediklerine, kendisinin de anlattıklarına göre, Fransızlar zamanı çete de olmuş. Kulağı delikti. Öyle görünüyordu. Çerkezmiş. Ağzı lâf yapıyordu. Ama öyle konuşkan değildi. Kasım'a onu, depodan Kazancı İsmail yoldaş, komite sekreteri getirmişti. Kumluk'ta buluştular. Grev hazırlıkları yoğunlaşıyordu. Söz hemen bu konuya döküldü. Kazancı onu çoktan tanıyormuş. O da Kazancı'nın komünist olduğunu biliyormuş. Yabancı sayılmazmış. Partili değilmiş. Ama bu ustada iş varmış. Kapalı duran "Cemiyet" in başkanıymış. Elinde mühür varmış.

Bu olanaktan, küçük de olsa, yararlanmak gerekti. Legal-açık yoldan, bu "yasal" örgüt ve mühürden yararlanmak düşüncesi birçok açıdan uygun geliyordu. "Cemiyet" canlanacaktı. Greve gitmeye önyak olan işçiler burada toplanabileceklerdi. Grev Komitesi bu yolla oluşturulabilecekti. Hükümete, polise, kumpanyaya karşı direnişte işçiler için bir kalkan olacaktı. İşçiler daha korkusuz eyleme katılabileceklerdi.

Ertesi gün, Kumluk karşılaşmasından sonra, başkan "Cemiyet" in kapısına asılan kilidi açtı. Yanına birkaç işçi almıştı. Komünistlerden boyacı Mehmet, hemen ortahğın tozunu aldı. Eski bir masa, bir iki sıra, birkaç tabure ve bir başkanlık iskemlesi vardı. Başkan mühürü çıkardı, masaya koydu.

Önce bir çağrıyla işçilere başvuruolacaktı. Cemiyetin yeniden açıldığı duyurulacaktı. "Üyelerin" toplantıya gelmeleri bildirilecekti. "Cemiyet" in defterini polis komiseri alıp götürmüştü. Yeni bir defter tutmak gerekti.

Başkan işe başlamadan önce : «Tanrım kolaylık versin» dedi. Oracıkta, hemen kibleye döndü. Cebinden çıkardığı mendilini yere serdi. Namaza durdu. İki kez eğildi, kalktı. «Amin» dedi. Ve «getirin yazalım beyannameyi» dedi. Bir duyuru yazıldı. Ayrıca bir de bildiri. Bildiride işçiler, demiryolcular toplantıya çağrılıyordu. Durum görüşülecekti. Yeni bir Yönetim Kurulu seçilecekti. Eski "Heyet-i İdare" dağılmıştı.

Duyuru ve bildiri, Adana'nın en külüstür, küçücük bir "matbaa" sında bastırıldı. Başkan Abdülmecit iyice hamaratlaşmıştı. Çıkarılan bildiri ve duyuru kağıtlarının hepsine mühür bastı. Yanına aldığı girişken işçilerle bu bildirileri demiryolculara dağıttı. "Cemiyet" evi, grev hazırlıkları için bir kurmaylık yeri gibi bir şey oldu. Kurulan grev komitesi buraya oturdu. Kumpanya ne "Cemiyet" ne "grev komitesi" tanıyordu. Polis, ilk günlerde yandan seyirci gibi duruyordu. Sivil polisler iyice artmıştı. Depoya, çekme ve onarım atelyesine "yeni işçiler" alınmıştı. Hepsi "ateşli" görünüyordu. Bunlardan iki kişi başı çekiyordu. Biri İstanbul'

lydu. Elleri hiç eğe tutmamıştı. Pek belli oluyordu kimliği. Elleri değil, kulakları çalışıyordu. Çenesi durmuyordu. Kumpanyayı boyuna kalaylıyordu. İncecik, esmer, yılan gözlüdü. Ötekisi iri-yarıydı. Demirciydi. Kolları, kasları yerindeydi. Cemiyetin kapısından pek ayrılmıyordu. Adı Alaattin'di. "Sanat" okulundanmış.

Bu demirci, grev komitesine bir öneri yapıyor. Aldığı milli piyango biletine, yüklü bir para vurduğunu, komiteye vermek istediğini söylüyor, üstelik yalnız bir şart koşuyordu : «Komiteye ben de girmeliyim» diyor. Polis açık oynuyordu.

10 Ağustos 1927 sabahı grev patladı. Hava boğucuydu. Cehennem sıcağı ortalığı kavuruyordu. Demiryolu işçileri, kumpanya direktörünün kapısını Türk polisleri, jandarmaları bekliyordu. İçeriye kimseyi sokmadılar. İşçiler de dağılmak istemediler. İşçiler istemlerini uzunca bir listede sıralamışlardı. Ellinin üstündeydi bu istemler. Cemiyetlerini kumpanyanın tanınması, anlaşmanın bu yolla yapılması başta geliyordu. Bir tür toplu sözleşme istiyorlardı. Patronla karşı karşıya eşit haklı oturmak istiyorlardı. İş güvenliği, korunma güvenliği, sigorta, emeklilik, neler yoktu listede.

Grevin ilk günü, işçilerin hemen de hepsi, horantalarıyla ayaktaydılar. Grev gözcüleri nöbete girmişti. Lokomotifler, vagonlar oldukları raylarda donmuş kalmışlardı. Grev haberi bütün kente, atelyelere fabrikalara, kahvelere, evlere, mahallelere, çarşıya-pazara yayıldı. Halkın, kamuoyunun desteğini kazanmak, fabrikalarda, işyerlerinde işçileri demiryolcularla dayanışmaya çağırarak yakıcı bir sorun oluyordu. Komünistler bu girişime önyak olmalıydılar.

Grevin ikinci günü, mahalle bakkalları, kasaplar, bağcılar, bostancılar, işçiler, fırıncılar, evler, semt semt arabalara, faytonlara topladıkları yiyecekleri yüklediler. Yeni İstasyon'un yolunu tuttular. Yardım, dayanışma kervanı grevcilerin moralini bir kat daha arttırdı. Adana, bütün Çukurova parti komiteleri, bu yoldaki çalışmalara ayrı bir önem veriyorlardı.

Depo ve onarım atelyesindeki gizli parti örgütü, açık Grev Komitesi ve "Cemiyet" sendika ortak bir miting düzenliyorlar. Bu toplantıda parti hücreleri, Kasım yoldaşın konuşmasını Vilayet-İl-Komitesi'nden istiyor. Öneri komitede görüşüldü. Rizikoyu göze almak gerekiyordu. Baskın basanıdı. Kılıç, kuşananın.

Kasım azıcık kıyafet değiştirdi. Yağlı, kirli bir işbaşı tulumu giydi. Kasketi pek buruştu. Vizyerası kaşlarının üstüne düşmüştü. Gözlüğünü çıkarmıştı. Mısır koçanı püskülü gibi bir "bıyık" uydurmuştu. Kuruköprü'den bir faytona atladılar Arap Süleyman'la. Süleyman doğuşkendî. Kalıbı yerindeydi. Bir "Sit-roen"i vardı. Daha önce arabasını istasyona bırakıp gelmişti. "Ne

olur ne olmaz” diye böylesi bir önlem düşünmüştü. Her ikisi de miting yerini, atelyenin içini-dışını biliyordu. Grev gözcülerinden iki kişiyi Kazancı İsmail hazırlamıştı. Deponun Doğu semtinden, arka taraftan girdiler içeriye. Kılavuz gözcüydü.

Tezgâhlar durmuştu. Şahmerdanlar gümbürdemiyordu. Uğultu yüksekti. Sesler birbirine karışıyordu. Grevçiler büyük bir halka olmuşlardı. Kimileri tezgâhların üstüne çıkmışlardı. Her yüksekçe bir planya ya da torna tezgâhına dersin bir konuşmacı çıkmıştı. Gözcüler kapıların ağzını tutmuştu. Grev komitesi üyeleri, atelyenin orta yerindeydiler. “Cemiyet” başkanı haykırırcasına seslendi ortalığa. «Toplantımızı açıyorum» dedi. Sesler kesildi. Konuşmacı sözünü sürdürdü. «Kumpanya yanaşmıyor bizimle konuşmaya. Vermek istemiyorlar haklarımızı. Korkutuyor direktör bizi, işten atarım sizi diyor. Biz de dayanacağız, gücümüzü göstereceğiz diyoruz. Ne diyorsunuz arkadaşlar! Söz cümlelerinizdir», dedi.

«Dayanacağız!», «Direneceğiz!», «Kaybedecek bir şeyimiz yoktur! Neden korkacağız!» Bu sesler her yandan geliyordu. Biri, «arkamız boş değildir. Bakın, kimileri lokmasını bizimle paylaşıyor, yardıma koşuyor. Sağolsunlar!» dedi. Bu sözleri kimileri alkışladı. Kimileri «yaşasın» haykırışlarıyla karşıladı. Grev Komitesi’nden bir üye, kumpanyaya verilen istemler listesini bir kez daha, yüksek sesle okudu. Bir kez daha oylama, genel bir oylama oldu bu. Toplantıya gelenlerden isteyenler oldukları yerden söz alıp konuşuyorlardı.

Kasım da bir freze tezgâhının üstündeydi. Tam sırasıydı. «Konuşmacılar, arkadaşlar doğru söylüyorlar! Hepimiz, sunulan istemleri, Grev Komitesi’ni destekliyoruz!» dedi. Bütün gözler «pos bıyıklı» konuşmacıdan yana döndü. Konuşmacı sesinin tonunu daha da yükseltti. Kapitalist bir ülkede işçi sınıfının, emekçilerin gücü, tüm halkın içindeki sayıca oranından çok daha büyüktür, dledi. Ama örgütlü olursa. Sendikası, partisi olursa. Yok, kumluktaki kum taneleri gibi kalırsa, dağınık olursa, sürünür gider. Yurt çapında örgütlenirse işçi sınıfı ve demiryolcular daha güçlü olur. Grevçiler Fransız Kumpanyası’ndan sadaka dilenmiyor. Yalnız ileri sürdüğü istemlerle kalmıyacaktır. İşçi sınıfı, halkımız, işçilerimizi barbarca sömüren, ezen, yurdumuzda efendilik süren bu kumpanyanın elinden demiryolunun alınmasını, ulusa, devlete mal edilmesini istiyor. Antepçiler, Çukurovalılar her türlü yabancı boyunduruktan kurtulmak için oluk oluk kan döktüler, kurbanlar verdiler. O yiğitlerimizi unutmuyoruz. Savaşı, grevi sürdüreceğiz. «Yaşasın grev! Yaşasın grevçiler!»

«Yaşasın grevçiler!» haykırışları arasında “pos bıyıklı” konuşmacı tezgâhın üstünden atladı. Geldiği yoldan, arka kapıdan çıktı, gitti. Arabın arabasına bindiler. Sürdüler eski istasyona doğru. O gece bağda yattılar. Kasım’ın konuşmasını içeren doğrul-

tuda il komitesi bir bildiri yayınladı. Altında «Türkiye Komünist Partisi Adana Vilayet Komitesi» yazılıydı. Bildiri dağıtıldı Çukurova'da.

Polis Adana'yı tarıyordu. Fabrikalarda "pos bıyıklı" işçi aranıyor. Kasım bağdan dönmedi. "Arap uşakları" delikanlıları onu koruyordu.

Hükümet baskıyı arttırdı. İşçilere zorla işbaşı yaptırmak istedi. Söktüremeyince, kolordudan bir birliği grevcilerin üzerine sürdü. Grevciler, bütün horantalarıyla, karıları, çocuklarıyla raylara yattılar. Lokomotifleri işletmediler, trenleri geçirmediler.

Kumpanya dize geldi. Grevcilerin istemlerinden çoğunu kabul etti. Grev on gün sürdü. Türkiye işçi sınıfının savaş tarihine böylece yazıldı. İşçi sınıfımızın böylesine şanlı gelenekleri var.

Kır saçlı, az göbekli, durgun bakışlı Abdülmecit ustayla Kasım yoldaş bir daha karşılaşamadı. Yalnız, İstanbul'da, Ağır Ceza'da, komünistlerle yanyana yargılanırken, duruşmalara kelepçeli gelip giderken çekilmiş resimlerini gördü. Abdülmecit usta, lokomotifini durdurmak için dermiryollarında raylara herkesten önce yattı. Bunu bütün grevciler, herkes gördü. Ama, onu bir daha namaz kılariken gören olmadı...

(Devam edecek)

(Yeni Çağ, Mayıs 1978)

KADINLARIN SESİ Dergisi

ARALIK SAYISI ÇIKTI

- Yaşasın demokratik kadın hareketinin eylem birliği
- İnsan hakları nerede?
- İşte 1978'in dünyasında insan hakları
- Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu 33 Yaşında
- Çizgilerle kira sorunu
- İKD'den haberler
- İşçi-sendika sayfaları
- Yasal Haklarımızı kullanıyor muyuz?
- Faşizme Karşı Görev Başına Yürüyüşü yapıldı
- Sabahattin Ali'den bir hikayemiz var
- TV'nin çocuklar üzerindeki etkileri
- Çocuklarımız için
- Bulmaca ve pratik bilgiler

Fiyatı : 5 TL

Abone Koşulları : Yurt içi 1 Yıllık 55 TL, Yurt dışı 15 DM

Yazışma adresi : Babıali Cad. Tasvire Han Kat : 2 No : 26

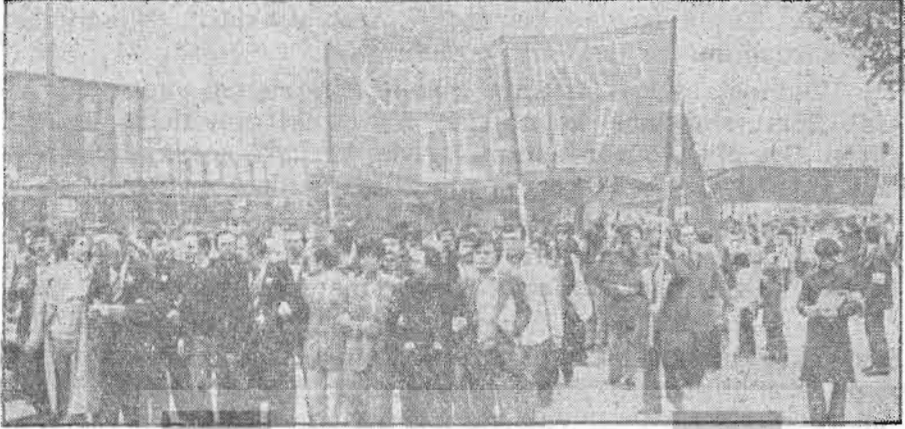
Cağaloğlu - İstanbul

Posta Çeki : 110906

Türkiye Dağıtımı : Temel Dağıtım

Binlerce İşçi Türkes'i Lanetledi

Türkes Almanya'dan Apar Topar Kaçtı

Dortmund'da Türkes'i protesto eden Türkiyeli işçiler.

Federal Almanya'daki suç ortakları ve akıl hocalarına danışmak, neo-nazilerle, intikamcı Strauss'larla ilişkilerini sürdürmek için geçtiğimiz ay Federal Almanya'ya giden faşist Türkes, bu kez umduğunu bulamadı. Türk ve Alman faşistlerinin düzenlediği toplantılarda konuşmak isteyen Türkes, Dortmund'da aldığı dersten sonra, Frankfurt'da toplantının yapılacağı binanın yanına bile uğramadan, apar-topar Almanya'yı terketti.

Dortmund'da, Federal Almanya'daki işçilerimizin yığnsal örgütü olan FİDEF'in, «Faşist Türkes'in aramızda yeri yoktur!» belgisiyle yaptığı eylem çağrısına, binlerce Türkiyeli işçinin yanısıra, DGB ve ona bağlı sendikalar, gençlik kuruluşları, siyasi parti temsilcileri ve çok sayıda demokrattan yanıt geldi. Yapılan yığnsal protestoda, «MHP ve yan kuruluşları kapatılmalıdır!», «Faşist Türkes'in aramızda yeri yok!» sloganları kentin sokaklarında çınladı. Protesto eylemlerine İslam Dernekleri de katıldı. Bu derneklerin bir temsilcisi, yaptığı konuşmada, tüm müslümanları faşizme karşı birleşmeye çağırdı.

Dortmund'daki bu eylemden sonra, Frankfurt'da, bu kez Alman Sendikalar Birliği (DGB) ve IG-Metal sendikası da Türkiyeli ilericilerin örgütleriyle birlikte yığnsal bir miting düzenledi. Alman basını, Türkes'in ve Türk faşistlerinin Federal Almanya'daki faaliyetleri üzerinde geniş yayınlar yaptı. Sayısız ilericiler Alman örgütü, faşist Türkes'in sınırdışı edilmesini isteyen açıklamalar yaptılar. Türkiyeli ve Alman anti-faşistlerinin bu dayanışma ve savaşımları sonunda, faşist Türkes, o gün Frankfurt'da yapacağı toplantıya gelemedi ve apar topar Federal Almanya'dan kaçtı.

Anti - Komünizm Üzerine

H. ERDAL

GİRİŞ

Sınıf savaşı hem ulusal, hem uluslararası planda keskinleşiyor. Bu savaşın en acımasız alanlarından biri de, hiç kuşkusuz, ideolojik planda olan çatışmadır. En güçlü silahımız olan ideolojimize, yani Marksizm-Leninizm'e, emperyalizm en şiddetli saldırılarda bulunuyor.

Burjuvazinin tek değişmez ideolojisi komünizm düşmanlığı (anti-komünizm), yeni yeni biçimlere bürünüyor. Emperyalizmin bu saldırganlığına karşı durabilmek, saldırıyı püskürtmek ve karşı saldırıya geçebilmek, anti-komünizmin biçim ve yöntemlerini iyi bilebilmemize de bağlıdır. Konuya biraz daha derinlemesine girmeden bir noktaya açıklık getirmeliyiz. Anti-komünizm nedir, anti-komünist kimdir?

ANTI-KOMÜNİZM VE İKİ YAKLAŞIM

Metodolojik açıdan, sorunun iki ayrı düzeyde ele alınışını birbirleriyle karıştırmamalıyız. Anti-komünizm sorununun ideolojik düzeyde ele alınışı ile sorunun politik düzeyde ele alınışı ayrı ayrı yaklaşımları ve ölçütleri zorunlu kılmaktadır.

Soruna salt ideolojik açıdan yaklaştığımız zaman durum daha açıktır. Bir yanda komünistler vardır. İdeolojileri Marksizm-Leninizm'dir. Öte yanda komünist olmayanlar vardır. Komünist olmayanlar kendi içlerinde farklı ideolojik eğilimler taşır görünmelerine rağmen bizim için bir tek ortak yanları vardır : İdeolojileri Marksizm-Leninizm'e yabancıdır, düşmandır. Bizler için Marksizm-Leninizm dışındaki ideolojik eğilimler arasında bir sıralama ya da tercih söz konusu olamaz. Böyle bir tercih ya da sıralama ideolojik uzlaşmadan, en azından oportünistlikten başka birşey değildir.

Anti-komünizm sorununu politik düzeyde ele aldığımızda, soruna daha başka türlü yaklaşmak zorundayız. Ama bu farklı yaklaşım ideolojik ve politik düzeyler arasındaki kopmaz bağ ve etkileşimi gözden kaçırmamıza neden olmamalıdır.

Anti-komünizm sorununu politik düzeyde ele aldığımızda durum nedir?

Genel olarak Marksizm'den yana olanlar arasında bu sorunun yanıtı açık değildir. "Komünist olmayan herkes anti-komünisttir" mi demeliyiz, yoksa sadece komünizme sövenler mi anti-komünisttir? Bu farklı yaklaşımları ortadan kaldırmak için politik planda anti-komünizmi doğru tanımlamada bazı ölçütler ortaya konmalıdır.

Benim kanıma, politik planda anti-komünizmi doğru tanımlamanın en emin yolu, anti-komünistler ile komünist olmayan-

lar arasındaki ayırımı açık olarak ortaya koymaktır. “Komünist olmayanlar” kavramı anti-komünistleri de içeren ama ondan daha geniş bir politik tanımdır. Çünkü her komünist olmayan, anti-komünist değildir. “Komünist olmayanlar” kavramı, komünistlerin dışında bütün farklı politik eğilimlerdeki herkesi kapsar. Sosyal demokratlar, sosyalistler, burjuva demokratları, her cinsten burjuva partileri ve tabii anti-komünistler bu kavramın içine girerler. Buna rağmen, zaman zaman da olsa, bizden farklı politik eğilimler taşıyan herkese sekte bir tutumla, anti-komünist damgasının vurulduğunu görüyoruz ki, bu yanlış bir tutumdur. Örnek olarak oportünistlere karşı izlenen tutumu ele alalım : Oportünistler çoğu zaman anti-komünistlerin maşası durumuna düşmüşlerdir; ama bu, onları **kategorik olarak** anti-komünist sınıfına sokmamıza olanak vermemelidir. Bu, elbette, hiçbir şekilde, oportünistlere karşı sürdürülen ideolojik savaşı daha az önemsemek anlamına alınmamalıdır.

Şimdi esas konumuza dönelim. Komünist olmayanlar ile anti-komünistler arasında politik bir ayırım yapabilmek için hangi ölçütleri ileri sürebiliriz? Bence bu ayırım için iki belirleyici ölçüt vardır :

- 1 — Komünistlerle, Komünist Partileri ile **politik** bakımdan bir arada yaşamayı (co-existence) kabullenmek,
- 2 — Komünistlere, Komünist Partisi'ne karşı bozguncu (subversive) eylem yürütmemek.

Kanımca yukarıdaki iki koşula uyan komünist olmayanlara politik düzeyde anti-komünist damgasını vurmamak gerekir. Yalnız şu da bilinen bir gerçek ki, günümüzde toplam komünist olmayanlar içindeki anti-komünist oranı eskiye —bundan 20 yıl öncesine— oranla bir hayli artmıştır.

Bu arada özel bir duruma da değinelim. İdeolojik planda Marksizm-Leninizm'den yana olduklarını söyleyenler, Komünist Partisi ile politik bakımdan bir arada yaşamayı (coexistence'i) kabullenmedikleri ve Komünist Partisi'ne karşı bozguncu (subversive) eylem yürüttükleri ölçüde, anti-komünist olmaktan kurtulamayacaklardır.

ANTI-KOMÜNİST İDEOLOJİNİN TARİHSEL EVRELERİ

Tarih boyunca burjuvazinin anti-komünizm stratejisi belirli evrelerden geçmiştir. Bu evreler şunlardır :

- 1 — İlk toplumsal düşüncenin ortaya çıkmasından, yani 1800'lerden Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'ne (1917) kadar olan dönem. Bu dönemin belirleyici niteliği, bir yandan işçi sınıfı hareketini doğrudan ve açık saldırı ile toptan red, öte yandan onu küçümseme, bir hayal, bir düş olarak nitelendirme. Kısacası, ilkel ve kaba (vulgar) anti-komünizm dönemi.

2 — Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nden İkinci Dünya Savaşı'na kadar olan dönem. Büyük Oktobr Devrimi, Sovyetler Birliği'nin kurulması ve bu ülkede sosyalizm kuruculuğunda elde edilen somut başarılar, işçi sınıfının savaşımını ve işçi-köylü devletini bir hayal, bir düş gibi gösterme olanağını burjuvazinin elinden almıştır. Ancak burjuvazi, anti-komünizme yeni bir kavram eklemiştir : Sovyetler Birliği düşmanlığı. Yani anti-Sovyetizm. Büyük Oktobr Devrimi ile anti-komünizmin belirleyici yanı anti-Sovyetizm olmuştur.

3 — İkinci Dünya Savaşı'ndan 1960'ların başına kadar süren soğuk savaş dönemi. Anti-komünizmin en kaba, en vulgar biçimlerinin kullanıldığı bir dönem.

4 — 1960'lardan 1970'lere kadar olan ideolojileri yadsıma (de-ideologisation) dönemi. Emperyalizm, Marksist-Leninist ideolojiyi sözümona yok saymak için ve kendi sosyo-ekonomik düzenini koruyabilmek için, kapitalizme bile açıkça sahip çıkamamaya başlamıştır. Bu nedenle konverjans teorisi, teknokratik toplum, endüstri ötesi toplum gibi sözümona uzlaşmacı teoriler yaratmaya başlamıştır.

5 — 1970'lerin ikinci yarısında gelişmeye başlayan yeniden ideolojilere sahip çıkma (re-ideologisation) dönemi.

ANTI-KOMÜNİST İDEOLOJİNİN GÜNÜMÜZDEKİ STRATEJİSİNİN İLKELERİ

Emperyalizm günümüzde anti-komünist ideolojiyi üç ana doğrultuda geliştirmeye çalışıyor :

1 — Marksizm-Leninizm'i sulandırma çabaları. Emperyalizmin Marksizm-Leninizmi sulandırma çabalarının örnekleri şunlardır :

a) Bilimsel sosyalizme ve onun günümüzdeki somutlanması olan gerçek (reel) sosyalizme alternatif, değişik tür sosyalizm çeşitleri yaratmak. Kısacası sıfatlı sosyalizm türleri ileri sürmek. Kullanılan sıfatlar genellikle yığınlara hoş gelecek sıfatlar olarak seçiliyor. Örneğin, Demokratik sosyalizm. Sanki sosyalizm demokratik değilmiş gibi. İnsancıl sosyalizm. Sanki sosyalizm insancıl değilmiş gibi. Ulusal sosyalizm, Yerel sosyalizm, İslam sosyalizmi, Güler yüzlü sosyalizm, Yeni sosyalizm, vb, vb.

b) Günümüzün Marksizmi olan Marksizm-Leninizm'in Leninci özünü boşaltmak, Leninist olmayan Marksizm ya da komünizm türleri icadetmek.

c) İdeolojimizi utkuya götürecekt en güçlü silahımız olan Marksçı-Leninci parti kavramına ve parti ilkelerine karşı çıkmak. Özellikle demokratik merkezîyetçilik ilkesini ve partinin işyeri esasına göre örgütlenme ilkesini yadsımak.

2 — Anti-komünist stratejinin ikinci temel gelişme doğrultusu, emperyalizmin dünya komünist hareketine ve sosyalist ülkeler topluluğuna karşı izlediği politikayı sözümona "bilimsel

esaslar" a oturtma çabasıdır. Özellikle ideolojileri yadsıma (de-ideologisation) döneminde ortaya atılan teoriler böyle bir çabanın ürünüdürler.

3 — Bilimsel komünizme, Marksizm-Leninizm'e alternatif yeni bir ideoloji bulma çabası, emperyalizmin anti-komünist stratejisinin üçüncü temel gelişme doğrultusudur.

Yalnız şunu önemle belirtmek gerekir. Emperyalizm günümüzde ince (rafine) anti-komünist strateji ve taktiklerini geliştirirken vulgar-ilkel anti-komünist yöntemleri hiçbir zaman elden bırakmamıştır. Emperyalizm darda kaldığı zaman bu yöntemlere başvuruyor. Özellikle az gelişmiş ülkelerde bu kaba yöntemler bütün şiddetiyle kullanılmaya devam ediyor.

ANTI-KOMÜNİZMİN BAZI TEMEL TAKTİKLERİ

Emperyalizm anti-komünist stratejisini uygularken bazı değişmez temel taktiklerden yararlanıyor. Bu taktiklerin başlıcaları şunlardır :

1 — Dünya Komünist hareketi içindeki bazı ayrılıkları ve çatlakları kışkırtmak.

a. Çin sorunu : Çin'in sosyalizm düşmanı, savaş kışkırtıcısı yönetici klığı ile bağlaşıklıklara girmek, Çin'i silahlandırmak.

b. "Avrupa Komünizmi"ni ve onun mimarı Carillo gibi oportünistleri göklere çıkarmak.

2 — Burjuva milliyetçiliğinin her türünü körüklemek.

3 — Her türlü sapmayı kışkırtmak ve özellikle "Sol" oportünistleri, teröristleri kışkırtarak bunlarla komünizmi özdeş göstermek.

4 — Sosyalist ülkeler topluluğunun, yani gerçek sosyalizmin bazı zorluklarını abartarak ve çarpıtarak kullanmak.

5 — Dinsel gericiliği kışkırtmak.

ANTI-KOMÜNİST İDEOLOJİYİ GELİŞTİRME ÖRGÜTLERİ

Emperyalizm, anti-komünizm ideolojisini geliştirmek, yaymak ve uygulamak için geniş bir örgütler ağını kullanmaktadır. Kullanıldığı örgütler büyük bir çeşitlilik göstermektedir. Kiminin düşünsel çalışma yanı, yani anti-komünist ideolojiyi geliştirme yanı ağır basmaktadır. Kiminin propaganda ve ajitasyon yanı ağır basmaktadır. Kiminin de örgütlenme ve eylem yanı ağır basmaktadır.

Değişik emperyalist ülkelerde anti-komünizm için ideolojik çalışma yapan yüzlerce merkez vardır. Yalnız ABD'de bunların sayısı 200'den fazla, İngiltere'de 100'e yakın, Federal Almanya'da 100'e yakın ve Kanada'da 30'un üzerindedir.

Bunlardan önemli bazıları şunlardır :

ABD'de Anti-Komünist Merkezler

- 1 — Institute of War, Peace and Revolution (Hoover Institute); Stanford Üniversitesi. Kuruluş Tarihi : 1919.
- 2 — Research Institute for Communist Strategy and Propaganda; Güney Karolina Üniversitesi.
- 3 — Institute for the Study of Foreign Policy; Pensilvanya Üniversitesi, Filadelfiya.
- 4 — Research Institute for Communist Affairs; Kolombiya Üniversitesi. Direktörü : Zbigniew Brzezinski.
- 5 — Research Department of Rand Corporation; Los Angeles.
- 6 — Center for International Affairs; Harvard Üniversitesi.
- 7 — The US Information Agency (USIA).
- 8 — International Business Machines (IBM). Research and Development Centers ve diğerleri.

Federal Almanya'da

- 1 — Federal Institute for the Study of East and International Relations (Marksizm-Leninizm Enstitüsü); Köln. Kuruluş Tarihi : 1961.
- 2 — Herder Institute; Margburg.
- 3 — Federal Department on German Affairs. Kuruluş Tarihi : 1969.
- 4 — Bilim Merkezi; Batı Berlin.
- 5 — Forschungsinstitut der Friedrich-Ebert Stiftung; Bonn-Bad Godesberg.
- 6 — Konrad Adenauer Stiftung Institut für Kommunal Wissenschaften; Köln ve diğerleri.

İngiltere'de

- 1 — London Institute of Strategical Studies. Kuruluş Tarihi : 1958.
- 2 — The Royal Institute of International Affairs.
- 3 — London School of Economics and Political Sciences.
- 4 — National Association for Soviet and East European Studies.
- 5 — Institute of Soviet and East European Studies; Glasgow Üniversitesi ve diğerleri.

Sıraladığımız bu örgütlerin çoğunda Türkiye ile ilgili bozguncu çalışmalar da yapılmaktadır.

Propaganda ve ajitasyon yanı ağır basan örgütlenmeler arasında sözlü ve yazılı yayınlar başta gelmektedir. Sözlü yayınlar arasında **Radio Free Europe** (Hür Avrupa Radyosu) ve **Radio Liberty**'yi (Özgürlük Radyosu) sayabiliriz.

Örgütlenme ve eylem yanı ağır basan örgütler iki grupta toplanabilir. Birinci grup, doğrudan bu işi üstlenmiş örgütler, emperyalist ülkelerin gizli servisleridir. Bir de kitleler içinde legal

bir paravana kullanarak çalışma yürüten örgütler var ki, bunlara örnek olarak AFL-CIO'ya bağlı Asya-Afrika Hür Çalışma Enstitüsünü (AAFLI) verebiliriz.

ANTI-KOMÜNİST ÖRGÜTLENMEYE KATILANLAR

Dünya komünist hareketinin şimdiye kadar kategorik olarak politik planda anti-komünist saymadığı bir akım ve bu akımın örgütleri var. Sosyal Demokrasi ve Sosyalist Enternasyonal.

1970'lere kadar bu akıma sadece, işçi sınıfını bölen ve onu burjuvazinin peşine takmaya çalışan bir akım gözü ile bakılıyordu. Özellikle Avrupa Kıtasında daha örgütlü olan ve işçi sınıfı içinde de önemli etkinliğe sahip olan bu akım ve örgütlerin politikasında son yıllarda önemli değişiklikler oldu. Yazının başında komünist olmayan ile anti-komünisti ayırmada kullanılacak iki ölçüt saptamıştık. Bu ölçütler uygulandığında Sosyal Demokrasi için bugün 10 yıl öncesine göre farklı bir durum görüyoruz. Çünkü :

a) Sosyal Demokratlar, komünistler ile birarada yaşamayı (co-existence) daha zor kabul ediyorlar,

b) Daha önemlisi, komünistlere ve Komünist Partisi'ne karşı bozguncu (subversive) eylemler örgütlemeye başladılar.

Edindiğimiz bilgilere göre Sosyalist Enternasyonal, iki pilot bölge seçmiş durumda. Biri Portekiz, öbürü Türkiye. Portekiz'de Portekiz işçi sınıfının tek sendikal örgütü İntersindical'i bölmek için uygulanan yöntemler ortadadır.

Türkiye'de de CHP'nin Sosyalist Enternasyonal ile, Alman Sosyal Demokrat Partisi (SPD) ile ortaklaşa yürüttükleri çalışmalar ilginçtir. 1977 Haziran seçimleri sonrasında sendikalarda, kooperatiflerde ve derneklerde bazı bozguncu ve bölücü eylemleri CHP'liler Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin (SPD) yönlendirmesi ve katkısı ile yürütmüşlerdir. Yine edinilen bilgilere göre CHP Genel Merkezi'nde anti-komünist taktikleri geliştirecek bir büronun başına bir Genel Sekreter Yardımcısı getirilmiştir.

CHP, Sosyalist Enternasyonal ve SPD ile birlikte anti-komünist eylem yürütecek bir bozguncu merkezin Ankara'da kurulması konusunda bir anlaşmaya varmıştır.*

* Cumhuriyet, 20 Ekim 1978, Sayfa 5.

YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZM!

ANTI-KOMÜNİZME, ANTI-SOVYETİZME KARŞI ARALIKSIZ SAVAŞ!

Barış İçinde Yanyana Yaşama Politikası ve Dünya Devrimci Süreci

Ahmet Selim ÖZGÜVEN

Son zamanlarda emperyalizmin güdümü ve denetimindeki kitle iletişim araçları, barış içinde yanyana yaşama politikasının “artık fiyaskoyla sonuçlandığını” yaymaya büyük özen gösteriyorlar. Hemen hepsi, “Sovyet saldırganlığının arttığını” ileri sürmenin, CIA ve Pentagon’un hazırladığı sahte rakamlara dayanarak sosyalist ülkelerin askeri üstünlüğünü “kanıtlamanın” ve “zavallı” emperyalistlerin, bu “korkunç tehlikeye karşı kendilerini korumak için silahlanmaktan başka çâre göremediklerini” kitlelere kabul ettirmenin peşindeler. Bu arada sosyalist ülkelere emekçi yığınlara karşı suç işleyen CIA işbirlikçisi Şaranski’lerin, Orlov’ların yargılanmalarını “Helsinki İlkeleri’ne aykırı” olarak nitelendirerek, sosyalist ülkelere karşı yeni saldırı cepheleri açmak ve bu cephelerde yeni yandaşlar kazanmak sevdasındalar.

Öte yandan Maoculuk, dünya devrimci sürecine küfretme dönemini tamamladığı ve bir süreden beri dünya devrimci sürecine karşı açıktan saldırıya geçtiği için, emperyalizmin tüm bu girişimlerini canı gönülden desteklemekte. Bu nedenle Pekin’den yükselen sesler, ve ona tempo tutanlar, barış içinde yanyana yaşama politikasının “Sovyetler Birliği’ne yaradığını”, buna engel olmak için silahlanmak, daha fazla silahlanmak gerektiğini ve yeni bir dünya savaşının kaçınılmaz olduğunu söylemekteler.

Bazı “sol” geçinenler barış içinde yanyana yaşama politikasının devrimci savaşımı geriletliğini, bu politikanın Marksizm-Leninizm ile hiçbir ilişkisi bulunmadığını ileri sürüyorlar.

“Akıllı” geçinen kapitalizm savunucuları ise, “fırsat bu fırsattır” diyerek, barış içinde yanyana yaşama politikasını, gelişen sınıf savaşımını dondurmak açısından ele alıyor, bu politikayı sınıfların barış içinde yanyana yaşamaları olarak yorumluyor ve bir taşla birkaç kuş birden vurmaya çabalyorlar.

Farklı yönlerden gelen, farklı yaklaşımlarmış gibi gözüken ve barış içinde yanyana yaşama politikasına yönelen bu saldırıların tümü, işçi sınıfını, bağlaşıklarını ve tüm insanlığı yanıltmak ve gelişmekte olan dünya devrimci sürecini engelleme girişimlerinden başka bir şey değildir.

**BARIŞ İÇİNDE YANYANA YAŞAMA POLİTİKASININ TEMELİ
MARKS VE ENGELS TARAFINDAN ATILMIŞTIR**

Barış içinde yanyana yaşama politikası, bir zamandan beri ülkemizde de, bir “revizyonist buluşu” olarak tanıtılmak isteniyor. Oysa bu politikanın temelleri Marks, Engels tarafından atılmış, Lenin tarafından geliştirilmiştir. Günümüzde, dünya dev-

rimci sürecinin uluslararası ilişkilere damgasını vurmasından sonra da onların izinden yürüyen komünist ve işçi partileri tarafından ardıcıl olarak savunulmaktadır.

Proletaryanın tarihsel özgörevini ortaya koyan Marks ve Engels, savaşların özü, nedenleri ve nitelikleri konusunda da devrimci bir dönüşüm gerçekleştirmişlerdir. Birinci Enternasyonal'in kuruluş döneminde patlak veren Amerikan İç Savaşı ve Polonya Ayaklanması'nı inceleyen Marks ve Engels, işçi sınıfının savaş ve barış konularına nasıl yaklaşması gerektiğini ve bu yaklaşımın işçi sınıfı ve insanlık açısından ne denli büyük önem taşıdığını da ortaya koymuşlardır.

Marks, Amerikan İç Savaşı'nın güneydeki köleci düzenin yayılmacı arzularından kaynaklandığını, kuzeyde gelişmekte olan burjuva demokratik hareketi yutmayı amaçladığını hemen kavramıştı. Bu nedenle de Amerikan işçi sınıfına, kazanımlarının güneyden gelen yayılmacı iştahın karşısında büyük bir tehlikeye girdiğini anlatmaya koyuldu. New York Daily Tribune gazetesi ile Viyana'da yayınlanan Die Presse gazetesinde yayınlanan yazılarında Marks ve Engels, yalnızca ekonomi ile politikanın karşılıklı diyalektik bağımlılığını değil, aynı zamanda savaşı yürüten tarafların niteliklerini ve amaçlarını da sergilemekteydiler.

Öte yandan İngiltere'de tekstil sanayii, Amerika'nın güneyinden gelmekte olan pamuğa bağımlıydı. Bu nedenle İngiltere, Amerikan İç Savaşı'na güneyin saflarında katılmaya can atıyordu. Savaşa katılmak için bir bahane buldu ve kuzeydeki hareketi bastırmak, ucuz köle emeğine dayalı hammaddesinin devamını sağlamak üzere savaşa katıldı. Fransa'daki Bonapartist rejim, İngiltere'nin Kuzey Amerika'ya karşı başlattığı savaşı destekleyerek, ülkenin içinde başgösteren bunalımı aşmak niyetindeydi. Prusya ise bu savaşı, ekonomik ve politik niyetlerine uygun düşmesi nedeniyle desteklemekteydi.

Marks, Kuzey Amerika'ya karşı başlatılan savaşın yayılmacı bir savaş olduğunu, daha geri bir toplumsal sistemin desteklenmesi aracılığıyla, sömürücü kapitalist sınıfların ekonomik çıkarlarını sürdürmek amacını güttüğünü ve bu arada yalnızca Amerikan işçi sınıfının değil, aynı zamanda Avrupa'nın çeşitli ülkelerindeki işçi sınıflarının da kazanımlarının tehlikede olduğunu ortaya koydu.

Marks ve Engels'in yazıları, anlaşmazlıkların barışçı yollarla çözümlenmesi önerileri, İngiltere işçi sınıfı saflarında geniş yankılar buldu. İngiltere işçi sınıfı, Amerikan İç Savaşı nedeniyle kapanan fabrikaların yol açtığı işsizliğe, burjuvazinin inatla yok-sulluğuna neden olarak Kuzey Amerikan emekçilerini göstermeye çalışmasına karşın, bu yayılmacı ve haksız savaşın önlenmesi için eşsiz eylemlere girişti. Londra, Manchester ve öteki kentlerde savaşa karşı düzenlenen mitingler ve kitle gösterileri İngiltere-

re'nin Avrupa'nın Kuzey Amerika'yı yutmak için başlattığı bu savaşı mahkum etti.

26 Mart 1863 yılında Londra'da toplanan İngiliz emekçileri, çıkarlarının Amerikan işçi sınıfıyla aynı doğrultuda olduğunu, Amerikan sendikalarının savaşa karşı yürüttüğü hareketi yürekten desteklediklerini açıklıyorlar, anlaşmazlığın barışçı yollarla çözümlenmesi gerektiğini vurguluyorlardı.

Daha sonra Polonya Ayaklanması patlak verdi. Fransa, Prusya ve İngiltere birbirlerine karşı savaşa girdiler. Marks ve Engels, bu ülkelerin işçi sınıflarını, haksız ve yayılmacı savaşa son verilmesi için savaşım vermeğe çağırdılar. Savaşın bu ülkelerdeki işçi sınıfı hareketini bastırma yolunda bir araç olduğunu bir kez daha vurguladılar. Nitekim olaylar onları haklı çıkardı. Gerçekten de Fransa ve Prusya, iki yıl sonra Paris Komünü'nü bastırmak için bir araya geliyorlar, Avrupa ülkelerinin tümü, Birinci Enternasyonal'in yokolması için seferberlik ilan ediyordu.

Marks ve Engels, savaşların, belli sınıfların politikalarını şiddete dayalı araçlarla yürütmeleri olduğunu yazdılar. Sömürücü sınıfların ekonomik çıkarlarının yol açtığı bu savaşların, işçi sınıfı başta olmak üzere, toplumdaki çeşitli kesimlerin gelişmesine engel olduğunu, devrimci sürece zarar verdiğini ortaya koydular. Bu nedenle işçi sınıfının, savaşlara karşı pasif ve umursamaz bir tavır içine girmesinin yanlış olduğunu, sömürücü sınıfların ekonomik çıkarları nedeniyle patlak veren savaşların işçi sınıfı hareketinin gelişmesine engel olduğunu ve proleter enternasyonalizmini yaralama amacını taşıdığını belirttiler.

Birinci Enternasyonal tarafından 1 Kasım 1864 tarihinde onaylanan Uluslararası İşçi Birliği belgelerinde Marks, proletaryanın, tarihin gelişme süreci içinde, gücünü haksız ve yayılmacı savaşların önlenmesi yolunda seferber edeceğine işaret ediyor, İngiltere işçi sınıfının eşsiz eylemlerini selâmlıyordu.

Proletaryanın gücünü savaşların önlenmesi yolunda seferber etmesi, bağımsız bir dış politikaya sahip olmasına bağlıydı. Dahası, bu amaç etrafında örgütlenmesi, ortak davranış ve eylem platformları yaratması gerekiyordu.

Marks, bu noktadan hareket ederek, işçi sınıfının önündeki görevi, «uluslararası politikanın sırlarına dalmak, hükümetlerin diplomatik girişimlerini gözlemek ve gerektiğinde bunlara karşı gelmek»¹ olarak koyuyor ve şöyle diyor: «Böylesi bir dış politika uğruna savaş, işçi sınıfının kurtuluşu uğruna savaşın bir parçasıdır.»²

1869 yılında ABD ile İngiltere arasında bir savaşın patlak verme tehlikesi başgösterdiğinde Marks, ABD Ulusal İşçi Birliği'ne gönderdiği mesajda proletaryaya şu görevi veriyordu :

¹ K. Marks, "Uluslararası İşçi Birliği Tüzük Taslağı", MEW, C. 16, s. 9.

² Agy., s. 13.

«Size, eşsiz bir görev, dünyaya işçi sınıfının tarih sahnesine artık bağımlı bir sürü olarak değil, efendileri olmak isteyenler savaş çılgınlıkları atarken, sorumluluklarının bilincinde olan ve barışı emredebilen bağımsız bir güç olarak çıktığını kanıtlama görevi düşüyor.»³

Engels de Paris Komünü'nün 23. yıldönümünde Fransız İşçi Partisi Ulusal Konseyi'ne gönderdiği mesajda, daha önce Komünist Manifestosu'nda ifade edilen bir görüşü, sosyalizmle barışın birbirlerine bağlı, hattâ özdeş oldukları görüşünü yineliyor ve şöyle diyordu :

«Kadehimi sizlerle birlikte, proletaryanın utkusunu güvenlik altına alacak, sınıf antagonizmalarına ve uluslar arasındaki savaşlara son verecek, uygar ülkelerde barış ve mutluluğu gerçek kılacak yakın bir uluslararası 18 Mart'ın şerefine kaldırıyorum.»⁴

BÜYÜK OKTOBR SOSYALİST DEVRİMİ

Engels'in bu öngörüsü gerçekleşti. Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi, bu uluslararası 18 Mart'ın ilk habercisi oldu. Marks'ın proletaryanın önüne koyduğu görev, bağımsız bir dış politika geliştirilmesi görevi, Lenin'in ellerinde şekillendi ve barış içinde yanyana yaşama politikası oluştu.

Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi, insanlık yaşamında yeni bir çağ açmış, tarihteki en derin ekonomik, toplumsal ve politik dönüşümleri başlatmıştır. Dünya kapitalizminin kalesinde açılan bu yarı, sosyalist bir devletin oluşmasını ve yalnızca Sovyet Rusya'da değil, dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçişin başlangıcını muştulamıştır.

Büyük Oktobr Devrimi, yeryüzünün her kesiminde dünya devrimci sürecine eşi görülmedik bir boyut kazandırarak, onu yeni ve zengin bir içerikle doldurmuş ve hızlandırmıştır.

Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi, Uluslararası Komünist ve İşçi Hareketi'nin birliğini pekiştirmiş, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketine olağanüstü boyutlar kazandırmıştır. Devrimin ateşleri arasından doğmuş olan ilk sosyalist devlet, kurtuluş hareketleri için güvenilir bir dayanak, umut ve model haline gelmiş ve bazı Avrupa, Asya ve Latin Amerika ülkelerindeki sosyalist devrimlerin utkusunda belirleyici unsur olmuştur.

Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nden sonra emperyalizm, yalnızca uluslararası ilişkileri belirleme tekeli değil, aynı zamanda uluslararası egemenliğini de yitirme sürecine girmiştir.

Lenin 8 Kasım 1917 tarihinde İkinci Tüm-Rusya Sovyet Kongresi öncesinde bir barış bildirgesinin hazırlanması gerektiğini belirtiyor, bunun sosyalist kuruluş açısından çok önemli olduğunu vurguluyor ve şöyle diyordu : «Hırsızlık ve tecavüze iliş-

³ K. Marks, "ABD Ulusal İşçi Birliği'ne Mesaj", MEW, C. 16, s. 356/357.

⁴ F. Engels, MEW, C. 22, s. 443.

kin tüm maddeleri reddeder, ama iyi komşuluk ilişkilerine ve ekonomik anlaşmalara ilişkin tüm maddeleri de kabul ettiğimizi bildiririz.»⁵

Bilindiği gibi, genç Sovyet Devleti, kendisini yutnak isteyen iştahı kabarmış emperyalistler tarafından çevrilmişti. Bu nedenle iyi komşuluk ilişkileri ve ekonomik işbirliğine dayalı ilişkilerin geliştirilmesi, farklı toplumsal yapıya sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşamasının sağlanması dirimsel önem taşımaktaydı.

Lenin'in bu girişimleri, "sol" geçinenler tarafından eleştirildi. Onlar barışın emperyalizmi yasallaştırdığını savunuyorlar, savaşla birlikte genç Sovyet devletinin varlığının çok büyük bir tehlike altına girebileceğini göremiyorlardı. Tek savaşım biçimi olarak silahlı savaşı kabul ediyor, binlerce sorunun üstesinden gelmesi gereken sosyalist devletin elde silah haçlı seferine çıkmasını savunuyorlar ve devrimlerin ihraç edilebileceğini söylüyorlardı.

Oldukça çetin ve zorlu tartışmalardan sonra, Lenin'in önerisi kabul edildi. Lenin'in politikasının doğruluğu hemen kanıtlandı. 1922 Cenova Uluslararası Kongresi'ne Sovyetler Birliği de çağrıldı. Emperyalizmi, uluslararası platformda sosyalist bir devletin yer almasını kabul etmek zorunda kalmıştı.

1922'deki Cenova Konferansı'na giden Sovyet delegasyonu, Lenin'in direktifiyle, emperyalizmin niteliği gereği yeni bir dünya savaşının çıkmasının kaçınılmaz olduğunu, fakat ortaya çıkan anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözümlenmesi için mutlaka tüm araçların seferber edilmesinin zorunluluğunu savundu.

DÜNYA DEVRİMCİ SÜRECİNİN GELİŞMESİ VE YUMUŞAMA

Temelleri Marks ve Engels tarafından atılan, Lenin tarafından geliştirilen farklı toplumsal sistemlerin barış içinde yanyana yaşaması politikası, İkinci Dünya Savaşı öncesinde Sovyetler Birliği'nin dış politikasının temel ögesi idi. İşçi sınıfının, toplumsal kurtuluşunu garanti altına almak için geliştirdiği dış politikaydı bu. Bu politika, sosyalist kuruluşu sağlamak, dünyanın ilk sosyalist ülkesinin ekonomik gücünü ve kendini savunma yeteneğini geliştirmek ve dünya emekçileriyle dayanışmasını sağlamlaştırarak dünya devrimci sürecini hızlandırmak hedefini güdüyordu. Bu politika, yalnız Sovyet emekçilerinin değil, dünya halklarının da gelişmesine, güçlenmesine olanak tanıyordu. Avrupa'da faşizm, işçi sınıfının efendileri olmak isteyenler savaş çılgınlıkları atmaya başladığında, Sovyet emekçileri ve dünya işçi sınıfı öncüleri, barışı savundular.

⁵ Lenin, Toplu Yapıtlar, C. 26, s. 245.

İkinci Dünya Savaşı sırasında da Sovyetler Birliği barış içinde yanyana yaşama politikasını savundu. Farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin işbirliği yapabilecekleri, savaş sırasında bile kanıtlandı. Hitler'e karşı gerçekleştirilen koalisyon bunun bir örneğiydi.

İkinci Dünya Savaşı'nın sosyalizmin faşizm üzerinde parlak bir utku kazanmasıyla sonuçlanmasından sonra, dünyanın üçte biri sosyalizm yolunu seçti. Anti-faşist, anti-emperyalist güçlerin dayanışması, güç ve eylem birliği içine girmeleri sonucu kazanılan parlak utku, dünya devrimci sürecinin daha da gelişmesine, emperyalizmin uluslararası egemenliğini daha da yitirmesine neden oldu. Tekelci aşamasındaki kapitalizm, sosyalizme geçiş çağındaki etkinliğini daha da yitiriyor, komünizm ülküsü, insanlığın geleceğini aydınlatıyordu.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, anti-Hitler koalisyonunun kapitalist-emperyalist üyeleri bu işbirliğini bozdular. Savaş yaralarını sarma, sosyalizmi kurma ve güçlerini pekiştirme dönemine giren sosyalist ülkelere karşı soğuk savaş başlattılar. Dünyanın üçte birinde sosyalizmin egemen olması nedeniyle, farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşamalarını kabul etmek zorundaydılar. Fakat uluslararası ilişkilerde, kuvvet zoru ve tehdit egemendi.

Soğuk savaş döneminin ikinci bir özelliği de kapitalist ülkeler işçi sınıflarına ve onların öncü partilerine karşı girişilen akılalmaz baskılardı. Dünya Komünist Hareketi, bu dönemin atlatılması ve dünya devrimci sürecinin yeni boyutlar kazanması için eşsiz bir savaşım verdi.

Sosyalist ülkelerdeki kalkınmanın akıllara durgunluk verecek hızı, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketinin yiğit direnişleri ve ulusal kurtuluş savaşımının parlak başarıları sonucu emperyalizm, 1960'lardan sonra dünya üzerindeki etkinliğini daha da yitirdi. Sömürge sisteminin parçalanması, genç devletlerin tarih sahnesine çıkmaları, demokrasi ve barış hareketlerinin milyonları, milyarları kucaklaması sonucu uluslararası ilişkilerde yeni bir dönem açılıyordu. Bu, işçi sınıfının barışı emredebilecek güce yaklaştığını haber veren politik yumuşamanın başlangıcı değildi.

1970'lerde Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin başı çektiği dünya barış hareketi, üstün girişimleriyle Avrupa'da barışı ve güvenliği kalıcı kılacak bir girişimde bulundular. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı toplanması çalışmaları başladı. Dünya devrimci sürecinin gelişmesi, İkinci Dünya Savaşı felâketlerinin insanların gözünü açması sonucu savaş, akli başında olan ve insanlığın geleceği için kaygı duyan herkes tarafından mahkûm edilen bir olay haline geldi.

Sosyalist sistemin kendini savunma gücünü artırması, nükleer dengenin kurulması, bilimsel-teknik devrim, uluslararası işbölümünün gelişmesi ve dünya devrimci sürecinin gelişmesi emperyalizme, uluslararası platformlardaki ilişkilerde, kuvvet zoru ve tehdit ilkeleri yerine, işbirliği ve güven getirici önlemler ilkerlerini bir zorunluluk olarak dayattı.

3 Temmuz 1973'te Helsinki'de başlayıp, 18 Eylül 1973'den 21 Temmuz 1975'e kadar Cenevre'de süren ve 30-31 Temmuz, 1 Ağustos 1975'de Helsinki'de bir tepe toplantısında onaylanan bir belge ile sonuçlanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı, uluslararası ilişkilerde yumuşamanın egemen olmasını getiriyordu. Bu, farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşamaları politikasının uluslararası onay kazanması, reel sosyalizmin emperyalizm tarafından kabul edilmesi ve sosyalizme karşı kuvvet zoru uygulamasından vazgeçilmesi anlamına geliyordu. Bu, uluslararası komünist ve işçi partilerinin, anti-faşistlerin, anti-emperyalistlerin ve tüm barışseverlerin barışı emredebilme yolunda attıkları büyük bir adımdı.

Egemenlik haklarına saygı, tehdide ve kuvvet kullanmaya başvurmama, sınırların dokunulmazlığı, devletlerin ülke bütünlüğü, anlaşmazlıkların barışçı yollarla çözümü, içişlere karışmama, düşünce, vicdan din ve inanç özgürlüklerini de kapsamak üzere insan haklarına ve temel özgürlüklere saygı, halkların haklarının eşitliği ve yazgılarını kendilerinin saptama hakkı, devletler arasında işbirliği ve devletler hukuku uyarınca alınmış yükümlülüklerin iyi niyetle yerine getirilmesi, uluslararası ilişkileri düzenleyen ilkeler olarak kabul edildi.

Helsinki Nihai Senedi'nin imzalanmasından sonra, uluslararası ilişkilerde yumuşama süreci, Sovyetler Birliği'nin sosyalist ülkelerin, gelişmiş kapitalist ülkelerle imzaladıkları ikili ve çoklu işbirliği anlaşmaları ile gelişti. Fransızca deyiimiyle détente, uluslararası yumuşama, barış içinde yanyana yaşamının devletler için tek akılcı varolma biçimi olarak kabul edilmesi demektir.

YUMUŞAMA SINIF SAVAŞIMINI DURDURUYOR MU?

Dünya devrimci sürecinin dayatması sonucu emperyalizme kabul ettirilen politik yumuşama, günümüzde çeşitli çevreler tarafından çeşitli biçimlerde yorumlanıyor.

Aşırı sağ güçler, yumuşamanın yalnızca sosyalizme yaradığını, bunun bir komünist manevrası olduğunu söylüyorlar. Marksizm-Leninizm'den kopan Pekin yönetimi de böyle diyor. Bu güçler, Batı'nın etkisiz kılınarak yalnızca sosyalizmin egemen kılınmasının amaçlandığını söylüyorlar.

"Sol" geçinenler ise, yumuşamanın yalnızca kapitalizme yaradığı görüşündeler. Yumuşamanın sınıf düşmanı önünde boyun eğmek ve sosyal devrimden vazgeçmek anlamına geldiğini söylüyorlar.

Yumuşamanın kime, niçin ve nasıl yaradığını, sınıf savaşımından vazgeçmek anlamına gelip gelmediğini tartışmadan önce, zorunlu olarak şu soruyu sormalıyız: “**Bir başka alması var mı?**”

Günümüz dünyasında insanların geleceğini iki son bekliyor. **Birincisi**, barış içinde yanyana yaşama politikasının sürdürülmesi, uluslararası ilişkilerde yumuşamanın egemen kılınması, bunun askersel yumuşama ile tamamlanması ve insanlara güvenlik ve mutluluk içinde bir gelecek hazırlanmasıdır. **İkincisi** ise, patlamaya hazır bir barut fıçısı haline gelmiş dünyamızda, silahlanma yarışını körükleyerek, insanlığı bir termo-nükleer savaşla korkunç bir felâkete sürüklemektir. Bu nedenle yumuşama bugün, vazgeçilmez, feragat edilmez bir gereksinme, bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Barış içinde yanyana yaşama politikasının günümüzde, nesnel bir yasallık olduğunu kavramak gerekmektedir.

Yumuşamanın, barış içinde yanyana yaşama politikasının sınıf savaşımını durdurup durdurmadığı sorusuna gelince. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Leonid Brejnev, SBKP'nin 25. Kongresi'ne sunduğu raporda şunları söylüyordu:

«Yumuşama ve barış içinde yanyana yaşama, devletlerarası ilişkiler kapsamına girerler. Bu herşeyden önce, ülkeler arasındaki anlaşmazlıkların ve uzlaşmazlıkların kuvvet zoru ya da kuvvet tehdidi kullanmadan çözümlenmesi demektir. Yumuşama, sınıf savaşımının yasalarını ortadan kaldırmaz ve bu yasaları ne yokedebilir, ne de değiştirebilir. Hiç kimse, komünistlerin yumuşama adına kapitalist sömürüyle uzlaşacağını, ya da tekelci bayların devrim savunucusu kesileceği spekülasyonlarına kalkışmamalıdır. Buna karşılık öteki devletlerin içişlerine karışmamak, onların bağımsızlıklarına ve egemenlik haklarına saygı göstermek ilkelere yumuşamanın zorunlu koşullarıdır.»

Yumuşama, devletlerarası bir sorundur, tek tek ülkelerin iç toplumsal gelişmeleri ise o ülkelerdeki özgül koşullara bağlıdır. Yani devrimler ne ihraç, ne de ithal edilebilir.

SINIF SAVAŞIMININ ULUSLARARASILAŞMASI

Devletlerarası ilişkiler ile tek tek ülkelerdeki toplumsal ilişkiler arasındaki hattı çizdikten sonra, her ikisi arasındaki nesnel bağımlılığı incelemek gerekir.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını açmıştır. Halkların emperyalizm bağımlılığından kurtulmaları, savaşlara son vermeleri, sermaye egemenliğine set çekmeleri ve sosyalizme varmaları dönemini başlatmıştır. Toplumsal yaşamın tüm alanlarında devrim yapmış, uluslararası ilişkilerde de dönüşümlere yol açmıştır.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, aynı zamanda çağımızın egemen çelişkisinin, emek-sermaye çelişkisinin, sosyalizmle ka-

pitalizm arasındaki çelişkinin uluslararası ilişkilerdeki egemen çelişki olmasına da yol açmıştır.

Bu dikkate alındığında, işçi sınıfının bağımsız dış politikası demek olan barış içinde yanyana yaşama, devletler, halklar arasında işbirliği ve fakat toplumsal sistemler arasında, kapitalizm ile sosyalizm arasında ve ideolojik alanda amansız bir savaşım anlamına gelmektedir.

DEVLETLER VE HALKLARARASI İŞBİRLİĞİNİN DÜNYA DEVRİMCİ SÜRECİNE KAZANDIRDIKLARI

Lenin, farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşamaları ve pekçok alanda işbirliğine gitmeleri konusunda şunları söylüyordu :

«Hiçbir zaman önce savaşacağımızı ve sonra barışacağımızı, yani sosyalist kuzu ile kapitalist kurdun sarmaş dolaş olacağını düşünmedik. Hayır! Fakat emperyalizmin bizimle ekonomik alanda savaşa girmesini sağlamamız, işte bu büyük bir ilerlemedir.»⁶

Lenin, bu ilerlemeden neyi kast ediyordu?

Kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı olan çağımızda, iki sosyo-ekonomik oluşumun ana yarışma alanı maddi üretim olarak belirlenmiştir. Bir yandan ekonomik, teknik, kültürel alanlarda işbirliğine gidilirken, diğer yandan iki sistem arasındaki yarışma da kıyasıya sürmektedir.

İnsanın insan tarafından sömürülmesinin ortadan kalktığı, halk kitlelerinin tüm sorunlarına çözüm getirildiği, maddi ve kültürel yaşam düzeylerinin yükseldiği sosyalist sistemin hızla kalkınması, sosyalizmin üstünlüğünü ve insanlığın geleceğini temsil ettiğini göstermektedir. Emperyalizmin sosyalizmle ekonomik alanda savaşa girmesini sağlamak, aynı zamanda bu üstünlüğün tüm insanlığa kanıtlanması anlamına da gelmektedir. Ve bu üstünlük öylesine kanıtlanmıştır ve kanıtlanmaktadır ki, ABD eski Dışişleri Bakanı Henry Kissinger, Londra'da bulunan ünlü Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nde yaptığı bir konuşmasında şöyle feryat etmiştir :

«Kıtasal kaynaklara sahip olan SSCB dev bir ekonomik ve teknolojik güce sahibolmuştur. Batı ile aynı gelişme düzeyine gelmiş, pek çok alanda Batı'yı geçmiştir.»⁷ Ve 22 Mart 1976'da ABD'nin Dallas kentinde toplanan Dünya Olayları Konseyi'nde haykırmıştır : «Bu gelişmeyi durduramıyoruz.»⁸

Kissinger'in de itiraf ettiği gibi, barış içinde yanyana yaşama politikası ve uluslararası yumuşama, sosyalist ülkelere,

⁶ Lenin, Toplu Yapıtlar, C. 31, s. 447.

⁷ Kissinger'in Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'ndeki konuşmasından, Frankfurter Allgemeine Zeitung, 15 Temmuz 1976.

⁸ Avrupa Arşivi, Bonn, 8/76 S. D 197.

kalkınmalarını hızlandırmanın, sosyalist toplumu kurmanın ve komünist topluma doğru yolalmanın ön koşullarını hazırlamaktadır.

Kapitalist ülkelere gelince. Eğer kapitalizmin çıkarlarını kapitalist ülkelerde yaşayan halkların çıkarları ile özdeş saymazsak, barış içinde yanyana yaşama politikası ve yumuşama, bu ülkelerde yaşayanları ilkönce tüm insanlığın sonsuz acılarıyla kıvranaacağı bir termonükleer savaştan koruması açısından yararlıdır. İkinci olarak bu ülkelerde demokrasi savaşının, emekçi yığınların anti-tekel savaşının ivme kazanmasına yardımcı olmaktadır. Emperyalizmin, toplumsal çelişkileri saptırmak ve ekonomik bunalımı hafifletmek için dikkatleri dışarıya çekme girişimlerinin boşa çıkarılması anlamına gelmektedir.

Barış ve uluslararası yumuşama uğruna savaşım, tüm demokratik güçlerin saldırgan emperyalist politikaya karşı bütünlüşmelerine yol açmaktadır. Ulusal kurtuluş savaşı veren ülkeler halklarının başarılarına elverişli bir ortam hazırlamakta, emperyalizmin askersel müdahale olasılığını azaltmaktadır.

Sosyalist ülkelerin yardımlarıyla kalkınmakta olan ülkelere yumuşama, emperyalizme olan ekonomik bağımlılıklara son verme, öz doğal kaynakları üzerindeki haklarını koruma, tekelin egemenliğine son verme olanağını sağlamaktadır. Uluslararası ekonomik ilişkilerin yapısının değiştirilmesi, yeni bir uluslararası ekonomik düzenin kurulması ortamını yaratmaktadır. Fas ilerleme ve Sosyalizm Partisi Genel Sekreteri Ali Yata bunu şöyle ifade etmiştir: «Yumuşama, kalkınmakta olan ülkelerin toplumsal yapılarının kurtuluşu için elverişli koşullar yaratmaktadır ve ulusal kurtuluş uğruna savaşım veren halkların önüne anti-emperyalist savaşımın, ulusal kurtuluş, toplumsal ilerleme ve barış savaşımının, şimdiye dek kullanılmamış olanaklarını sermektedir.»⁹

DÜNYA DEVRİMCİ SÜRECİNİN ÖNÜNDE DURAN GÖREVLER

Görüldüğü gibi, dünya devrimci sürecinin gelişmesi, Ekim Devrimi, dünyanın üçte birinin sosyalist olması, emperyalizmin sömürge sisteminin yıkılması, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketinin yeni kazanımları, ulusal kurtuluş savaşımının başarıları, dünya arenasında, işçi sınıfının bağımsız dış politikası olan barış içinde yanyana yaşama politikasının gelişmesine ve bu politikanın sonucu olarak yumuşamanın emperyalizme dayatılmasına yol açmıştır. Dünya devrimci sürecinin dayattığı bu politika, aynı zamanda bu sürecin gelişmesi ve derinleşmesinin de bir önkoşulu haline gelmiştir.

⁹ Marksizm-Leninizm i nashe vremya, second issue, Prague 1974 s. 60.

Bu gerçek, yalnızca dünya devrimci sürecinin öğeleri tarafından değil, aynı zamanda emperyalizm tarafından da bilinmektedir. Özellikle Helsinki Nihai Senedi'nin imzalanmasından sonra emperyalizm, barış içinde yanyana yaşama politikasının gelişmesine, uluslararası yumuşamanın derinleşmesine ve askersel yumuşama ile tamamlanmasına karşı yoğun bir kampanya açmıştır.

Bu kampanyanın ilk hedefi, uluslararası komünist ve işçi partilerinin dayanışmasını, kardeşliğini ve bütünlüğünü bozmaktır. Emperyalizmin bu hedefi günümüzde, emperyalizmin denetimindeki ve güdümündeki kitle iletişim araçlarına da yansımaktadır. Komünizmin geriletilmesi, anti-komünizm ve anti-Sovyetizm hedefi güden bu kampanya, askersel, ekonomik, politik ve ideolojik alanları kapsamaktadır.

Emperyalizm ikinci olarak yumuşamayı kendine göre yorumlamakta ve bunun propagandasını yapmaktadır. Emperyalizm yumuşamayı, sosyalist ülkelerin iç işlerine karışma "hakkı" ve sosyalist ülkelerle ulusal kurtuluş savaşları arasındaki dayanışmanın son bulması olarak ele almaktadır. Bu nedenle "insan hakları" kampanyaları düzenlenmekte, sosyalist ülkelerde emperyalizmle işbirliği yapanlar, Orlov ve Şaranski gibi CIA ajanlarının mahkemelerine uluslararası bir nitelik verilmesine çalışılmaktadır. Emperyalizm, sosyalist ülkelerin iç işlerine karışarak, müdahalelerde bulunarak, dünya devrimci sürecini saptırabileceğini sanmaktadır. Emperyalizm, barış içinde yanyana yaşama politikasının ve yumuşamanın yolaçtığı uluslararası koşullarda, ulusal kurtuluş savaşımının yükselmesini, ekonomik çıkarlarına karşı bir tehlike olarak görmektedir. Her yeni utku, emperyalizmin bir adım daha gerilemesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle de bu hareketleri boğmak, bunları tek başına bırakmak istemektedir. Bir yandan ulusal kurtuluş savaşını yenmenin, öte yandan da sosyalist ülkelere kendi yarılmacı pozisyonunu vehmederek, bu ülkelerin uluslararası saygınlığını zedelemenin peşindedir.

Emperyalizm, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketinin yükselmesinden ürkmektedir. Barış içinde yanyana yaşama politikasının, uluslararası yumuşamanın getirdiği koşulların, bu ülkelerdeki işçi sınıfı hareketlerine ivme kazandırmasından korkmaktadır. Bu nedenle de terörizme ve anti-terör yasalara dayanarak düşünme ve örgütlenme özgürlüğüne sınırlar koymanın peşindedir.

Emperyalizm, silahlanma yarışını körüklemektedir. Ordu-sanayi kompleksleri, NATO ve diğer araçlarını seferber ederek, dünya üzerinde yitirdiği üstünlüğünü, silah zoruyla, silah üretimini artırarak, silahlanma harcamalarını artırarak, silahlanma yarışını hızlandırarak kazanabileceğini sanmaktadır. Nötron bombaları füzeler, yeni nükleer silahlar işte bu sakat zihniyetin

ürünüdür. Emperyalizm, kapitalizmin bunalımının sürekli derinleşmesine ve sosyalizmin dünyanın her yerinde öne geçmesine silah gücüyle set çekebileceğini hayal etmektedir. **Oysa bilindiği gibi, dünya tarihi, bir toplumsal sistemden diğerine geçişlerin tarihidir. Kapitalizm, kaçınılmaz olarak son bulacak ve sosyalizm egemen olacaktır.** Ne soğuk savaş, ne silahlanma yarışı, ne anti-komünist ve anti-Sovyet kampanyalar, bu süreci durduramaz.

Bütün bunlar maddi verilerdir. Fakat emperyalizm hâlâ efendisi olmak istediklerine, proletaryaya, savaşı, üstelik de tüm insanlığı büyük bir felakete götürecek termo-nükleer bir savaşı dayatmaya çabalamaktadır. İşçi sınıfının bağımsız dış politikası olan barış içinde yanyana yaşama politikasına karşı, uluslararası yumuşamanın soğuk savaşa dönüştürülmesi için tüm olanaklarını seferber etmektedir.

İşte tüm bu nedenlerden dolayı komünistler, sosyalistler ve toplumsal ilerlemeden yana olan tüm güçler ulusal ve sosyal kurtuluş uğruna verdikleri savaşımları, barış uğruna savaşımdan ayırmamaktadırlar. Bir yandan insanın insan tarafından sömürülmesine son vermek için, öte yandan da barışı emredebilmek için vargüçleriyle çalışmaktadırlar.

Barış ve Sosyalizm Sorunları

Kasım 1978
14. Sayısında

• Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisinin 20. Yıldönümü • Macaristan'da Sosyalist Politik Sistem — Dezsö Nemes • Ekim Devrimi'nin Sınadığı Bir Strateji: ANTI-TEKEL SAVAŞIMINDA PROLETARYANIN SINIF BAĞLAŞIKLIKLARI — Martin Gunnar Knutsen • Kasım Devrimi'nin Dersleri — Albert Norden • Savaşım ve Utku Bayrağı: YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI — Grigoris Farakos • İran'da Rejimin Bunalımı — İraz İskendari • "Üç Dünya Teorisi"nin Şovenist Temeli — Walery Namitkewicz • Ekonomik Bunalım ve Gelişmekte Olan Ülkeler — Prof. Georgi Skorov • Sosyalizm ve Barış Doğrultusunda (L. İ. Brejnev'in Yapıtları) — Y. Potnomkin • Eylemde Enternasyonalizm • Barış ve Sosyalizm Davasına Daha Öte Hizmet Dilekleri (Kardeş Partiler Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisinin 20. Yıldönümünü Kutluyorlar)

Fiyatı: 15 TL.

Yazışma ve Havale Adresi: ÜRÜN, P.K. 41 Sirkeci - İSTANBUL

Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM

Yunanistan Komünist Partisi

Merkez Komitesi'nin

60. Kuruluş Yıldönümü Bildirisi

60. kuruluş yıldönümü dolayısıyla Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi bir bildiri yayımlamıştır. 5 Kasım 1978 günlü *Rizospastis* gazetesinde yer alan bildirisinin çevirisini aynen okurlarımıza sunuyoruz.

Parti üyelerine, kadrolarına, sempatizanlara, İşçilere, emekçilere, tüm Yunan halkına,

Yunanistan Komünist Partisi, Kasım ayı içinde 60 yıllık yaşam ve faaliyet süresini dolduruyor. Bu 60 yıllık süre, halkın ve ülkenin çıkarları doğrultusunda, ulusal bağımsızlığa, barışa, demokrasiye ve sosyalizme yönelik yiğit ve özverili savaşlarla doludur.

Yunanistan gerçeğinin gereksinmelerinden doğan YKP, ülkedeki işçi hareketi ile Marksist teoriyi biraraya getirmiştir. Kuruluş çalışmalarının kısa bir sürede tamamlanmasında Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin çok güçlü etkisi oldu. 17 - 23 Kasım 1918'de Pire'de toplanan Kurucu Kongre'de, parti "Yunanistan Sosyalist İşçi Partisi" adını aldı. 6 yıl sonra partinin adı Yunanistan Komünist Partisi olarak değiştirildi.

İşçi sınıfının ve tüm emekçilerin devrimci partisi olan YKP, 1919'da Komünist Enternasyonal'e katıldı ve uluslararası komünist hareketin canlı bir parçası durumuna geldi.

YKP siyasal çizgisiyle, çalışmalarıyla ve sonsuz özverileriyle, her zaman için, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin sözcüsü, demokrasi savaşımının önde gelen savaşçısı, emperyalist saldırganların kararlı baş düşmanı, ulusal bağımsızlığın savunucusu ve coşkulu bir barış savaşçısı olmuştur. Yunanistan halkının en soylu ilerici ve demokratik geleneklerinin gerçek mirasçısı ve sürdürücüsü olmuştur. Yurtseverliği proletarya enternasyonalizmi ile birleştirerek, yurtseverliğe yeni bir içerik ve boyut kazandırmış, böylece Yunan halkının bilincinde, Yunanistan'ın özgürlüğü ve ilerlemesi için çalışan gerçek yurtsever bir parti olarak yer etmiştir.

Söz konusu idealleri ve savaşımını nedeniyle YKP bir yandan varlıklı oligarşinin ve emperyalistlerin kinini ve saldırılarını üzerine çekerken, öte yandan geniş emekçi kitlelerinin sevgisini, güvenini ve desteğini kazanmıştır.

Bugün, 60. yıldönümünü kutlayan Parti, 10. Kongre'de alınan kararlarla donanmış, halkın içinde derin kökler salmış, politik ve ideolojik birlik içinde, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin öncülüğünü, gün geçtikçe daha başarılı bir biçimde yerine getirebilecek deneyime ve beceriye sahip olmuştur.

1. EMPERYALİST BAĞIMLILIĞA, OLİGARŞİNİN ULUSA İHANET ETMESİNE VE YABANCILARA BOYUN EĞMESİNE KARŞI ULUSAL BAĞIMSIZLIK SAVAŞIMI

YKP kurulduğu günden bu yana, emperyalizme, “megalo idea” (Büyük Yunanistan) şovenizmine ve finans oligarşinin dışa bağımlı politikasına karşı savaş bayrağını yükseltmiştir.

Uluslararası emperyalizmin ve onun yordakçısı oligarşinin, ülkeyi sürükledikleri Ukrayna seferini ilk baştan kınamış ve aslında yalnızca İngiliz-Fransız emperyalistleri ile Yunan oligarşisinin ekonomik ve askersel çıkarlarına hizmet etmek amacıyla düzenlenen Anadolu savaşı serüvenine kararlı bir biçimde karşı çıkmıştır. Daha sonra, öncelikle, günden güne Yunanistan’ı daha da bağımlı kılmaya çalışan İngiliz emperyalizmine karşı savaşmıştır.

Destansı 1940 - 1944 Direnişinde Önderlik

28 Ekim 1940’da, faşist İtalya ansızın yurdumuza saldırdığında, YKP illegalitede bulunmasına ve binlerce üye ve yöneticisi, 4 Ağustos 1936 Metaksas diktatörlüğü tarafından cezaevleri ve toplama kamplarında kapatılmış olmalarına karşın, ulusal bağımsızlığın korunması ve halk iktidarının yeniden kurulması amacıyla savaşın en ön sıralarında yerini aldı.

O sırada tutuklu bulunan Parti Genel Sekreteri Nikos Zahariadis, YKP’nin görüşünü dile getiren bir bildiri - mektupla bütün Yunanlıları; «tüm kayaları, tüm dere yataklarını, kulübe kulübe tüm köyleri, ev ev tüm kentleri, kurtuluş savaşının birer siperi haline dönüştürmeleri» için çağrıda bulundu. Adı geçen mektupta bu savaşın ödülü için «her türlü emperyalist bağımlılıktan arınmış, özgür, halkın öz kültürüne dayalı, yeni bir Yunanistan olmalıdır ve olacaktır», deniyordu. Sürgünde ve cezaevlerinde bulunan tüm parti üyeleri bu yurtsever çağrıyı benimsediler. Hükümete yolladıkları bildirimlerle cephenin en ön sıralarına gönderilmelerini istediler. Gerek cephede, gerekse cephe gerisinde, tüm komünistler yurtseverlik görevlerini onurlu bir biçimde yerine getirdiler.

1941 baharında, yurdumuz faşist “mihver güçleri” tarafından işgal edildiğinde, oligarşinin hizmetinde bulunan siyasal güçlerin bir bölümü işgalcilerle uzlaşıp açık bir işbirliğine girişirken, bir bölümü de yurt dışına kaçıyordu. İşte bu koşullarda, YKP ulusal kurtuluş bayrağını yükselten parti oldu. Ülkenin kurtuluşu ve halk iktidarının kurulması amaçlarına yönelik, tüm Yunan halkının ulusal bir savaşım cephesinde birleşmesi için çağrıda bulundu.

Bu çağrıya ilk katılım işçi sınıfından geldi. YKP’nin girişimiyle Temmuz 1941’de “İşçiler Ulusal Kurtuluş Cephesi” kuruldu. Aynı yılın Eylül ayında, yine YKP’nin öncü girişimleriyle;

“Komünist Partisi”, “Köylü Partisi”, “Halkçı Demokratik Birlik Partisi” ve “Sosyalist Partisi” tarafından **Ulusal Kurtuluş Cephesi (EAM)** kuruldu. Bu geniş yurtsever bağlaşıklık, saflarında Yunan halkının ezici çoğunluğunu topladı.

EAM'ın kurulması çağdaş Yunanistan tarihinde bir dönüm noktası oldu. EAM; yurt çapında örgütlediği görkemli grevlerle, bir çok şehirde yüzbinlerin katılımıyla düzenlediği yiğitçe gösterilerle, kısaca **ELAS** diye anılan silahlı gücü - **Ulusal Halk Kurtuluş Ordusu**'nun dağlarda ve işçi semtlerinde verdiği şanlı ve onurlu savaşlarla, özgürlükçü ve ilerici ilkeler çevresinde yüzbinlerce genci örgütleyen efsanevi ulusal gençlik örgütü **EPON**'un gerçekleştirdiği etkin çalışmalarla, Ulusal Dayanışma hareketinin faaliyetleriyle, Yunanistan halkının açlıktan kurtulmasını, Almanların uygulamak istedikleri zorunlu asker toplama kararlarının iptalini, faşist Bulgaristan'ın yayılmacı tasarılarının önlenmesini, işgalcilerin ve yerli işbirlikçilerin besledikleri “güvenlik taburları”nın kanlı terör eylemlerinin göğüslenmesini başardı. Bu güçlü ve yürekli karşıkoymanın sonucu, hiçbir Yunanlı, faşist “mihver orduları”nın saflarında savaşa katılmadı. ELAS, düşman ordusunun büyük bir bölümünü oyalayarak, öteki cephelelere gönderilmelerini önledi, düşmana büyük kayıplar verdi. Öte yandan, ticari deniz filosunda etkin çalışmalar yapan EAM üyeleri müttefik cephelere silah ve askeri malzeme taşınmasını sağladı. Tüm bu çalışmalar, faşizmin ezilmesi için müttefiklerin yürüttükleri savaşta önemli katkılar oldu.

EAM ve ELAS örgütlerinin en büyük başarısı ise, yurdumuzun üçte ikisini işgalcilerden kurtarması, özgür Yunanistan'ın kurulması ve halk tarafından sevilen ve benimsenen halk iktidarını birçok türevsel kurumlarıyla birlikte gerçekleştirmesi oldu.

Yunan halkı bu dev savaşta sayısız kurbanlar verdi. Halkımızın ölümsüz direniş destanının beyni ve yüreği olan YKP, eylemde olduğu gibi, özveride de ilk sırayı aldı.

Sovyet ordularının Balkanlar'daki hızlı ilerlemeleri ve EAM-ELAS örgütlerinin yiğitçe çarpışmaları sonunda, yurdumuzun tümü kurtuldu.

Nedir ki, Yunan halkı bu savaşlarının meyvalarını toplayamadı. 1944 yılı Aralık ayında, İngiliz emperyalistlerinin silahlı müdahalesi, ülkede demokratik halk iktidarının yerleşmesini engelledi.

O dönemde yapılan yanlışlar ve sonuçtaki yenilgiye rağmen, EAM-ELAS örgütlerinin eylemleri, halkımızın ulusal bilincinde, 1821 bağımsızlık savaşından sonraki, en parlak ulusal onur kaynağı olarak yer aldı. Gelecek kuşaklar için akıllardan silinmez bir yurtseverlik dersi oldu.

Yunanistan'daki Sıkıntıların Temel Kaynağı Emperyalist Müdahaledir

İngilizlerin askersel müdahalesi ve onu izleyen Amerikan emperyalistlerinin işe karışması, savaş sonrası Yunanistan'ının çektiği sıkıntılarının temel kaynağı olmuştur : İç savaşa katılan halk ordusunun yenilgisinden sonra, Yunanistan emperyalistlerin bo-yunduruğuna daha sıkıca bağlanmış, saldırgan NATO'ya girmiş, Ekim 1953'de yüz karası Yunan - Amerikan ikili antlaşmasını imzalamış, ülke, ABD'nin ve NATO'nun ileri bir savaş karakolu haline gelmiştir.

Amerika'nın tezgahladığı cunta diktatörlüğü sırasında ve sonrasında, emperyalizmin, özellikle Amerikan emperyalizminin ülke üzerindeki bağımlılık ağı daha girift ve çokyanlı olmuştur. Temelde NATO'nun politikasına bağlı olan Karamanlis'in "Yeni Demokrasi" partisi, ilk günlerdeki bildirilerine ve aldığı bazı olumlu önlemlere karşın, bugün ülkenin yeniden tamamiyle NATO'ya girmesini kotarmaya çalışıyor ve ülkenin ekonomik ve politik bağımlılığını daha da artıracak, tekellerin örgütü Ortak Pazar'a üye olma girişimlerini yoğunlaştırarak sürdürüyor.

Çağdaş Yunanistan'ın tarihi açıkça gösterdiği gibi, ülkedeki demokratik gelişim ile ekonomik ve toplumsal ilerleme, emperyalist bağımlılık sorunuyla sıkı sıkıya bağlıdır. YKP'nin 10. Kongresi, maddesel yaşamdan çıkan bu dersin altını iyice çizdi. 10. Kongre'deki kararları izleyen YKP, ülkedeki emperyalist bağımlılığı ortadan kaldıracak halk demokrasisinin kurulması için savaşım veriyor. Bu yolda Yunan halkını; Amerikan - NATO üs-lerinin kaldırılması, Yunanistan'ın NATO'dan tümüyle çıkması ve ülkenin egemenliğine ters düşen tüm antlaşmaların iptali için savaşım vermeye çağırıyor. YKP, ayrıca, silahlanma yarışının so-na erdirilmesi ve Ege sorununun, iki ülkenin karşılıklı çıkarlarını, bağımsızlıklarını, toprak bütünlüklerini ve barışı gözeterek, Helsinki Sonuç Belgesi ve Uluslararası Hukuk'a göre ikili görüş-melerle çözümünün sağlanması için Yunan halkını savaşıma çağırıyor.

YKP, Kıbrıs halkının bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğü için verdiği savaşımı destekler. Birleşmiş Milletler çer-çevesinde ve onun kararları uyarınca, Kıbrıs sorunuyla ilgili bir uluslararası konferans toplanmasını önerir.

YKP, Yunanistan'ın tekellerin hizmetinde olan Ortak Pa-zar'a girmesine karşı çıkar.

Genel silahsızlanma, yumuşama politikası, tüm ülkelerle barış, dostluk ve işbirliği ilişkilerini geliştirme ve Akdeniz'in bir barış gölü olması için savaşım verir.

2. MONARŞİYE, FAŞİZME, KEYFİ VE ZORBACA OTORİTERLİĞE KARŞI ÜLKEDE DEMOKRASİNİN GELİŞMESİ İÇİN SAVAŞIM

YKP tüm tarihi boyunca, halkın özgürlüklerinin bekçisi ve geliştiricisi olarak en ön sıralarda çalışmıştır.

1919-1923 yıllarında egemen güçlerin, emekçilerin özgürlük ve haklarını kısıtlamak için tezgâhladıkları eylemleri önlemek amacıyla, Parti'nin önderliğinde düzenlenen genel grevler ve kitlesel direnişler, halk hareketimizin tarihinde önemli yer almışlardır.

YKP general Metaksas'ın Ekim 1923'de düzenlediği başarısız kralcı darbeye karşı çıktı. Cumhuriyetin ilanı ve halkın nefret ettiği krallığın yıkılmasıyla sonuçlanan 1924 halk oylaması sırasında etkin çalışmalar yaptı. General Pangalos'un faşist diktatörlüğüne karşı çıktı ve başarısızlığını hazırlayan etkenlerden biri oldu. 1929 yılında Venizelos'un partisi tarafından hazırlanan otoriter "Sosyal Rejimi Koruma" kanununu engellemek için var gücüyle çalıştı.

Kralcı-Faşist Tehlikenin Önlenmesi İçin Savaşım

1930 - 1940 yıllarının ilk başlarında, egemen sınıfın bazı çevrelerinde faşist eğilimler güç kazanmaya başladıkları sırada, YKP ilk olarak faşist tehlikeye karşı savaşım bayrağını açtı. Monarşinin yeniden iktidara gelmesi için oligarşinin yürüttüğü çalışmalara karşı çıktı. 1935'de krallığın yeniden kurulması, ancak İngiliz emperyalizminin müdahalesiyle gerçekleşebildi.

Krala ve faşizme karşı yürütülen politika, geniş demokratik güçlerin parti tabanında birleşmelerine neden oldu. O sıralarda, işçi yataklarında, demokratik özgürlükler ve ekonomik taleplerle ilgili bir dizi güçlü grevler yapıldı. 9 Mayıs 1936'da Selanik'te 30 grevci bütün işçisinin öldürülmesi üzerine, genel halk ayaklanmasına gidildi, yer yer askerlerin halkla birleştikleri görüldü.

Aynı dönemde YKP'nin ayak diremesi sonucu, siyasal platformda da, üst düzeyde, anti-faşist eylemler gerçekleştirildi: («Krallığın yeniden kurulması ve askersel faşist diktatörlük tehlikelerine karşı eylem birliği anlaşması» —1934; «Liberallerin lideri Sofulis'le anlaşma» —1936 yılının başları; «YKP ile AKE partilerinin oluşturdukları Halk Cephesi» —Temmuz 1936; «İki İşçi Konfederasyonu'nun birleşmesi için anlaşma» —Temmuz 1936 sonları). Ancak, 4 Ağustos 1936'da kralcı faşist güçler, İngiliz emperyalistlerinin destek ve yönlendirmeleriyle diktatörlüklerini kurdular. Burjuva partileri takındıkları tutumla, temelde faşist diktatörlüğün başarısını kolaylaştırdılar.

General Metaksas'ın kral yanlısı 4 Ağustos faşist diktatörlüğü, gerek Yunan halkı, gerekse YKP için çok acı bir sınaama oldu. Ancak, vahşi kıyım hareketine karşın, YKP hem moral, hem de politik alanlarda çökmedi. Diktatörlüğe karşı bir cephe-

nin oluşması için, ilk günden sürekli olarak çağrılarda bulundu. Nesnel koşulların zorluğu ve diktatörlüğe karşı olduklarını ilan eden burjuva parti yöneticilerinin olumsuz tutumlarına rağmen Parti cephe konusundaki görüşlerini terk etmedi. Cephe görüşü, her zaman için Parti'nin yol göstericisi oldu. 1937'de "Yunan Komünist Gençlik Örgütü"nü (OKNE) girişimleriyle anti-diktatör gençlik hareketinin ilk adımları atıldı. 1938'de, Girit'te, halkın ve askerlerin katıldığı silahlı bir ayaklanma patladı. Bu harekete komünistler de etkin bir biçimde katıldı.

Halkın en diri güçlerini ve ordudaki en yiğit savaşçıları sürekli olarak tasfiye eden ve bağrında yabancı casuslar besleyen diktatörlük, İtalyan faşist fırtınasının yaklaştığını bildiği halde, ülkenin savunma gücünü güçsüz bir konuma düşürdü. Fakat buna rağmen, diktatörlüğün bir türlü yıpratamadığı halkın anti-faşist ve yurtsever duyguları, 1940-1944 yıllarında faşist saldırılara karşı görkemli bir biçimde şahlandı.

YKP ve İç Savaş

Aralık 1944'deki İngiliz silahlı müdahalesi ve azgın gerici güçlerin egemen olmaları son derece zor bir durum yarattı. Ancak, İngiliz emperyalizmi ve yerli işbirlikçi güçler, elde ettikleri yengiyeye karşın, demokratik halk hareketini ortadan kaldıramadılar. YKP ve EAM, işçi sınıfının ve Yunan halkının büyük çoğunluğunu etkilemeye devam etti.

Bu koşullar içinde, halk hareketine karşı korkunç bir terör başlatıldı. İngiliz silahlarıyla donatılmış ve amaçları EAM taraftarlarını öldürmek olan silahlı çeteler örgütlendi. Onbinlerce Direniş savaşçısı cezaevlerine atıldı. İşgalcilere karşı yiğitçe karşı koyan binlerce kişi, bu davranışlarından dolayı ölümle cezalandırıldı.

Partimiz, düzgün demokratik gelişim uğruna tüm ilerici güçleri savaşıma çağırdı. Yoğunlaşan cinayet dalgasına rağmen, yüzbinlerce emekçinin katıldığı kitlesel ekonomik ve politik grevler gerçekleştirildi. Demokratik derneklerin önderliğinde güçlü bir hareket oluşturuldu.

Ne var ki, o dönemde, emperyalistler ve yerli gerici güçler, sistematik olarak ülkeyi bir iç savaşa doğru sürüklemeye çalıştılar ve sonuçta bu amaçlarını zorlama yoluyla gerçekleştirebildiler. 1947'nin ilk aylarında Amerikan emperyalizmi, gerici iktidarı ayakta tutabilmek için iç savaşa açıkça katılmak zorunda kaldı.

İç savaş sırasında halk hareketi özverili bir biçimde savaşarak, sayısız kurbanlar verdi. Yunanistan Demokratik Ordusu, bağımsızlık, demokrasi ve ilerleme uğruna üçbuçuk yıl yiğitçe savaştı. Ne ki, sonunda yenildi.

Sonuç ne olursa olsun, yapılan yanlışlara rağmen, Yunan Demokratik Ordusu'nun bu savaşı, haklı, ulusal, demokratik ve

anti-emperyalist nitelikteydi. Bu nedenle de, Yunan halkının ulusal bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme için verdiği savaşımın tarihine parlak bir sayfa olarak geçmiştir.

Sağcı Tutucu İktidara Karşı Demokrasiyi Geliştirme Savaşımı

İç savaşın sonunda halk hareketi korkunç kıyımlara uğradı. YKP yeniden çok zor günler geçirdi. Ülkede, anayasa dışı eylemler ve devlet himayesinde çalışmalarla, halk düşmanı, anti-komünist, keyfiliğe ve zorbalığa dayalı, bir terör düzeni kuruldu. Onbinlerce demokrat cezaevlerine ve toplama kamplarına gönderildi. Amerikan emperyalizmi ülkenin gerek iç, gerekse dış sorunlarında son söz sahibi güç oldu.

Fakat, bir yandan Amerikan emperyalizmi ile oligarşinin arasındaki karşıtlık, öbür yandan emperyalizm ile halk arasındaki karşıtlık zamanla daha geniş boyutlar kazandı. Ağır illegalite koşullarının yarattığı büyük güçlüklerle rağmen, komünistler, emekçilerin sorunlarına sahip çıktılar ve demokratik özgürlükler konularında örgütleyici çalışmalar yaptılar. Askersel mahkemelerde ve düzmece davalarda, büyük bir kararlılıkla Parti'nin çizgisini savundular. Emperyalizmi ve ona boyun eğen egemen sınıfı açıkça teşhir ederek, Parti'nin yüceliğini kanıtladılar.

Komünistler, sosyalistler ve demokratlar 1951 Temmuz ayında EDA ("Birleşik Demokratik Sol") partisini kurdu. Partinin amacı, Ulusal Demokratik Devrimi gerçekleştirmek, bu amaçla da demokratik ilerici güçleri birleştirmektir. Söz konusu güçbirliği, demokratik halk hareketinin çok önemli bir başarısı oldu.

EDA'nın kuruluşunu izleyen yıllarda demokratik halk hareketi hızla gelişti.* Bu gelişmeyi durdurabilmek için yerli ve yabancı gerici güçler yeni yeni baskı yöntemleri geliştirdiler. Açık kitlesel terör eylemlerine başvurdular. Solcu sayılabilecek Grigoris Lambrakis'i herkesin gözü önünde öldürecek kadar ileri gittiler. Bu cinayetin yarattığı geniş halk tepkisi, Karamanlis hükümetinin çekilmesine yol açtı. Az sonra yapılan, Kasım 1963 ve Şubat 1964 seçimlerinde sağcıların üstüste yenilmelerine baş neden oldu. Ne var ki, hükümet olan (Yorgo Papandreu'nun başkanlığındaki) "Merkez Birliği" partisi, Sağ ile uzlaşma ve kuyrukçuluk politikası izledi. YKP'ni yasadışı saymaya devam etti. Gerçekte, devlet erki, Sağ'ın, Saray'ın ve Amerikalıların elinde kaldı.

Bu güçler, işçilerin, genç kuşakların (özellikle "Lambrakisler" gençlik örgütünün) ve geniş halk kesimlerinin geliştirdikleri halkçı hareketten tedirgin oldular. "Merkez Birliği"nin politikasından da yararlanarak ülkeyi düzensizliğe ve olağanüstü bir duruma sürüklediler.

* EDA, 1958 seçimlerinde oyların % 24,33'ünü alarak, ikinci parti oldu.

15 Temmuz 1965'de Saray çevrelerince düzenlenen siyasi darbe, başta Solcular olmak üzere, geniş halk kitlelerince 70 gün süren etkin gösterilerle protesto edildi. Oligarşi, halk düşmanı politikasını parlamenter rejiminin geleneksel polisiye önlemleriyle sürdüremeyeceğini anlayınca, emperyalizmin kışkırtma ve özendirilmesiyle, açık faşizm yöntemlerine yönelmeye başladı. YKP Merkez Komitesi faşizm tehlikesini halka açıklayarak, demokratik güçleri ortak anti-faşist savaşıma çağırıyordu. Ne ki, faşizm tehlikesine karşı Parti'nin uyguladığı politikada bazı yanlışlar yapıldı.

21 Nisan 1967'de, Amerikan emperyalizminin ilhamı ve yönlendirmesiyle albaylar cuntası, faşist bir darbe düzenledi. İzledikleri politika ile darbenin gerçekleşmesini kolaylaştıran burjuva partilerinin ağır sorumlulukları oldu.

Cunta'nın Baskı ve Zorbalıklarına Karşı

Cuntanın askeri faşist diktatörlüğü sırasında Yunan halkı tarihinin en karanlık dönemlerinden birini yaşadı.

Cunta diktatörlüğünün iktidara geçtiği ilk günden beri, YKP Merkez Komitesi cuntaya karşı olan tüm güçleri eylem birliğine çağırıyordu. Ne yazık ki, sürekli olarak birlik için yapılan tüm öneriler, dar siyasal çıkarlarını ön planda tutan diğer partilerce karşılıksız bırakıldı.

Diktatörlüğün yarattığı çok zor koşullar içinde ve partideki sağcı revizyonist bölücü kliğin olumsuz çalışmalarına rağmen, Parti yeniden örgütlenmeyi, bu arada "Yunan Komünist Gençliği" örgütünü (KNE) kurmayı başardı (1968). Çalışmalarını geniş alanlara yaymaya başladı. Halkın diktatörlüğe karşı verdiği savaşta, Gerçeğin Sesi radyo istasyonunun yayınları ve illegal yayın organları büyük katkılarda bulundu. Bu çalışmalarda, Yunanlı mülteciler ve sürgünde yaşayanlar değerli ve önemli görevler üstlendi.

Yunan halkının bu savaşımına, sosyalist ülkeler topluluğunun, dünya komünist hareketinin ve ilerici dünya kamuoyunun önemli destek ve dayanışmaları oldu.

Gün geçtikçe, halk direniş hareketi daha kararlı biçimlere büründü. Tamamiyle politik içerikli bir dizi gösteri düzenlendi. Kasım 1968'de gerçekleştirilen gösteriye yüzbinlerce kişi katıldı. Cuntanın düzenlediği sahte halk oylamalarına karşı geniş kampanyalar yürütüldü. 1972'de diktatörlüğe karşı açık öğrenci eylemleri düzenlendi. 1973 yılı diktatörlerin iktidarı için bunalım yılı oldu. Bir yandan işçi grevleri yapılıyor, öte yandan köylü hareketleri düzenleniyordu. Halk savaşımının yoğunlaşması, YKP ve gençlik örgütü KNE'nin gelişmeleri ve etkin çalışmalar yapmalarıyla sıkı sıkıya bağlıdır.

Halk savaşımının doruk noktası, yiğit Politeknik ayaklanması oldu (Kasım 1973). Ayaklanan öğrencilere, işçi sınıfının çok

büyük bir bölümü ve geniş halk kesimleri katıldı. Gerek Politeknik olaylarında, gerekse onları izleyen gelişmelerde Parti'nin ve KNE'nin önemli rolleri oldu.

Şanlı Politeknik ayaklanmasıyla en üst düzeye çıkan halk çoğunluğunun anti-faşist tutumu ve sindirilemeyen savaşım gücü, cunta diktatörlüğünün çöküşünü hazırlayan başlıca etken oldu. Kıbrıs ihanetinin ağır yükü altında da ezilen cunta, 23 Temmuz 1974'de çöktü. Ülkemizde çok önemli siyasal bir değişim oldu; faşist askeri diktatörlükten burjuva parlamenter rejime geçildi.

Köklü demokratik bir çözüm elde edilmemesine rağmen, cuntanın düşüşü ve parlamenter demokrasinin kurulması halkın bir utkusu oldu. İşçi sınıfının savaşımı ve anti-emperyalist ve anti-teknelci hareket için yeni olanaklar oluştu. YKP'nin özgürlük kazanması, legaliteye geçmesi gibi çok önemli bir olay gerçekleşti.

Aralık 1973'de toplanan YKP'nin 9. Kongresinde alınan kararlar, cuntanın çöküşünden sonra Parti'nin politik sahneye hazırlıklı çıkmasına yardımcı oldu; Parti güçlerini toparlamış, taktik ve strateji sorunlarını aydınlığa kavuşturmuş, ideolojik ve politik yönlerden hazırlıklı olarak legal çalışmaya atılmıştır.

Keyfi ve Zorbaca Otoriterliğe Karşı Savaşım

Temmuz 1974'deki siyasal değişim sonunda oluşan hükümet, egemen sınıfın yönetim yöntemlerini yeniden düzenlemek ve halkın galeyanını yatıştırmak zorunluklarının baskısı altında, demokratik özgürlükler konusunda bazı ödünler vermek zorunda kaldı.

Ülkede, emperyalizme bağımlı, otoriter ve tekellerin hizmetinde olan parlamenter bir demokrasi rejimi kuruldu. Bu politikanın sözcüsü "Yeni Demokrasi" [Karamanlis'in partisi] anti-demokratik, keyfiliğe ve zorbalığa açık kapılar bırakan otoriter nitelikli yeni Anayasa'yı oylarıyla yürürlüğe koydu. Yerel yönetimlerin özerkliklerini sınırladı. Gerçekte, cuntanın kullandığı mekanizmalara ilişmediği gibi, devlet-arkası güçlerin yeniden toparlanmalarına izin verdi. Demokrasiye ve işçilere karşı yönelik yeni yeni yasalar çıkardı. Ulusal Direniş Hareketi'ni resmen tanımaya yanaşmadığı gibi, siyasi mültecilerin Yunanistan'a dönmelerini sürekli engelledi.

Söylemeye gerek yok, bu siyaset tamamıyla YKP'ni ve demokratik halk hareketini hedeflemektedir.

Tekellerin iktidarı, parlamenter demokrasiyle ters düştüğünü bir kez daha kanıtlamış oldu. Özgürlük bayrağını yükseklerde tutan, diğer anti-teknelci ve anti-emperyalist güçlerle birlikte, anti-demokratik yasaları geçersiz kılmak ve ülke çapında tüm siyasal ve toplumsal yaşamın demokratikleştirilmesi için savaşım veren işçi sınıfıdır.

1974 - 1978 döneminde, hükümetin işçi ve halk düşmanı politikasına karşı, anti-emperyalist ve anti-tekelci nitelikte geniş boyutlu demokratik bir halk hareketi oluşturuldu. Bu hareket içinde yer alan YKP, tutarlı çizgisi ve eylemleriyle öncü konumunu her geçen gün biraz daha pekiştiriyor. Krallığın kaldırılması için yapılan halk oylamasında Partimiz güçlü bir anti-monarşist savaşım verdi. Son yıllarda yapılan seçimlerde de, kararlı ve coşkulu çalışmalar yaparak seçim başarılarını sürekli olarak geliştirdi.

Günlük savaşımın içinde gelişen Partimiz, siyasal etkinlik ve saygınlığını artırarak 10. Kongresini topladı. 33 yıllık bir aradan sonra ilk kez legal toplanan Kongre'de, örgütsel, politik ve ideolojik alanlardaki gücünü ortaya koydu.

Bir çok sorunun açıkça tartışıldığı, çok yararlı ve geniş kapsamlı ön tartışmalardan sonra toplanan 10. Kongre, Partimizi, bugün için geçerli ve doğru olan stratejik ve taktik tezler ile donattı. 10. Kongre, 9. Kogre'de benimsenen temel çizgiyi daha da geliştirdi.

10. Kongre Parti'nin olgunluğunu kanıtladı. Ülkemizdeki komünist hareketinin yenilmezliğini gösterdi. Partimiz, içinde bulunduğu güçlüklerle ve baskılara rağmen, doğru politik çizgisi, savaşçıların özverisi, halk içindeki derin kökleri, deneyimli ve kolektif çalışması sayesinde; iç savaş yenilgisinin yarattığı sorunları, illegalitenin doğurduğu güçlükleri ve sağ ve sol oportünizmin çıkardığı engelleri yenmeyi başarıyor, politik ve ideolojik birliğini sürekli olarak güçlendiriyor.

3. EMEKÇİLERİN HAKLARI VE ÜLKE İLERLEMESİ SAVAŞIMINDA ÖNDERLİK

YKP kurulduğu günden bu yana, emekçilerin ekonomik hakları için verdikleri savaşımın başını çekmiştir. Partinin 60 yıllık yaşamı boyunca, emekçilerin büyük küçük tüm savaşımına, komünistler hep katılmışlar, çoğu kez de önderlik etmişlerdir.

YKP her zaman işçilerin ve çalışanların sendikalarda örgütlenmeleri konusunda büyük bir gayret ve özen göstermiştir. Sağcı reformizme ve devlet sendikacılığına karşı amansızca savaşmış her zaman sınıfsal tabana dayalı sendikal hareketin birliği için çalışmıştır. Sendikaların, işçilerin ve çalışanların hizmetinde olmaları için ve bunların birer sınıfsal okul niteliği kazanmaları için durmadan çaba harcamaktadır. YKP, köylülerin küçük esnafın ve diğer emekçilerin mesleki örgütlenmeleri için her zaman yoğun çalışmalar yapmaktadır. Kooperatiflerin, derneklerin ve bunlara benzer kuruluşların, emekçilerin öz çıkarlarını savunan kaleler haline gelmeleri için uğraş vermektedir.

Emekçiler, özverili savaşımını ve YKP'nin etkin desteği ile,

oligarşiden bir dizi ekonomik ve toplumsal haklar kopardılar. İşçiler ve emekçiler 8 ve 7 saatlik çalışma işgünü kabul ettirdiler, çalışma koşulları ve ücret konularında kazanımlar elde ettiler, sosyal sigorta ve diğer toplumsal güvenlik konularında bir takım ileri adımlar attılar. Köylüler toprak reformu, yaşlılık sigortası, daha yüksek taban fiatları ve üretimin kısmen de olsa sigortalanması konularında başarılar elde ettiler. Küçük esnaf işyeri sahibi olmak için, emeklilik hakları için, kredi için ve vergi bağışıklıkları için savaşımlar verdiler. Bilim adamları ve teknik elemanlar, sürekli iş ve bilimsel eğitimlerinin yetkinleşmesi konularında önemli çalışmalar yaptılar.

YKP kurulduğu ilk günden bu yana, Yunanlı kadınların politik bilinç kazanmaları ve toplumsal kurtuluşları doğrultusunda çalışmıştır. İşyerinde, ailede ve toplumda gerçek eşitliğin kazanılması, analığın toplumsal bir işlev olarak tanınması ve çocukların korunması için yılmadan savaşmıştır.

YKP, KNE ile el ele vererek, yıllarca, tüm gençliğin öğrenim, çalışma, eğlenme-dinlenme ve kültürel gelişim için verdikleri savaşımında önder ve örgütleyici güç olmuştur. Çağdaş demokratik öğrenimin parasız olması ve ayrıcalıklar tanınmadan uygulanması konusundaki isteklerini kararlı bir biçimde savunmuştur. Halk dilinin yaygınlaştırılması, sanatın, uygarlığın ve dinlenmenin bütün halka ulaştırılması için etkin savaşımlar vermiştir. Bu çalışmalarda komünist ve ilerici düşünürlerin paha biçilmez katkıları olmaktadır. YKP, halkın sağlığı, sağlıklı konut ve çevre sorunlarıyla da ilgilenmekte, bu yolda da savaşım vermektedir.

Tekellere ve onların dayattığı tek taraflı kemer sıkma politikasına karşı ve daha iyi yaşam koşulları için, emekçilerin bir eylem birliği cephesi kurmaları konusunda, komünistler önderlik yapmaktadır.

YKP, gerek ülkenin sorunlarının incelenmesinde, gerekse tüm teorik ve bilimsel sorunların araştırılmasında değerli katkılarda bulundu. Sınanmış Marksist-Leninist öğretiye dayanarak, ülkenin gerikalmışlığına yol açan halk düşmanı politikalarını örtbas etmek isteyen egemen güçlerin ortaya attıkları "kaderin tokadını yemiş Yunanistan" görüşünün ne kadar gerçek dışı olduğunu kanıtladı. Hem de 50 yıl önceden. YKP, Yunanistan'daki bütün kötülüklerin kökeninde emperyalizme bağımlılığın ve boyun eğme politikasının bulunduğunu gösterdi. Yunanistan'ın, sanayileşmesi, her açıdan ilerlemesi, sürekli olarak uygarlaşması ve geçim sıkıntısı sorunlarını yenmesi için her türlü olanağa sahip olduğunu bilimsel olarak kanıtladı.

Yaşam tarafından doğrulanan bu görüşler, işçilerin, kol ve kafa emekçilerinin ve gençliğin zihninde yer etti. Sürekli olarak yayılan bu görüşler, artık diğer politik güçler tarafından da ister istemez benimsenmeye ve slogan olarak atılmaya başlandı.

4. İŞÇİ SINIFININ SAVAŞKAN ÖNCÜ GÜCÜ, MARKSİZM-LENİNİZM'E BAĞLI BİR PARTİ

Uzun ve yiğitlikler dolu tarihi boyunca YKP, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin savaşkan öncü gücü olarak, Marksist-Leninist ilkelere içtenlikle bağlı kalmıştır. Finans oligarşi ve emperyalizm, onu ortadan kaldırmak için, en vahşi kıyımlardan en ince anti-komünist yöntemlere kadar herşeye başvurmuştur. Ne ki, bütün bu çabaları boşa gitmiştir. Partimiz, işçi sınıfının ve emekçilerin gücüne beslediği sarsılmaz inancı, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerine ödünvermez bağlılığı ve Yunan topraklarına saldırdığı derin kökleri ile, bütün saldırıları başarıyla göğüsledi ve legalitesini kazandı.

Bu amansız ve zor savaşım uğruna, YKP'nin onbinlerce üyesi, yöneticisi ve taraftarı, gözlerini kırpmadan, en değerli şeylerini, yaşamlarını verdiler. Partimiz, halk savaşımızın adı bilinen ve bilinmeyen tüm yiğit şehitleri önünde saygıyla eğilir.

YKP'nin yeni tipte devrimci bir proletarya partisine dönüşmesi, inatla sürdürülen ve durmadan gelişme gösteren bir sürecin sonucu olmuştur. Marksizm-Leninizm'i özümlemek, onu yaratıcı bir biçimde uygulayabilmek ve bir dizi araştırma ve incelemeden sonra doğru strateji ve taktikleri saptayabilmek için Parti'nin yorucu ve çok uzun çalışmalar yapması gerekti. YKP, gelişimi süresince, sürekli olarak burjuva ideolojisine karşı savaştı. Anti-komünizmin ve anti-Sovyetizmin her türlüşüne kararlılıkla karşı çıktı. Partimiz bilimsel sosyalizmin görüşlerini emekçiler içinde yaymaya çalışıyor. Halkımızın, tüm dünya halklarına karşı sevgi ve dostluk duyguları beslemesi için yoğun çalışmalar yapıyor. YKP, ilk yıllarında, bu yolda attığı adımlarda Komünist Enternasyonal'in değerli yardım ve desteğini gördü.

Yeni tipte devrimci bir parti olan YKP'nin temel özelliği; sürekli ve yaratıcı bir biçimde yükselen Marksist-Leninist ideolojiyi, tüm anti-Marksist ve anti-Leninist akım ve eğilimlere karşı temiz ve saf tutmak için verdiği sürekli savaşımıdır.

Partimiz, aşırıcılığa, "sol" sapmalara, likitadörlüğe, anti-Marksizme karşı savaşım vermiştir. Nesnel olarak, eylemleri karşı devrimci nitelikte olan troçkist, maocu ve goşist örgütlere karşı kararlı bir biçimde savaşmış ve savaşmaktadır.

Marksist-Leninist ilkeleri yozlaştırmak için girişilen her türlü sapmaya karşı verdiği tutarlı savaşımın boyutları içinde, YKP saflarında beliren sağcı revizyonist grupla da savaşmak zorunda kalmıştır. 1968'de partiden ayrılan bu grup, parti görünümü altında ve "YKP - İç Parti" adını kullanarak, sağcı oportünist bir çizgide yürüyerek hızla sosyal demokrasiye kaymıştır. Bu grup, sınırlı gücü oranında da olsa, elbette, devrimci hareketin yoluna engeller çikarmıştır.

YKP, anti-emperyalist savaşın en ileri saflarında ve en önemli cephelerin birinde savaşırken, zaman zaman başarılı, zaman zaman başarısız olmuş, utkular kazanmış, yenilgilere uğramıştır. Yanlılıklar, hatta önemli yanlılıklar yapmıştır.* Yönetim kademelerinde bile, kararsızlıklar ve devrimci çizgiden sapmalar görülmüştür. Nedir ki, Partimiz bütün bu yalpalamaların ve sapsapmaların üstesinden gelmiş ve olanaklar dahilinde, yanlılıkların doğurduğu tüm kötü sonuçları onarmıştır. Proleter enternasyonalist özelliğine el değdirtmemiştir.

Partimiz 60 yıllık devrimci faaliyetleri süresince, Marksist-Leninist ilkelerin ölmezliğini ve Leninizm'in günümüzün devrimci taleplerine karşılık veren çağdaş Marksizm gerçeğini sarsılmaz bir biçimde kanıtlamıştır.

Ülkemizin zengin devrimci deneyimleri, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm savaşımında, işçi sınıfının öncülüğünün ne kadar önemli olduğunu göstermiştir.

Söz konusu deneyimler, aynı zamanda, işçi sınıfının diğer emekçilerle eylem birliğinde bulunması gerektiği ve Partimizin diğer ilerici ve demokrat güçlerle, eşitliğe ve karşılıklı çıkar saygısına dayalı, programlı işbirliğine girmesi gerektiği gerçeklerini dirimsel bir zorunluk olarak ortaya çıkarmıştır. Partimiz söz konusu işbirliğinin gerçekleşebilmesi için, her türlü lidercilik tutkusuna, bölücü görüş ve eylemlere karşı savaşmaktadır.

Tüm devrimci deneyim, özellikle Partimizin Yunanistan'daki örgütlerini tasfiye ettiği 1958-1967 yıllarında edinilen olumsuz deneyim, gerek işçi sınıfının ve diğer emekçi kitlelerinin doğru eğitilebilmeleri için, gerekse hem güncel sorunların çözümü hem sonul hedef olan iktidarın ele geçirilmesi konularında önderlik rolünü yerine getirebilmesi için, Partimizin emekçilerin yoğun bulunduğu fabrikalarda ve işyerlerinde güçlü bir biçimde örgütlenmesi zorunda olduğu gerçeğini açıkça göstermiştir. Yanısıra, Partimizin 60 yıllık çalışması, demokratik merkezîyetçiliğin, kolektif çalışmanın, yönetim ve çalışma yöntemleriyle ilgili tüm direktiflerin titizlikle uygulanması gerçeğini açıkça kanıtlamıştır.

Partimiz, kurulduğu günden bu yana, yaşamının ve faaliyetlerinin temeli olarak proletarya enternasyonalizmini kabul etmiştir. Dünya komünist hareketiyle, sosyalist ülkeler topluluğuyla ve sosyalizmin ana gücü Sovyetler Birliği ile, bugün olduğu gibi, her zaman dayanışma içinde bulunmuştur. Partimiz halk kurtuluş hareketlerini desteklemiştir. YKP zorluklarla dolu yaşamı boyunca, karşılaştığı korkunç güçlük ve baskıları altedebilmiş

* Söz konusu yanlılıkların başlıcalarını, YKP Genel Sekreteri Harilaos Florakis, "Devrimci Deneyim ve Önemi", yazısında anlatmıştır. (Bkz. **Barış ve Sosyalizm Sorunları**, Sayı : 1(4), Ocak 1978.)

ise, bunu bir ölçüde, uluslararası devrimci hareketin büyük yardımına ve desteğine borçludur.

Devrimci deneyimimiz bizlere şunu öğretmiştir; Partimizin geçmişte yaptığı hataların ve gösterdiği kararsızlıkların başlıca nedenlerinden biri, teorik yetersiz donatımı olmuştur. Son zamanlarda, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de ideolojik savaşım keskinleşmiştir. Hem bu gerçek, hem de karşı karşıya bulunduğumuz sorunların karmaşıklığı, ideolojik alanda Parti olarak çalışmalarımızı hızlandırmayı, Parti'nin üye ve kadrolarını sağlam bir ideolojik eğitimden geçirmeyi ve Marksizm-Leninizm ilkelerinin savunulması için yoğun bir savaşım vermemizi zorunlu kılmaktadır. Burjuva ideolojisine karşı savaşımımızı güçlendirmemiz gerekmektedir. Bu görev, 10. Kongre'nin belirlediği en önemli ve en önde gelen görevlerden biridir.

**

Şanlı bir geçmişe sahip olan Partimizin 60. kuruluş yıldönümünü kutlarken, Merkez Komitesi, Parti üyelerine, kadrolarına ve sempatizanlarına, Yunan Komünist Gençlik Örgütü'ne ve tüm Yunan halkına yürekten devrimci selamlarını iletir.

YKP, yiğitlikler dolu 60 yıllık tarihinden onur duyar. Ulusal bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyalizm uğruna, sınıfsal düşmana, oligarşiye, emperyalizme, faşizme ve savaşa karşı verdiği yürekli savaşımardan kıvanç duyar.

Merkez Komitesi, YKP ve KNE'nin üye ve kadrolarını, halkın ve ülkenin çıkarları uğruna verilen büyük ve yiğit savaşımardan dersler alarak ve daha iyi yarınlar için yaşamlarını vermiş yüzbinlerce yiğidi örnek alarak, 10. Kongre'de alınan kararların yaratıcı bir biçimde yaşama geçirilmeleri için canla başla çalışmaya çağırır. İşçi sınıfı ve emekçilerle daha sıkı bağlar kurmaya davet eder. Teorik bilgilerini geliştirmelerini talep eder. Emekçilerin ödünvermez savaşımına örgütçü ve yönetici olarak katılmalarını, YKP ve KNE'nin örgütlerini emekçiler arasında, sürekli olarak, geliştirmelerini görev olarak gösterir.

İşçi sınıfını, köylüleri, aydınları, küçük esnaf ve meslek sahiplerini, gençliği ve tüm emekçileri birlik içinde ve daha kararlı bir biçimde, demokratik özgürlükler ve temel hakları için savaşım vermeye çağırır.

Tüm komünistlere ve KNE üyelerine, tüm demokratlara ve barışseverlere, bölgemizde ve tüm dünyada barışın korunması için daha çok çalışmaları, Amerikancı-NATO'cu çevrelerin kışkırtıkları silahlanma yarışıyla yarattıkları soğuk savaş gerginliğinin giderilmesi için daha yoğun çaba göstermeleri, nötron bombasının yasaklanması için savaşım vermeleri ve şovenist, anti-Sovyet, savaş yanlısı Çin yöneticilerinin NATO ve Amerikan emperyaliz-

miyle geliştirdikleri siyasal ve askersel işbirliğine karşı çıkmalarını konularında çağrıda bulunuyoruz.

Tüm demokratik güçlere seslenerek, onları, keyfi ve zorbaca otoriterliğe, yabancılara baş eğmeye ve tek yanlı kemer sıkma politikasına karşı savaşım vermek, bugün içinde bulunduğumuz güç koşullar içinde, demokratik çözümler bulmak için demokratik işbirliğine yanaşmaları için çağrıda bulunuyoruz.

Ulusal Direniş'in yüce düşüncelerinden esinlenen Sol güçlere sesleniyor, bir araya gelerek, değişimden yana güçlerin birliğini gerçekleştirerek, anti-emperyalist ve anti-tekelci savaşım cephesinin tabanını oluşturmaları için çağrıda bulunuyoruz. Ölüm üslerinden arınmış, Amerikan ve NATO vesayetinden sıyrılmış, tekellerin politik ve ekonomik egemenliğinden kurtulmuş, tutucu yasa ve baskı mekanizmalarını ortadan kaldırmış, yeni bir yaşam biçiminin kurulması için çağrıda bulunuyoruz. Bu çağrımız bağımsız, demokratik, barışçıl ve toplumsal ilerlemeye yönelik bir Yunanistan içindir. Halk demokrasisinin ve sosyalizmin kurulması içindir.

— Yaşasın şanlı YKP!

— Yiğitlikler dolu 60 yıllık Parti yolunda ileri!

— 10. Kongre'de alınan kararların yaratıcı uygulanması için ileri!

Kasım 1978

**YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ**

[5 Kasım 1978 tarihli **Rizospastis** gazetesinde yayımlanmıştır].

B. N. PONOMARYOV

MARKSİZM - LENİNİZM

Canlı ve Etkin Öğreti

(ELEŞTİRİCİLERE YANIT)

ÇIKIYOR

TKP Programı Davası

17 Ekim Duruşması

Nasıl Bir Ortamda Yapıldı ?

Son aylarda bir dizi olay, dünya demokratik kamucunun gözlerini Türkiye'ye daha dikkatle çevirmelerine neden oldu. Bunlardan birincisi, Ortadoğu'da Akdeniz'de askersel dengeyi bozmayı amaçlayan Amerikan üslerinin topraklarımızda yeniden açılmasıdır. İkincisi, birçok kapitalist ülkede görülen faşist tehlikenin Türkiye'de alabildiğine yoğunlaşması ve karşı devrimci terörün tırmanmasıdır. Üçüncüsü ise, emperyalist propagandanın başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelere karşı arsızca "insan hakları"ni çığneme iftirası yönelttiği bir sırada Türkiye'de, TKP Programı'nı yayımlayanların en az 11 yıl 8 ay hapis istemiyle yargılanmasıdır.

Bütün bu gelişmelere, işçi sınıfı, onun sendikaları, öteki demokratik yığın örgütleri, emekçi halkımız, ulusal, demokratik güçler sert tepkiler gösteriyor. Ulusal bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyalizm savaşı herşeye karşın güçleniyor.

EMPERYALİZMİN BASKISI ARTIYOR

Halka parlak sözler veren CHP yöneticilerinin hükümete geçtikleri bir sırada böylesi gelişmelerin ortaya çıkması nedensiz değildir. ABD emperyalizmi, dışta Türkiye'nin Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerle yakınlaşma, içte de işçi sınıfının güçlenmesi ve TKP'nin etkinliğinin artması temelinde gelişen demokratikleşme süreçlerini baltalamak için Türkiye üzerinde çok yönlü baskılar uyguluyor. ABD emperyalizmi bir yandan Türkiye üzerindeki ekonomik hegemonyasına dayanıyor. Bunalım içindeki Türkiye'ye kendi barış düşmanı, emperyalist koşullarını, Uluslararası Para Fonu, öteki tekeller aracılığıyla dayatıyor. Öte yandan da gizli servisleri, CIA aracılığıyla memleketimizde faşist terörü kışkırtıyor. Bu yolla, hükümeti daha da sağa itiyor. Emperyalistler, faşizm seçeneğini elde tutmakla birlikte, bu baskıların bugünkü evrede yöneldiği politik amaç, işbaşındaki hükümetten daha sağ bir ortaklık oluşturmaktır. İşbirlikçi, tekelci burjuvazi bu amaca ulaşmak için çabıyor. Maoocu bir parti aynı amacı paylaştığını şefleri Perinçek'in ağzından açıkladı. Faşist MHP'nin bir yandan kanlı terörü olağanüstü yoğunlaştırması, öte yandan orduyu faşist askersel darbeye kışkırtması emperyalizmin ve yerli tekellerin öngördüğü bu planın gerçekleşmesine yolu açmak amacı taşıyor. Faşist MHP, böylesi bir hükümeti, kendi "tek şef, güçlü hükümet" belgisiyle tanımladıkları faşist diktatörlüğe basamak olarak görüyor.

FAŞİST TERÖR ÜSTELİYOR

Türkiye'de faşist bir parti olan MHP'nin silahlı komandoları ortalığa ölüm saçıyor. İç ve dış gericiliğin, işbirlikçi sermaye çevrelerinin desteğindeki bu faşist kırım mangaları sokaklarda, duraklarda, otobüslerde, her yerde genç-yaşlı, kadın-çocuk ayırımı yapmadan önüne geleni öldürüyor. İlerici kuruluşların binalarını bombalıyor, ateşe veriyor. İlerici Gençler Derneği Kadıköy Şubesi'nin bombalanması ve 20 gencin ağır yaralanması, İGD Adana Şube Başkanı'nın öldürülmesi, Türkiye İşçi Partisi üyesi 6 gencin faşistlerce kurşuna dizilmesi, Niğde'nin Aksaray ilçesinde MHP'lilerin 53 işyeri ve binayı yakıp yıkması, Doğu'da Kürt halkına karşı baskıların yoğunlaştırılması faşizm tehlikesinin boyutlarını gösteriyor. Son 9 ay içinde ölümlerin sayısı 800'ü buluyor.

Faşist saldırganlar ayırım yapmıyor. Faşistlerin kurşunlarına komünistler, sosyalistler, sosyal demokratlar hedef oluyor.

MHP'nin merkezleri, binaları, lokalleri, dernekleri arandığı zaman bu partinin tam bir silah deposu, katil ocağı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu partinin başkanı eski Gestapo, şimdi CIA ajanıdır. Maocular bunlarla açıkça işbirliği içindedir.

TKP, halka can güvenliği istiyor, faşist tırmanışa, onun kaynağı emperyalizme karşı savaşıyor. Bu savaşta tüm ulusal demokratik güçlerin cephe birliğini oluşturmaya çalışıyor.

Böyle bir ortamda CHP ağırlıklı hükümetin savcıları "TKP Programı'nı yayımladı" diye Ürün yayınları sorumlusu Ahmet Taştan'ı suçluyor.

BU ANTI-DEMOKRATİK YARGILAMANIN AMACI NEDİR?

CHP ağırlıklı hükümet, emperyalist baskının ve artan terörün etkileri altında hızla sağa kayıyor. 9 ayda 800 yurttaşın ölümüne yol açan faşist-maocu terörü bastırmakta pasif kalan hükümet, demokratik güçlere karşı baskı uygulama noktasına doğru sürükleniyor. Göşist gurupların sorumsuz ve serüvenci çıkışları bu süreci hızlandırıyor. TKP Programı'nı yayımlayanların ağır hapis istemiyle yargılanması bu durumu ortaya koyuyor.

Bu yargılamanın amacı, işçi sınıfının Marksçı-Leninci öncüsünün etkinliğini kırmak, TKP'ne özgürlük savaşını bastırmak, TKP üzerindeki yasağı perçinlemektir. Bununla egemen çevreler TKP'ni kendi ilkelerinden ödün vermeye zorlamayı deniyorlar. Anti-komünist politika, meydanı, Marksçı-Leninci ilkelerden, proletarya enternasyonalizmi konumlarından şu ya da bu ölçüde uzak güçlere açmak, TKP üzerindeki baskıyı ise daha da artırmak biçiminde somutlaşıyor. TKP Programı'nı yayınlayanlar on yıllarca hapis istemiyle yargılanırken, Pekin uzantısı Maocu parti Türkiye'de legal çalışıyor. Çelişkiymiş gibi gözükse de gerçekte egemen güçlerin anti-komünizm politikasının özünü il-

gilidir. Onlar, günümüzde, bütün gerici yasalarını ve tüm baskı aygıtlarını, propaganda araçlarını Marksizm-Leninizm'e, proletarya enternasyonalizmine sınımsız bağlı olan komünist partilere karşı kullanıyorlar. Türkiye'de egemen çevreler, TKP üzerindeki baskıları sürdürmekle, bir bakıma TKP'yle şöyle bir pazarlık yapmak ister gibidirler : Onlar TKP'ne, Marksizm-Leninizm ilkelerinden, proletarya diktatörlüğü ilkesinden, proletarya enternasyonalizminden, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'yle, öteki kardeş partilerle sıkı bağlar kurmaktan vazgeçmesini dayatıyorlar, buna karşılık TKP'ne sözde "yasallık" armağan etmeyi vaadediyorlar. Bunu faşist Hergün açıkça yazıyor.

TKP MK'nin son Plenumu, kararlı bir biçimde burjuvazinin bu manevrasını açığa çıkardı, TKP'nin kendi ilkelerinden hiçbir ödün vermeden, kendi gücüyle ve en geniş demokratik güçlerin desteğiyle tüm yasal haklarını kazanacağını ilan etti.

Faşist tehlikenin arttığı koşullarda TKP Programı'nın top-
latılması, yayımlayanların yargılanması, tüm ulusal, demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini gerçekleştirme çabalarının önüne engel olarak itiliyor. TKP Programı'nı yayımlayanlar üzerindeki bu baskı, insan haklarının düşünce özgürlüğünün kabaca çiğnenmesidir. Kimi çevrelerin ileri sürdüklerinin tersine, hükümetin böylesi bir yargılamaya gitmesi, "faşist yasaların henüz yürürlükte olmasıyla", bu yasaların kaldırılmasına "meclis aritmetiğinin elvermemesiyle" açıklanamaz. Çünkü, bu hükümette ağırlıkta olan CHP'nin yöneticileri bu yargılamaya karşı çıkmamakla kalmıyorlar, aynı zamanda anti-komünizme hız veriyorlar.

Egemen güçlerin TKP üzerindeki baskıyı yoğunlaştırmaları, kuşkusuz adı geçen yargılamayla sınırlı değildir. Herşeyden önce, TKP üzerindeki 56 yıllık yasak sürüyor. Burjuvazi, yaşamın her alanında, tüm demokratik örgütlerde, sendikalarda ilerici, devrimci güçlere karşı her tür oportünizmin yardımıyla yoğun bir saldırı kampanyası yürütüyor.

NASIL BİR PARTİNİN PROGRAMI YARGILANIYOR?

Bütün bu saldırılar bir rastlantı değildir. TKP, emperyalizmin, yerli tekelci burjuvazinin, faşist ve maocu saldırganların karşısında biricik devrimci yolu gösteriyor. TKP, dünyada, bölgemizde barışın sağlanmasını, silahsızlanmaya gidilmesini, nötron bombasının, tüm yığınsal kırım silahlarının yasaklanmasını, komşu ülkelerle, başta Sovyetler Birliği ile iyi komşuluk, dostluk ve işbirliği ilişkilerinin derinleştirilmesini istiyor. TKP, NATO'dan çıkmak, Amerika'yla imzalanmış ikili anlaşmaları yırtmak, Amerikan üslerini kapatmak, faşist MHP'yi, tüm saldırı ocaklarını dağıtmak, yerli, yabancı tekellerin egemenliğini kırmak, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen kurmak için savaşıyor. TKP, bu amaçlara ulaşmak için, anti-emperyalist, anti-fa-

şist, anti-tekelci güçlerin cephesini oluşturma yolundan yürüyor. Faşist teröre karşı kendi can güvenliğini savunan halkın sıralarında, en önde yer alıyor.

TKP, Türkiye'nin en eski partisidir. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın ölüm-kalım günlerinde, 1920'de kurulmuştur. İki yıl sonra yasaklanmış, komünistler egemen güçlerin en ağır baskı ve terörü altında savaşmak zorunda kalmışlardır. TKP derin gizlilik koşullarında emperyalizme, işbirlikçi egemen burjuvaziye, her türden oportünist akıma karşı savaştan bir gün bile geri durmamıştır. Partinin kurucusu Mustafa Suphi de içinde olmak üzere 14 bin komünist bu savaşta canını vermiştir.

1978'in 1 Mayıs'ında İstanbul sokaklarını, alanlarını dolduran yüzbinlerce işçi, köylü emekçi "TKP'ye özgürlük" belgisini haykırdı. Bu belgiyi transparanlarda yükseltti. Böylesi örgütlü ve yığınsal bir çıkış Türkiye işçi hareketinin tarihinde ilk kez oluyordu. Bu yıl yine tarihte ilk kez TKP'nin programı ve bütün önemli belgeleri legal olarak onbinlerce adet basılıp dağıldı.

Bu gelişmeler partinin güçlenmesiyle, işyerlerinde, yığınlar içinde örgütlenmesiyle, onların savaşlarını örgütlemesiyle, işçi sınıfı savaşlarının yükselmesiyle bağlıdır. TKP, bugün Türkiye'de kadroları en genç olan partidir. Üyelerinin yüzde 60'ı işçidir. Tırmanan faşist saldırıların, terörün karşısına TKP çıkıyor ve işçi sınıfını, halk güçlerini, anti-faşist, anti-emperyalist eylem birliğine, yığınsal direnişlere, can güvenliğini korumak için örgütlenmeye çağırıyor.

Burjuvazi; gelişen işçi hareketini, başta Türkiye Komünist Partisi'ni gemlemek istiyor. Ama güçler oranı onun, her istediğini gerçekleştirmesine izin vermiyor.

17 Ekim'de yargılanan TKP Programı, Türkiye'yi içinde bulunduğu, ekonomik-sosyal, politik bunalımlardan kurtaracak devrimci yolu aydınlatıyor. TKP'nin programı barış, ulusal bağımsızlık, ileri demokrasi için sosyalizme giden yolu açmak için savaş programıdır. İşçi sınıfının emekçi yığınların dolaysız politik, ekonomik, sosyal istemleri de programın bir bölümünü oluşturuyor. TKP'nin programı, bu istemler için savaşla her tür ezgiyi ortadan kaldıracak, halka genlik getirecek sosyalizme açılan ileri demokrasi için savaşımı birbirine bağlıyor. Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri programın köşe taşı oluşturuyor. Bu program 1978 yılında Türkiye'de en çok okunan, en çok tartışılan parti programı olmuştur.

NEDEN ÜRÜN'E SALDIRIYORLAR?

Egemen çevreler Ürün yayınevine karşı yıllardır bir baskı politikası uyguluyorlar. Yayınevince yayınlanan birçok kitap, derginin 52 sayısından 23'ü, yine aynı yayınevince Türkçe yayımlanan **Barış ve Sosyalizm Sorunları** dergisinin bir sayısı toplatıl-

miştir. Yayınevi sorumluları için istenen hapis cezalarının toplamı birkaç yüzyılı bulmaktadır.

ÜRÜN yayınevi ilerici-devrimci bir yayınevidir. Dünya devrim hareketindeki gelişmeleri inceleyen, Türkiye işçi ve emekçilerini yakından ilgilendiren çeşitli kitapları Türkçe'ye çevirir ve yayımlar.

İstanbul'da çıkan ve yurdun her yanında dağıtılan ÜRÜN dergisi sosyalist bir dergidir, sol yayınlar arasında, en çok okunan, en yüksek tirajlı dergidir. Bu derginin sayfalarında Türkiye'deki ilerici, anti-emperyalist, demokratik güçlerin barış, demokrasi ve sosyalizm uğrundaki savaşının temel sorunları, ülkedeki sosyo ekonomik, politik gelişmelerle ilgili bilimsel yazılar yer alıyor, gerici faşist güçlerin içyüzleri açığa vuruluyor, bunlara karşı savaşın zorunluğu belirtiliyor ve savaş yolları gösteriliyor. ÜRÜN yayınlarında tüm insanlığa en doğru gelişme yolunu gösteren Marksizme-Leninizm'e, onun ilkelerinin açıklanmasına geniş yer veriliyor. ÜRÜN yayınevi, TKP üzerinde yarım yüzyıldan fazla bir süredir süregelen yasağın kaldırılmasını savunuyor, Türkiye emekçileri arasında Marksist-Leninist ülkelerin yayılmasına katkıda bulunuyor.

İşte bundan ötürü egemen çevreler ÜRÜN yayınevine saldırıyorlar.

ANTİ-KOMÜNİZM BARIŞA KARŞIDIR

Bu yargılamayı Türkiye'deki öteki demokratik güçlerle birlikte, barışçı güçler protesto ediyorlar, bu girişimleri demokratik özgürlüklere, demokrasi savaşına olduğu kadar, bölgede ve Akdeniz'de barış savaşına, Türkiye halkının barış istemine karşı da yöneltilmiş saldırıların bir parçası olarak görüyorlar.

ABD'nin ve NATO'nun "soğuk harp" politikasına bağlı bu güne kadarki gerici hükümetler, TKP'ni yasak altında tutma girişimlerine gerekçe olarak "jeopolitik durum" teorilerini ortaya sürmüşler, Sovyetler Birliği'ni ve TKP'nin Sovyetler Birliği'yle dostluk politikasını tehlike olarak göstermeye çalışmışlar ve bununla TKP'nin serbestçe çalışmasını savunan çevreleri susturmak istemişlerdir. Ancak bugün iki ülke arasındaki ilişkileri ekonomik, ticari ve kültürel ilişkilerin üzerine çıkaran bir "Siyasal Belge" imzalanmış olması ve Başbakan Ecevit'in NATO tepe toplantısından önceki sözleri, Sovyetler Birliği'nin tehlike olduğu yalanını ve TKP'nin yasak altında tutulmasına gerekçe olarak gösterilen "jeopolitik durum" teorilerinin sahteliğini kanıtlamıştır.

Bunun da ötesinde TKP, Türkiye'de barış savaşını her yönden destekleyen bir partidir. Onun programında ve uluslararası sorunlara ilişkin belge, bildiri ve çağrılarında, bölgede ve tüm dünyada barış kararlılıkla savunuluyor.

Barıştan yana olduğunu söyleyen bugünkü hükümetin bu gerçeklere karşın Ürün Yayınevi Müdürü'ne karşı yargılamaya geçmiş olması, tehlikeli bir dönüş olarak nitelendiriliyor. Türkiye'deki ilerici barışçı güçler, bu yargılamaya karşı çıkmaya, TKP'ne özgürlük belgisini yükseltmeye barış savaşının önemli bir parçası olarak daha büyük bir önem veriyorlar.

İNSAN HAKLARI YARGILANIYOR

Bilindiği gibi, altında Türkiye'nin de imzası olan Birleşmiş Milletler Örgütü'nün 1948 İnsan Hakları Deklarasyonu ve 1966 Antlaşmaları, politik görüş ve örgütlenme özgürlüğünün, basın-yayın özgürlüklerinin devletçe garanti edilmesini ve korunmasını öngörüyor. Helsinki Sonuç Belgesi'nin temelinde de bu ilkeler yer alıyor. Ama emperyalizme bağımlı, NATO üyesi kapitalist bir ülke olan Türkiye'de bunun tam tersi oluyor.

Oysa emperyalist propaganda araçları, sosyalist ülkelere karşı "insan hakları" konusunda geniş bir iftira kampanyasıyla, "soğuk harb"i körüklüyor ve özellikle anti-Sovyetizm yaygaralarını yoğunlaştırıyor. Ama "insan hakları"nın bu sahte şampiyonları, Türkiye'de insan haklarını kabaca çiğneyen bu yargılamaya karşı tek söz etmiyorlar. Ahmet Taştan'ın TKP Programı'nı yayımladığı için en az 11 yıl 8 ay hapis istemiyle yargılanması, insan haklarının somut çiğnenmesidir.

Bu nedene 17 Ekim duruşmasına karşı kampanya, insan haklarını savunma savaşımının ayrılmaz bir parçası olmuştur.

FAŞİST YASALARLA SAVAŞIM

1936 yılında yapılan değişikliklerle Türk Ceza Yasası'na alınan bu iki madde nereden gelmekte? Bu yasalar Türk Ceza Yasası'na alındığı günden bugüne yalnızca işçi sınıfının örgütlenmesi ve ideolojisinin yagınlaştırılması girişimlerine karşı değil, pekçok demokratik girişimin de karşısında kullanılmış, pekçok demokrat bu maddelerden yargılanarak hüküm giymiştir. Bu maddelerin cezası 5 yıldan başlamakta ve idama kadar uzanmaktadır.

141 ve 142. maddeler 1926 yılında İtalya'da faşizmin yerleşme döneminde ortaya çıktı. 1922'de iktidara gelen faşizm, düzenini korumak için "devletin savunulması" kavramını ön plana çıkarttı ve faşist "devletin korunması kanunu" 1930 yılında Ceza Yasası'na girdi. Erke geldiği yıllarda önce özel bir yasayla tüm kendine karşı sendikaları ve dernekleri kapatan Mussolini, bu ceza yasalarından, kapatılan örgütlerin yeniden gizli olarak kurulması veya propagandasının yapılmasını önlemek için yararlandı.

6 yıl sonra da bu 270 ve 272 sayılı maddeler, 141 ve 142 sayılı maddeler olarak Türk Ceza Yasası'na alındı. Bu maddeler, 1978 Türkiye'sinde hâlâ yürürlüktedir ve pekçok demokrat, sosyalist ve komünist bu yasalardan ötürü yargılanmaktadır.

Savcılık, TKP Programı'nı yayımladığı gerekçesiyle 142'den açtığı davayı daha da genişletmek ve 141. maddenin de kapsamına almak istiyor. Böylece düşünce özgürlüğünü kısıtlama yönünde açtığı davayı, örgütlenme özgürlüğünü engelleyen bir maddeyle de daha da ağırlaştırmak amacını güdüyor.

Legal, açık bir yayım eylemini, illegal bir eylem gibi göstermeye çalışıyor. Bu tutum ilerici çevrelerde, Ecevit hükümetinin bir komünist tutuklamasına mı gittiği sorusunu doğuruyor. 141 - 142. maddeler, Türkiye'de demokrasinin kara örtüsüdür. Bunlara dayanarak burjuvazi, TKP'yi yasaklı tutuyor.

Davanın 141. maddeye de bağlanmaya çalışılması, tüm ilerici-demokratik örgütlere yeni saldırıların haberini veren bir belirtidir. İlerici, demokratik, yurtsever güçlerin, sendikaların Ürün Yayınları ile dayanışması faşist yasalarla savaşması, demokrasi savaşımı bakımından tarihsel bir önem taşır.

Türkiye'de ilerici güçler ve kuruluşlar bu maddelerin kaldırılması için çetin bir savaş yürütüyor. 1978 1 Mayıs'ında yüzbinlerce emekçi bu faşist maddelere "hayır" dedi. TKP'ye özgürlük istedi. DİSK, birçok bağımsız sendika, TİP, öteki sosyalist partiler, CHP'li birçok sayılabilecek, ilerici gençlik ve kadın örgütleri, meslek odaları, Barolar, üniversite öğretim üyeleri, yazarlar ve daha birçok kuruluş Ecevit hükümetinin bazı bakanları bu faşist 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasını istiyor. Üstelik Başbakan Ecevit birçok kez, TKP üzerindeki yasağın kaldırılmasından yana olduğunu belirtmiştir.

DURUŞMA NEYİ GÖSTERDİ?

17 Ekim duruşması TKP'nin üzerindeki yasağın, faşist 141, 142. maddelerin yargılanması biçiminde geçti. Savcının duruşmanın dayandığı bu faşist yasanın Anayasa'ya uygunluğundan kuşkuya düşmesi, daha ilk adımda yargılamanın temellerini yıktı. TKP üzerinde 56 yıldır sürdürülen yasak ve terörün uygulayıcıları, anti-komünist çevreler bu duruşmanın da gösterdiği gibi giderek daha da yalıtılmıyorlar. TKP Programı'na saldırı geri tepiyor.

Bu duruşmaya karşı gelişen tepkiler, bu tepkilerin boyutları, faşist terörün ilerici güçlerin direnişini kıramadığını gösteriyor. TKP Programı'nı yayımlayanlarla ülke içindeki dayanışma, TKP'nin ulusal demokratik güçlerin cephesini oluşturma savaşının bir halkasıdır. Anti-komünizmin yalıtılması, 17 Ekim duruşmasında elde edilen başarı, tüm ilerici, demokratik güçlerin ortak kazanımı, ortak başarısıdır.

TKP Programı'nın yargılanmasına karşı işçi sınıfı sıralarında ve emekçiler arasında doğan tepkiler, programı yayımlayanlarla artan dayanışma bir gerçeği açıkça gösteriyor: Yığınlar TKP'ye sahip çıkıyor. İşçi ve emekçiler gözlerini, giderek biricik

kurtuluş yolunu gösteren, kanlı faşist teröre karşı can güvenliği için tüm yığınları örgütlü savaşa yönelten TKP'ye çeviriyor. TKP'nin, TIP'i, öteki sosyalist parti ve örgütleri, CHP'nin yurt-sever, demokrat kanadını bir tek savaş cephesinde birleşmeye çağırarak politikası yaşamda doğrulanıyor.

(DURUM, 15 Kasım 1978)

★

Savcı, Vahdettin Düzenini Savunuyor

Yıl 1978. Günlerden 20 Mart Pazartesi.

Yer, düşler ülkesindeki bir Patagonya değil, Türkiye.

CHP ağırlıklı bir hükümet işbaşında.

Bir kitap çıkıyor piyasaya. Eni-boyu küçümen, ama özü, içeriği, anlamı büyük bir kitap. Adı : **Türkiye Komünist Partisi - Program**. Daha ciltçiden yeni çıkmış, buram buram taze mürekkep kokuyor...

...Ve CHP ağırlıklı hükümetin CHP'li Adalet Bakanı buyuruyor ve polisi, adliyesi, devletin tüm kolluk güçleri seferber olup bu kitabın peşine düşüyor.

Ardından İstanbul Cumhuriyet Savcı Yardımcısı (Basın) Çetin Tekin yazıyor iddianamesini : «İstanbul 5. Sulh Ceza Mahkemesi'nce toplattırılmasına karar verilen kitapların zoralmına karar verilmesi rica ve talep olunur.»

Yıl yine 1978. Günlerden 8 Kasım Çarşamba. Cumhuriyet Senatosu'nda Başbakan Ecevit diyor ki :

«Mahkemelere ne verilir, ne verilmez; ona savcılar karışır. Benim bildiğim, demokraside kimse, suç kışkırtıcılığı olmamak koşuluyla, düşüncelerinden ötürü mahkemeye verilmez.»

Konuşmasını sürdürüyor Ecevit :

«Solun her çeşidi var demokratik ülkelerde. İlmıslı var, aşırısı var, sosyal demokrati var, doktriner sosyalisti var, komünisti var, hatta anarşisti var. ... Tek kanatlı demokrasi uçamaz; tek kanatlı demokrasi işlevini göremez ve ona "demokrasi" denemez. Dünyanın neresinde sol partileri olmayan bir demokrasi görül-müştür.» (Umut, 17 Kasım 1978)

Ama Savcı Yardımcısı iddianamesini yazıyor :

Davacı : Kamu

Yani, Dil Kurumu'nun sözlüğündeki tanıma göre, «bir ülkede halkın bütünü». Yani, savcıya göre, Türkiye halkının tümü, bütün işçiler, köylüler, emekçiler kendi çıkarlarını sonuna kadar savunan bu programdan, bu programın yayınlanmasından davadı.

İddianame sürüyor :

Sanki : Ahmet Taştan

Suç : «Komünizm propagandası yapmak, milli duyguları zayıflatmak ve yoketmek maksadıyla bölücülük propagandası yapmak, hükümetin manevi şahsiyetini tahkir (aşağılamak) ve tezyif etmek (küçültmek)»

Suç tarihi : 20 Mart 1978. Yani kitap, daha piyasaya çıkar çıkmaz suç işlemeye başlıyor.

“Deliller”, yani kanıtlar : «Türkiye Komünist Partisi - Program» adlı kitap ve sanığın «ikrar»ı, yani «gerçeği söylemesi», «bu kitabı ben yayınladım» demesi.

Uygulanması istenen yasa maddeleri : 5680 sayılı yasanın «delâlet»iyle (aracılığıyla) Türk Ceza Kanunu'nun 142/1-6, 80, 173/son, 142/3-6, 80, 173/son, 159/1-6, 80, 173/son, 71, 74, 31, 33, 36. maddeleri.

İddianamenin ilk paragrafında savcı şöyle diyor : «Sözü edilen kitabın 5. sahifesinden başlayan giriş bölümünde Türkiye Komünist Partisi'nin doğuşu ve programlarından söz ederek Türkiye Komünist Partisi'nin halkımızın ulusal demokratik savaşımalarını, onun en iyi geleneklerini sonuna kadar savunduğunu daha 1920 yılında ileri sürdüğü 9 maddeden ibaret isteklerini dile getirmek ve bu meyanda jandarma yerine ahali tarafından seçilecek halk milisi ve devletin yüksek derecedeki memurlarının görevden alınarak yerlerine halk tarafından seçilecek kişilerin getirilmesini istemek.»

Oysa TKP Programı'nın Giriş bölümünde savcının sözünü ettiği yer şöyle geçiyor :

«TKP, halkımızın ulusal demokratik savaşımalarını, onun en iyi geleneklerini sonuna kadar savunmuş, bu savaş mirasını göz bebeği gibi korumuştur. Daha 1920'de “Türk işçilerine” ilk seslenişinde, yayınladığı bu ilk çağrısında TKP şu istekleri ileri sürüyordu :

1) Sendikaların, toplantıların, grevlerin, basının tam serbestliği, kişinin dokunulmazlığı, özgürlüğü; 2) Genel ve eşit seçim hakkı; 3) Jandarma yerine ahali tarafından seçilecek Halk Milisi; 4) Yürürlükteki bütün vergilerin kaldırılması, yerine kazanca oranla artan vergi sisteminin konması; 5) Çocukların zorunlu, genel, parasız eğitimi; 6) Toprağın ve tarım araçlarının topraksız ve az topraklı köylülere bedava dağıtılması; 7) İç ulaşım da tam serbestlik; 8) Padişahlığın yıkılması, halifelüğün kaldırılması, genel valilere, ilçe kaymakamlarına ve diğer yüksek memurlara yol verilmesi, bu görevlilerin halk tarafından seçilmesi; 9) İşçi bayramlarının resmen tanınması...» (Türkiye Komünist Partisi - Program, s. 7 - 8)

Evet, güler misiniz, ağlar mısınız?

Yıl 1978. Hayalî bir Patagonya'da değil, Türkiye'de yaşıyoruz ve Türkiye Cumhuriyeti'nin savcısı, bundan tam 58 yıl önce Türkiye Komünist Partisi'nin halkımıza yayınladığı ilk çağrısı "bu suçtur" diye yargılamaya kalkıyor. Olay böylesine trajiktir, içler acısıdır.

Diyeceksiniz ki, daha öteye gitmeye ne hacet? Ama bir noktaya daha değinelim. 1920 yılında Türkiye Komünist Partisi, her bakımdan kokuşmuş Osmanlı Vahdettin rejiminin jandarması yerine halk tarafından seçilen halk milisi kurulmasını istiyor. 1978 Türkiyesinde savcı, "hayır, Vahdettin rejiminin jandarma sistemini nasıl değiştirmek istersin, bu suçtur" diyor. Türkiye Komünist Partisi 1920 yılında «padişahlığın yıkılması, halifelüğün kaldırılması, işbirlikçi Vahdettin rejiminin genel valilerine, kaymakamlarına ve diğer yüksek memurlarına yol verilmeli, bu görevliler halk tarafından seçilmeli» çağrısını yapıyor. 1978 yılında laik Türkiye Cumhuriyeti'nin savcısı «padişahlığın, halifelüğün yıkılması» bölümünü atlıyor, "nasıl olur da Vahdettin'in valilerine, yüksek dereceli memurlarına yol verilmesini istersin, bu suçtur" demeye getiriyor.

Ve gerici-faşist partiler sözcülerinin birbiri ardısıra hâlâ yasak olan Türkiye Komünist Partisi'ne tüm kinlerini kustukları Senato görüşmesinde Ecevit kalkıyor, «mahkemelere ne verilir, ne verilmez, ona savcılar karışır. Benim bildiğim, demokraside kimse, düşüncelerinden ötürü mahkemeye verilmez» diyor.

Üstelik, 17 Ekim duruşmasına çıkan ve 142. maddenin Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi isteğine katılan öteki savcının, Çetin Yetkin'in, henüz yazılı mütalâasını hazırlamadan başka bir yere atandığı haber veriliyor. Dahası, hemen her gün bir duruşmaya çıkan yazı işleri müdürümüz Ahmet Taştan'ın bir başka davadan hakkında "ihzar" çıkarılıyor, yani duruşmaya zorla getirilmesi isteniyor.

Öte yandan TKP Programı Davası'nı tanıtan, faşist 141 ve 142. maddelerin uygulamalarını anlatan **Türkiye Komünist Partisi'ne Özgürlük** başlıklı Türkçe-İngilizce broşürümüz 31 Ekim günü İstanbul 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nce toplatılmıştır.

141 - 142. maddeler bu hükümet döneminde daha da hızlı işletilirken, CHP yöneticileri hâlâ "Meclis aritmetiği"nden, "yasal zorunluluk"lardan dem vuruyorlar.

İşte önümüzdeki 28 Aralık duruşması bu koşullarda yapılıyor. Çok iyi biliyoruz ki, elinden gelse, «burjuvazi, gericilik, bize değil özgürlük, nefes, su bile vermez.»

Öyleyse onurumuz, yaşam kaynağımız olan bu davada ulusal ve uluslararası düzeyde dayanışmayı daha da güçlendirmek için ileri!

17 Ekim Duruşmasının Yankıları

17 Ekim duruşmasının yankıları ulusal ve uluslararası düzeyde sürmektedir. Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şubesi Başkanı Yılmaz Gümüşbaş, Adalet Bakanı'na bir yazı göndererek Türkiye Komünist Partisi Programı davasına karşı «yurt içinde ve dışında yoğun tepkilerin oluştuğunu» belirtmiş, düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne aykırı maddelerin kaldırılmasını istemiştir.

Milliyet gazetesinde Mümtaz Soysal ve Ali Gevgilili Ceza Yasası'ndaki anti-demokratik maddelerin kaldırılması gerektiğini belirten birer yazı yayınlamışlardır. Komünizm düşmanlığıyla tanınan **Hürriyet** gazetesi yazarlarından Oktay Ekşi bile "Neden TKP" başlıklı yazısında Türkiye Komünist Partisi'ne legal çalışma hakkının tanınmasının artık zorunlu olduğunu belirtmiştir.

Cumhuriyet gazetesinde Mustafa Ekmekçi 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasına karşı çıkan Maocuları ve bu maddelerin kaldırılması savaşına kayıtsız kalan kimi "sol" çevreleri eleştirmiştir.

Yargı dergisi davayı Anayasa açısından ele alan bir yazı yayınlamıştır. Türkiye Yazarlar Sendikası İkinci Başkanı Şükran Kurdakul da Mussolini'nin çağ dışı ceza hükümlerinin yasadan çıkarılması ve yargıçların söz konusu hükümlerin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaları yolunda bir çağrıda bulunmuştur.

Öte yandan gerici-faşist basının kalemlerini TKP'ye karşı saldırılarını yoğunlaştırmışlardır. **Tercüman**'da Nazlı Ilıcak duruşma sonrası yayınladığı bir dizi yazıda, burjuvazinin gerici-faşist kanadının kapıldığı korku ve telaşı sergilemiştir. Ilıcak, bir yandan Anayasa Mahkemesi üyelerini bu maddelerin varlığını savunmaya çağırarak, öte yandan TKP'nin legale çıkması önlenemezse, daha şimdiden seçim sisteminin değiştirilmesini, TKP'ye karşı baraj konulmasını önermiştir.

Yine **Tercüman** yazarlarından Mukbil Özyörük, TKP üzerindeki yasak kalkarsa «biz o zaman Batılı anlamda liberal bir demokrasi istemiyoruz» diye yazmıştır.

Aynı gazetede Orhan Aldıkaçtı adındaki sözümona "Anayasa Profesörü" ile Yılmaz Gürbüz adlı Savcı Yardımcısı 141 ve 142. maddeleri savunmuşlardır. Yalvaç Savcı Yardımcısı Gürbüz, faşist Mussolini İtalyasından aktarılan bu maddelerin «faşist değil, milli» olduğunu ileri sürmüştür.

Adalet Partisi sözcüsü **Son Havadis**'in yazarlarından Tekin Erer söz konusu maddelerin kaldırılmaması için Anayasa Mahkemesi'ne çağrıda bulunmuştur.

MHP organı **Hergün** ise, TKP Marksçı-Leninci ilkelerden, proletarya enternasyonalizminden vazgeçerse, ona «yaşama hakkı tanınabileceği»nden söz etmiştir.

Mücadele Birliği adındaki faşist kuruluşun sözcüsü **Bayrak** gazetesi de, başyazısında emperyalistlerin "Sovyet tehdidi" maaşına sarılarak TKP üzerindeki yasağın sürdürülmesini savunmuştur.

TKP PROGRAMI DAVASI'NIN ULUSLARARASI DÜZEYDE YANKILARI

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi organı **Pravda** gazetesinin 26 Eylül tarihli sayısında "Güncel Sorun" başlıklı bir yazı yayımlanmıştır. **Pravda**, Profesör Ahmet Şükrü Esmer'in **Barış** gazetesinde çıkan yazısına değinmiş, Esmer'in «Türkiye Komünist Partisi'nin çalışmalarını yasaklayan yasaların kaldırılması ve bu partiye ülkenin politik yaşamına özgürce katılma hakkının verilmesi zamanı gelmiştir» dediğini belirtmiştir.

Назревший вопрос		
АНКАРА, 25. (Соб. корр. «Правды»). Известный публицист А. Эсмер на страницах газеты «Барыш» поднимает вопрос о необходимости легализации Коммунистической партии	Турции, запрещенной властями более 50 лет назад. Настала пора, заявляет публицист, отменить акты, запрещающие деятельность коммунистической партии, и предоста-	вить ей право свободно участвовать в политической жизни страны. Оснований для того, чтобы сохранять запрет на ее легальную деятельность, нет. А. ФИЛИПОВ.

Yine **Pravda** gazetesinin 24 Ekim günlü sayısında şu haber yer almıştır :

«Tanınmış gazeteci O. Ekşi, bir burjuva gazetesi olan **Hürriyet**'te Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağın kaldırılmasından yana olduğunu belirtmiştir. Yazar, neden Batı Avrupa ülkelerinde komünist partileri politik alanda eylem yürütüyor da, bizde, Türkiye'de komünistler hâlâ yasa dışı tutuluyor, diye soruyor. Ve artık Türkiye Komünist Partisi'nin legalleşmesi üzerinde duyulan her türlü yersiz kuşkuları bir yana bırakmanın zamanı gelmiştir, diye yazıyor.»

Amerika Birleşik Devletleri Komünist Partisi'nin günlük yayın organı **Daily World**'ün 4 Kasım tarihli sayısında TKP Program Davası ve Uluslararası Dayanışma konulu bir yazı yayımlanmıştır. Yazıda Türkiye'deki durum, TKP'nin yasaklı tutulması ve Program Davası ele alınmıştır. TKP'nin Avrupa'da illegal son parti olduğu, program davası nedeniyle tüm dünyada çok geniş bir dayanışma gerçekleştiği belirtilmiştir. Yazıda ayrıca ABD Komünist Partisi'nin TKP ile dayanışma içinde olduğu, TKP'nin tüm engellere rağmen 141 ve 142'yi yenerek legale çıkacağına ABD komünistlerinin inancının tam olduğu anlatılmaktadır.

İsveç Sol Komünistler Partisi'nin günlük yayın organı **Ny Dag**'ın 17 Ekim tarihli sayısında "Türkiye'de Komünist Avı" başlıklı bir yazı yayımlanmıştır. Yazıda TKP Programı'nı yayımla-

Kommunistjakt i Turkiet

Nr 68

18.10 – 19.10 1978

Ny Dag

Den turkiska socialistiska månads-tidskriften Ürün har beslagtogs av myndigheterna och kommer nu att åtalas enligt grundlagens paragrafer 141 och 142. Tidskriftens brott: att ha publicerat Turkiets kommunistiska partis program. Kommunistisk propaganda är förbjuden enligt grundlagen.

Turkiets kommunistiska parti har under senare tid fått ett allt bredare folkligt stöd. 1 maj demonstrerade nära en halv miljon människor i Istanbul och krävde bl a att TKP skulle legaliseras. Turkiets statsminister, Bülent Ecevit, lovade så sent som i förra valrörelsen att han skulle medverka till att paragraferna 141 och 142 i grundlagen avskaffades. Men rättegången mot Ürün visar att förföljelserna mot kommunisterna fort-

Ecevit

sätter och att de demokratiska fri- och rättigheterna alltjämt trampas under fötterna.

diği için Ürün dergisi yazı işleri müdürü A. Taştan hakkında dava açıldığı, Türkiye'de komünist propagandanın hâlâ yasak olduğu, TKP'nin son yıllarda halktan büyük ilgi ve destek gördüğü, 1 Mayıs'ta yüzbinlerin TKP'ye özgürlük istediği belirtilmektedir. Ny Dag'ın yazısında ayrıca Başbakan Ecevit'in 141 ve 142'nin kaldırılacağına söz vermiş olmasına rağmen, komünistlere yapılan baskıların sürdüğüne işaret edilmektedir.

Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi (AKEL) günlük yayın organı Haravgı'de yayınlanan bir makalede Program davası ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Ürün'ün bir sayısının kapağının ve TKP'nin 141 ve 142'yi yeneceğini anlatan desenlerin süslediği yazıda tüm Kıbrıs komünistlerinin ve ilericilerinin TKP Programı nedeniyle Ürün hakkında dava açılmış olmasını şiddetle protesto ettikleri belirtilmiştir. Ayrıca Kıbrıs televizyonunda duruşma ile ilgili bir program yapılmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Orta Doğu'da Adil Bir Barış Komitesi Başkanı Bernard Gayman örgütü adına gönderdiği bir mesajda Ürün'le dayanışmalarını iletmıştır.

İsveç Barış Komitesi Başkanı U. Karlsson Başbakan Bülent Ecevit'e gönderdiği bir telgrafta, Türkiye'deki faşist terörü ve

SVENSKA FREDSKOMMITTÉN

Drottningg. 18 4tr
111 51 Stockholm
Tel. 08 - 10 80 74
Pg 45 32 35 - 4
Postadress:
Box 681
101 29 Stockholm

For knowledge
Publishing House URUN, Urun Yayinlari
P.K. 41 Birkeci, Istanbul TURKEY

Prime Minister of Turkey
Mr. Bulent Ecevit, Turkiye Başbakanı, SSK
Ankara TURKEY

Urban Marianne West
Chairman of the Executive
Committee

We have been informed about prosecutions against the democratic forces

ÜRÜN'e karşı açılan davayı protesto ettiklerini belirtmiştir. Barışı ve demokratik hakları korumada İsveç'teki tüm demokratik güçlerin destek ve dayanışmasından emin olunmasını istemiştir.

Federal Almanya'nın Hamburg kentinde yaşayan 62 Alman vatandaşı ortak imzalarıyla ÜRÜN'e gönderdikleri bir mesajda TKP Programı davasını protesto ettiklerini ve Türkiye'deki ilerici güçlerle dayanışma içinde olduklarını belirtmişlerdir.

Batı Berlin'de ÜRÜN'le Dayanışma Komitesi'nin Türkçe ve Almanca olarak çıkardığı haber bülteninin 2. sayısında 17 Ekim duruşması hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Ayrıca Alman Komünist Partisi (DKP) Yönetim Kurulu, Irak Komünist Partisi Politik Bürosu ve Dominik Komünist Partisi yolladıkları mesajlarda dayanışmalarını bildirmişlerdir.

Federal Almanya'da Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği ve Demokratik Bilim Adamları Birliği Yönetim Kurulu üyesi Prof. Wolfgang Abendroth, Türk yargılarına hata yapmalarını yönünde bir çağrıda bulunmuştur.

Federal Almanya'nın Gelsenkirchen kentinde 15 Ekim günü yapılan ÜRÜN'le Dayanışma Toplantısı'na katılan yurttaşlarımız Başbakan'a, Ağır Ceza Mahkemesi'ne ve dergimize birer mektup göndermişlerdir.

TKP Programı Davası İngiltere'de geniş yankılar bulmuş, Türkiye'de Demokratik Hakları Koruma Komitesi kurulmuştur. Bu komiteye çok sayıda Türkiyeli ilerici örgütün yanı sıra, 11 sayılab, Portekiz Komünist Partisi İngiltere örgütü, İntersendikal İngiltere örgütü, Portekiz Bülteni yazı kurulu, **Daily World** yazı kurulu, Büyük Britanya Komünist Partisi, Ulusal Gazeteciler Birliği

ve çok sayıda ilerici İngiliz katılmışlardır. Yine İngiltere'den Lord Brockway, 18 İşçi Partisi sayılavı, Büyük Britanya Komünist Partisi Genel Sekreteri McLennan, İlerici Avukatlar Örgütü, Ulusal Gazeteciler Birliği Başkanı, çeşitli sendikaların yöneticileri, Britanya-Sovyetler Birliği Dostluk Derneği, Faşizm ve Irkçılığa Karşı Savaşım Kampanyası örgütü, Afrika Ulusal Kongresi, İrlanda Cumhuriyet Ordusu, AKEL Londra örgütü, Şili'yle Dayanışma Komitesi, Filistin'le Dayanışma Örgütü'nün imzalarını içeren bir mektup Başbakan Ecevit'e gönderilmiştir.

NEW STATESMAN

Vol 96 No 2484 27 October 1978
Published weekly at Great Turnstile.

Turkish communism in Ecevit's court

Denis MacShane writes from Istanbul: A trial opened here last week whose outcome could determine the future of the Ecevit government. Ahmet Tastan, managing editor of Turkey's main left-wing publishing house, Urün, is charged with publishing the programme of the Turkish Communist Party (TKP) which was founded in 1920 and is now the only communist party in Europe still to be banned by law.

Tastan is charged under Articles 141 and 142 of the Turkish Penal Code which threaten 'heavy imprisonment' and 'death for anyone

İngiltere'de yayınlanan haftalık New Statesman dergisinde İstanbul'daki duruşmaya katılan Ulusal Gazeteciler Birliği Başkanı Dennis MacShane'in bir yazısı çıkmıştır. Yazıda :

«...CHP Genel Sekreter yardımcısı Uğur Alacakaptan, partisinin Sosyalist Enternasyonal üyeliğine alınmasını başardı. CHP'nin girişi formal olarak 4 Kasım'da Vancouver'de onaylanacak. Ve öyle görülüyor

ki, böylelikle hükümet ettiği dönemde, halâ faşist yasa maddelerini uygulayan bir sosyal demokrat parti Sosyalist Enternasyonal'e ilk kez girmiş olacak.» denmektedir.

Portekiz Parlamentosu'ndan Portekiz Komünist Partisi, Sosyalist Partisi, Sosyal Demokrat Parti, Portekiz Demokratik Hareketi'ne bağlı ve bağımsız 110 sayılav Başbakan Ecevit'e şu telgrafı çekmişlerdir :

«ÜRÜN yayınları ve aynı ismi taşıyan derginin sorumlu müdürü hakkında Türkiye Komünist Partisi programını yayımladığı için dava açılmasının düşünce ve basın özgürlüğüne indirilmiş ciddi bir darbe olduğunu,

Savcının en az 11 yıl sekiz aylık bir ceza istediğini,

Türkiye'nin, Komünist Partisi'nin hâlâ yasaklanmış bulunduğu tek Avrupa ülkesi olduğunu,

Türkiye'nin Avrupa Konseyi üyesi olduğunu gözönünde tutarak;

Aşağıda imzaları bulunanlar, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün derhal sağlanmasını, Türkiye Komünist Partisi'nin hak-

Parlamentares portugueses contra prisão de comunistas turcos

20 de Outubro de 1978
Diário

Subscrito por 110 deputados, do PCP, do PS, do PSD, independentes e um do CDS (Sá Machado), foi enviada ao presidente turco, Bulent Ecevit, um abaixo-assinado a propósito do processo-crime formulado contra a editora "Urun" e o director da revista do mesmo nome, pelo simples facto de terem publicado, o mês passado, o programa do Partido Comunista da Turquia. O procurador publico reclama uma pena minima de dois e oito meses para o "Urun".

Registe-se que se trata do único país europeu onde o Partido Comunista se encontra ilegalizado, apesar de a Turquia ser membro do Conselho da Europa.

No seu abaixo-assinado aqueles deputados portugueses "reclamam veementemente o imediato restabelecimento da liberdade de opinião e organização, a cessação das perseguições pelo exercício de tais direitos e o fim das medidas discriminatórias contra o PCT".

larından yararlanmaması amacıyla yapılan baskıların durdurulmasını ve bu partiye karşı uygulanan ayrımcı önlemlere son verilmesini şiddetle isterler.»

Deputados portugueses apoiam legalização do PC da Turquia

o diário
21/10 78

Cento e dez deputados da Assembleia da República, representando diferentes quadrantes políticos, subscreveram já um abaixo-assinado pela legalização do Partido Comunista da Turquia, lançado em S. Bento por Carlos Carvalhas, do PCP.

A Turquia é, no momento, o único país da Europa onde o Partido Comunista está ilegalizado. O abaixo-assinado é dirigido ao primeiro-ministro turco, Bulent Ecevit, e tem origem recente na circunstância de a editora "Urun" e o director da revista do mesmo nome terem sido processados por publicarem,

em Setembro, o programa do Partido Comunista da Turquia. Sublinha o abaixo-assinado que esta atitude, "só por si, constitui um grave atentado à liberdade de opinião e à liberdade de imprensa".

Pela simples razão de ter publicado o programa do Partido Comunista da Turquia, o director da "Urun" sujeita-se a uma pena minima de oito anos e oito meses, reclamada pelo procurador publico. Os subscretores do documento — deputados do PS, PCP, alguns independentes ex-PS, PPD e Sá Machado, do CDS — reclamam a Bulent Ecevit, dirigente de um partido

considerado social-democrata, "o imediato restabelecimento da liberdade de opinião e organização, a cessação das perseguições pelo exercício de tais direitos e o fim das medidas discriminatórias contra o PCT".

Já na última reunião da Assembleia Parlamentar do chamado Conselho da Europa, organização de que a Turquia faz parte, Carlos Carvalhas lançou um abaixo-assinado pela legalização do partido comunista deste país, que recebeu o apoio de deputados de vários países e representando também variados quadrantes políticos.

Yukarıdaki telgrafi imzalayanlar arasında Avrupa Konseyi sayısları ve Ulusal Plan Konseyi başkan yardımcısı, Birinci Ku-

Avante!

12 • 25/10/73

Proletários de todos os países: UNIMOS!

Turquia**Repressão anticomunista**

Mais de 400 assassinatos em 8 meses — eis o triste balanço de uma agitada vida política na Turquia, o único país da Europa onde o Partido Comunista é ilegal. Esta situação motiva manifestações de solidariedade em vários países, nomeadamente o nosso

**110 deputados da AR
reclamam a legalização
do PC da Turquia**

Um abaixo-assinado, dirigido ao primeiro-ministro da Turquia, Bülent Ecevit e defendendo a legalização do Partido Comunista da Turquia, foi assinado por cento e dez deputados da Assembleia da República.

A iniciativa, que coube ao deputado do PCP Carlos Carvalho, mereceu o apoio de deputados do PS, do PCP do PPD, de alguns independentes e do CDS.

O motivo próximo deste abaixo-assinado reside no facto de uma editora turca, a "Ürün", e o respectivo director terem sido processados pelas autoridades pelo simples facto de terem publicado no passado mês de Setembro o Programa do Partido Comunista da Turquia, facto que,

ruçu Hükümet Tarım Bakanı, İkinci Kurucu Hükümet Sosyal İlişkiler eski bakanı, Altıncı Geçici Hükümet Bayındırlık eski bakanı, Birinci Kurucu Hükümet eski Çalışma Bakanı, Cumhuriyet Assamblesi başkan yardımcısı, Cumhuriyet Assamblesi başkanı, spor işleriyle görevli eski devlet bakanı, "A Luta" gazetesi direktörü, Kültür işleriyle görevli eski devlet bakanı, İkinci Kurucu Hükümet Tarım İşleri eski bakanı, Eski Ulaştırma Bakanı, Balıkçılık İşleri eski bakanı, ve Dünya Barış Konseyi Başkanlık üyesi bulunmaktadır.

Ayrıca bu önemli protesto eylemi ile ilgili haberlere **Avante**, **Diario de Lisboa** ve o **Diario** gazetelerinde geniş yer verilmiştir. Yine Portekiz Komünist Partisi Merkez Komitesi organı **Avante** gazetesinde 26 Ekim günlü sayısında Türkiye konusunda uzun bir yazı yer almıştır. İstanbul'daki 1 Mayıs gösterilerinden fotoğrafların da yer aldığı yazıda Türkiye'deki faşist teröre değinilmekte, TKP'nin savaşımını anlatılmakta, Program Davası konusunda bilgi verilmektedir.

**FAŞİST TEHLİKEYE VE EMPERYALİZME KARŞI HALKIMIZIN
SAVAŞ BİRLİĞİNİ, ULUSAL DEMOKRATİK CEPHEYİ
OLUŞTURMA YOLUNDA İLERİ**

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ'NE ÖZGÜRLÜK!

İşçi Sınıfının Tarihsel Özgörevi ve Günümüz İşçi Hareketi

V. V. ZAGLADİN

Hemen hemen 130 yıldır demokratik ve ilerici güçlerin gerici ve saldırı güçlerine karşı yürüttüğü ideolojik savaşın, çatışmaların merkezinde Marksizm yer almıştır. Ama bu savaş, hiçbir zaman, günümüzdeki kadar geniş kapsamlı olmamış ve derinlik kazanmamıştır.

Komünist Partisi Manifesti'nin yayınlandığı günlerde olduğu gibi, bugün de, işçi sınıfının tarihsel özgörevi sorunu, çetin ve yoğun bir tartışma konusu olmaya devam ediyor. Söz konusu olan sorun, çağımızın başlıca toplumsal, politik sorunu olduğu için, bu duruma şaşmamak gerekiyor. Bu sorunun çözümünün tüm insanlığın geleceği için belirleyici önemi vardır.

I

Tarihsel hareket alanına çıkan her toplumsal sınıf, içeriğini toplumsal gelişmenin belirli aşamalarında nesnel istemlerin belirlediği somut ödevleri çözmekle yükümlü olmuştur. İnsanlık tarihinde son sömürücü sınıf olan burjuvazinin de ödevleri buydu.

Bu ödevlerin özü, yani burjuvazinin tarihsel rolünün özü Marks ve Engels tarafından açıklanmıştır. Burjuvazi bu rolünü 19. yüzyıl boyunca ve 20. yüzyılın başlarında önemli ölçüde yerine getirmiştir.

Tarih öğretiyor ki, şu ya da bu sömürücü düzen, insanlığı ileriye doğru götürme olanaklarını yitirdiği zaman, bu düzenin yok edilmesi, değiştirilmesi durumu ortaya çıkıyor. Eğer buna karşın, bu düzen varlığını sürdürmeye devam ederse, doğal olarak çok tehlikeli sonuçlar doğuruyor. Kapitalizmin tarihsel olarak yaşamsallığını yitirdiği günümüzde, tüm bu söylediklerimizin özel bir önemi vardır.

Kapitalist sistemin aslında onulmaz olan bu iç hastalıkları, özellikle üretim araçlarına sahip bulunan ve sayıca giderek azalan bir avuç kişinin gittikçe daha geniş yığınları sömürmesine ilişkin bu hastalığı, daha geçen yüzyılın başında kendini bütün boyutlarıyla ortaya koymuş bulunuyordu. Bu onulmaz hastalıklar, 18. yüzyılın sonunda ve 19. yüzyılın başında burjuva ideologlarınca ampirik olarak, daha sonraları da ütöpik sosyalistlerin yaptılarında daha inandırıcı ve açık biçimde gözler önüne serilmiştir.

İşçi sınıfı tarih alanına bağımsız bir güç olarak çıktığı ve sonuç olarak kapitalist sistemin uzlaşmaz iç çelişkileri olgunlaş-

tiği andan sonra, burjuvazinin egemenliğinin toplumsal gelişmeyi giderek daha az özendirdiği ve gittikçe daha büyük ölçüde onun frenleyicisi olduğu gözle görülür, elle tutulur biçimde ortaya çıkmıştır. Marks, kapitalizmin henüz yükselen bir doğrultuda geliştiği yıllardaki ilk ekonomik bunalımları incelerken, bu durumu iyice belirtmiştir.

Daha sonraları, 19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında kapitalizm emperyalizme dönüştüğü zaman, eski toplumsal düzen insanlığın daha ileriye gelişmesini engellemeye başlamıştır. V. İ. Lenin, bunu en inandırıcı biçimde kanıtlamıştır.

Günümüzde emperyalizmin sağalmasız yaralarının, tehlikeli potansiyelinin ortaya çıktığı bir dönemde kapitalist sistemin varlığını sürdürmesinin, insanlığın gelişmesi için yalnız bir fren ya da büyük bir engel olmakla kalmayıp, aynı zamanda, insanlığın varlığını yoketme yönünde artan bir tehlike oluşturduğu bütün açıklığıyla ortadadır.

Tüm bunlar şu aşağıdaki temel noktalarla kanıtlanmaktadır :

1. Günümüz kapitalizmi, tekniği geliştirmeye devam etmekle birlikte, aynı zamanda, toplumun temel üretken gücü işçi sınıfının gelişme koşullarının yok olmasına yol açmaktadır. Gelişmiş kapitalist ülkelerde proletaryanın önemli bir bölümü, yani % 10'u bugün pratik olarak sürekli işsizler ordusunu oluşturuyor. Bunların sayısı gittikçe artıyor. Özellikle bunların % 40'ını yararlı herhangi bir iş göremeyen, üretim çalışmalarına katılamayan öğrenimini tamamlamış kimseler, gençler oluşturuyor. Bu durumun toplumsal, ekonomik, üstelik moral-politik sonuçları yürekler acısı bir nitelik taşıyor.

2. Günümüz kapitalizmi, eski sömürge ülkeler halklarının normal ve özgürce gelişmesini engelliyor. Kapitalizm; kanlı, silahlı saldırılar da içinde, elindeki bütün araçlara başvurarak, Afrika'nın güneyinde olduğu gibi, tam anlamıyla toplu kırim; koskoca kabile ve halk topluluklarını ortadan kaldırmayı amaçlayan toplumsal düzenler oluşturmaya çalışıyor.

3. Kapitalizm, üretici güçleri sonsuz sömürü ve yağmalama uygulamalarıyla, insanlığın varolma koşullarını fiilen yok ediyor. Kapitalizm doğanın ve doğal zenginliklerin korunması yönünde ciddi girişimlerde bulunmamakla, insanlığın varolması için zorunlu doğal ortamı zehirliyor, doğal zenginlikleri yok ediyor.

4. Ve en önemlisi, kapitalizm sürekli bir savaş tehlikesinin, günümüz koşullarında ise, insanlığın yokedilmesine yolaçabilecek nükleer bir dünya savaşının başlıca kaynağıdır.

Emperyalizm, bugün dünyada 400 milyar dolara malolan ve 50 milyondan çok insanın emeğini yutan silahlanma yarışının sürmesinin ve bu yarışın giderek daha geniş boyutlar almasının

tek sorumlusudur. Şimdi ise, NATO'nun Vaşington toplantısında alınan kararlar gereğince, bu örgüte üye ülkelerin önümüzdeki 10 - 15 yıl içinde askersel harcamalarını 80 milyar dolar daha arttırmaları öngörülmektedir.

Bütün bunlar, işçi sınıfının, günümüz koşullarında sermayenin egemenliğine son vermeyi, emperyalizmin doğurduğu tehlikeyden insanlığı kurtarmayı ve insanlığı çok yönlü ilerleme yolundan yürütme görevini yükümlenmiş bir düzen olan sosyalizmin dünya çapında utkusunu sağlamayı öngören tarihsel özgörevine ilişkin sorunların daha büyük bir önem kazandığını gösteriyor.

11

Marks ve Engels'in daha o zamanlar **Komünist Partisi Manifesti**'nde işçi sınıfının rolü ve bu sınıfın tarihsel özgörevinin ne olduğu konusunda yaptıkları tanımlamalar, son 130 yıl boyunca, burjuva ideologlarının sürekli saldırılarına uğramış ve uğruyor. Buna şaşmamak gerekiyor. Çünkü onlar için bu tanımlamanın doğruluğunu kabul etmek, kapitalist düzenin çöküşünün kaçınılmazlığını kabul etmek demettir. Kapitalizmin egemenliğini savunan hiçbir burjuva ideologu bu gerçeği kabul edemez.

Başka bir olguyu daha belirtmek önemlidir. **Komünist Partisi Manifesti**'nin yayımlanmasından sonra işçi hareketi içinde beliren Marksizm'le ilişkisi olmayan ve daha da çok anti-Marksist akımların ezici çoğunluğunun belirleyici çizgisi, bunların da burjuva ideologları gibi, biçim bakımından değilse bile, öz bakımından, işçi sınıfının tarihsel özgörevini, insanlık toplumunun gelişmesinde proletaryanın rolü konusunda Marksist tanımlamayı reddetmiş ve reddetmekte olmalarıdır.

Belirtmek gerek ki, aşırı sol akımın bugünkü temsilcileri, örneğin Bakunin ve yandaşlarından farklı bir görüşü savunmamaktadırlar. Aralarındaki tek fark —bu fark da küçük değildir— o zamandan bugüne kadar tarihin onları ciddi bir sınavdan geçirmiş, onların gerçek değerini ortaya koymuş olmasıdır. Çin'deki Maocu yönetimin tipik aşırı solculuk yöntemleriyle neredeyse “en demokratik yığın hareketi” etiketi altında giriştiği “Kültür Devrimi”, aslında işçi sınıfının aşağılanması, ezilmesine ve Çin yönetiminin proletaryanın bilimsel komünizm ilkelerinden giderek daha da uzaklaşmasına yol açmıştır. Bugün İtalya'da “Kızıl Tugay”ların ve onların Federal Almanya ve öteki ülkelerdeki türdeşlerinin eylemleri neyi gösteriyor? Bunlar, proletarya bayrağının kızıl renginin ardına gizlenerek ve sık sık aşırı devrimci belgiler ortaya atarak işçi sınıfının demokrasi ve sosyalizm uğruna etkili bir savaş yürütmesini engellemek için ellerinden geleni yapıyorlar. Taraftarlarının bir bölümünü işçi gençlik arasından sağlamalarına karşın, bunlar politik tutumu bakımından proleter olmayan, anti-proleter, lumpen proleter akımlardır. Böyle-

ce bunların solda görünüp de sağdan yürüdükleri gerçeği bugün daha açık bir biçimde görülüyor.

İşçi hareketinde bu gibi "sol"cular, sağ oportünist elemanlar işçi sınıfının tarihsel rolünü sözde kabul ediyor, pratikte ise, onun tarihsel özgörevini reddediyor.

Aslında bunların, proletaryanın rolünü ve savaşımını reddetmeleri, Bernstein'cıların işçi hareketinin hedefi olan sosyalizmi reddetme görüşlerinin ta kendisi değil midir? Aslında bu reddetme girişimleri, şu ya da bu yanı düzeltilmiş kapitalizm, erkek ile kadın, yönetici ile yönetimde olmayanlar, ya da yetenekli kişilerle yetenekli olmayan kişiler arasındaki ilişkilerin değiştirilmesi gibi "köklü" dönüşümler isteğiyle Fransa'da sosyalizm için savaşımı reformizme çekmeye çalışan günümüz Bernstein'cılarından J. Ellenstein'in çabaları değil midir?

İşçi hareketindeki sağ akımlar ve onların görüşleri de uzun bir tarihsel sınavdan geçmiştir. Bu sınav şunu gösteriyor: Sağ oportünistlerin yönetiminde işçi sınıfı, kendi tarihsel özgörevini gerçekleştirme olanağından yoksundur. Birçok ülkede Bernstein'cılarının yolundan yürüyenler, on yıllarca iktidarda kalmışlardır. Bunlar, çoğu zaman işçi sınıfının maddi durumunun iyileştirilmesi yönünde bazı girişimlerde bulunmuşlardır. Ama sosyalizme hiçbir zaman yaklaşmamışlardır.

İşçi sınıfının tarihsel özgörevi üzerine Marksist-Leninist tanımlamayı reddetme çabaları, dün olduğu gibi bugün de, yenilgiye mahkumdur. Çünkü bu tanımlama, tarihsel sürecin gerçek yasallığını onun gerçek gereksinimlerini doğru bir biçimde yansıtmaktadır. Bilimsel komünizmin kurucularının dünyadaki gelişmelerde proletaryanın rolü konusundaki öğretisi, kapitalist sistemin özünden nesnel olarak kaynaklanan gerçek durumun, bu sistemin temel toplumsal çelişkisinin, ve işçi sınıfının karakterinin bilimsel genellemesinden başka bir şey değildir.

Bilindiği gibi, kapitalist toplumun temel çelişkisi, sermaye ile emek, yani proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkidir. Bu çelişkinin karşıt güçleri arasındaki savaş, kapitalizmin yazgısını belirlemekte, kapitalist düzenin yerleşmesinden sonraki ve onun alaşağı edilmesine kadarki aşamada ileriye doğru hareketin kaynağını oluşturmaktadır.

Temel üretim araçlarını elinde tutan ve milyonlarca emekçinin emeğiyle yaşayan burjuvazi, asalak bir sınıf olarak kapitalist toplumun temel çelişkisinin gerici, tutucu yönünü yansıtmaktadır. Bunun için de, özel mülkiyete dayanan burjuva egemenliği toplumsal ilerleme yolunda başlıca nesnel engeldir.

Buna karşılık emek, yani proletarya, yukarıda sözü geçen çelişkinin devrimci ve öncü yönünü oluşturuyor. Çünkü işçi sınıfı toplumun ana üretken gücü ve üretimin toplumsallaşmasını amaçlayan eğilimlerin başlıca taşıyıcısıdır. Üretimin toplumsallaşması ise, sosyalizme geçişin kaçınılmazlığının ana maddi te-

melidir. (Lenin, **Toplu Yapıtlar**, C. 26, s. 73). Bu da, “sermaye ile emek” arasındaki çelişkide emeğin öncü, devrimci durumunu nesnel olarak belirlemekte ve işçi sınıfının tarihsel özgevevi konusundaki Marksist tanımlamayı yansıtmaktadır.

Geçmişte Marksizm’in bu tanımlamasını burjuva ideologları doğrudan doğruya ve en sorumsuz bir biçimde reddediyorlardı. Marksizm’in büyük bir etkili güce dönüştüğü günümüzde durum değişmiştir. Bugün kimi burjuva bilim adamları, Marks’ın buluşlarının geçmiş, yani 19. yüzyıl için “nispeten doğru” olduğunu kabul etmeye hazır olduklarını açıklıyorlar. Bununla birlikte, bugün bu buluşların gerçeklere uymadığını, eskidiğini ve güncelliğini yitirdiğini ileri sürüyorlar. Neden? Bunlar bu soruyu yanıtlarken de, örneğin günümüzde sermayenin yalnız burjuvaziye ait olmadığını (hisse senetlerinin bugün yalnız büyük burjuvazinin değil, aynı zamanda küçük burjuvazinin, memurların bir bölümünün, hatta işçilerin belirli bir kesiminin elinde bulunduğunu) açıklıyorlar. Aynı zamanda toplumun önemli çoğunluğunun emeğini satarak geçinen kişilerden oluştuğu için, emeğin yalnız işçi sınıfına ait olmadığını kanıtlamaya yelteniyorlar.

Aslında bugün emekle sermaye arasındaki ilişkilerin Engels’in **İngiltere’de İşçi Sınıfının Durumu** adlı yapıtında belirttiği gibi, “klasik” biçimlerde önümüzde durmadığını kanıtlamaya kalkışmak, saçma sapan bir görüşü savunmaktır. Bu ilişkilerin biçimlerindeki farklılara karşın, bunların özü değişmemiştir, önceleri gibi kalmıştır.

Bugün Zola devrinde olduğu gibi pay senetlerine sahip bulunanların yalnız burjuvazi ve burjuva aydınlarının temsilcileri olmadığı, küçük burjuvazinin belirli bir bölümünün, hatta işçilerin bir kesiminin pay senetlerini elinde bulundurdukları bir gerçektir. Ama teorik araştırmalar ve pratik deneyler, günümüz kapitalizminde, toplumsal ilişkilerin özünde hiçbir şeyin değişmediğini kanıtlamaktadır. Bugün birçok durumda, kapitalist toplumun bu değişmeyen özü, geçmişe oranla daha açık ve daha iğrenç bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Örneğin, genel olarak, bu arada liberal burjuva biliminin de kabul ettiği gibi, kapitalist toplumda öteden beri varolan toplumsal eşitsizlik son 10 yıl içinde daha da artmıştır. Bugün gelişmiş kapitalist ülkelerde ulusal zenginliklerin % 75 - 80’i bu ülkeler nüfusunun % 5 - 7’sinin elinde bulunmaktadır. Bu başlı başına önem taşıyan bir durumdur. Özünde bu, aynı zamanda, Marksizm’in daha o zamanlar **Komünist Partisi Manifesti’nde** açıkladığı kapitalist toplumun sosyal gelişmesinin ana eğilimini yansıtmaktadır.

Şimdi de, bugün emekçilerin yalnızca işçilerden oluşmadığı görüşünü ele alalım. Bugün kapitalist ülkelerde iş gücünü satarak geçinenlerin nüfus içinde oranının % 70 - 90’i bulunduğu, tar-

tışma götürmez bir gerçektir. Ama partimizin kanısına göre, günümüzde kapitalist toplumun sosyal gelişmesinin karakteristiğini belirleyen temel etken, işçi sınıfının gelişmiş kapitalist ülkelerde çalışan nüfusun mutlak çoğunluğuna dönüşmesidir. Örneğin Sovyetler Birliği Bilimler Akademisi'ne bağlı Uluslararası İşçi Hareketi Enstitüsü'nün verilerine göre, ABD'de 1950'den 1970 yılları başına kadar çalışan nüfus içinde işçi sınıfının oranı % 72,3'den % 77'ye çıkmıştır. Federal Almanya'da ise bu oran 63,8'den 74,8'e, İngiltere'de 79,4'ten 79,6'ya, Fransa'da 58,6'dan, 68'e, İtalya'da 53,4'ten 66'ya, Japonya'da 36,4'den 61'e ulaşmıştır.

Yukarıda belirtilen bu iki toplumsal değişikliği, yani bir yandan toplumda sosyal ayrışmaların gittikçe büyümesini, öte yandan da proletaryanın çalışan nüfusun mutlak çoğunluğuna dönüşmesini bir bütün olarak ele aldığımız zaman, bunun, toplumsal gelişmede öncü eğilimin temel etkeni olduğunu ve işçi sınıfının tarihsel özgöreviyle ilgili tanımlamanın doğruluğunu ve onun gerçekten günümüzde toplumsal gelişmenin temel gereksinimlerini yansıttığını görebiliriz.

III

Şimdi de, yalnız işçi sınıfının değil, toplumun öteki katmanlarının da tekellerin sömürüsüne uğradığı ve bu katmanların da tekellerin sömürüsüne uğradığı ve bu katmanların da tekellere karşı savaşa katıldığı için, günümüzde işçi sınıfının tarihsel özgörevi üstüne Marksist-Leninist tanımlamanın doğruluğunu kuşkuya düşüren görüşleri ele alalım.

Bize göre, bu sorunun incelenmesinde, kapitalizmin emperyalizm aşamasındaki gelişmesinde tekellerle toplumun ezilen tüm katmanları arasındaki çelişkiyle kapitalizmin temel toplumsal çelişkisi arasında sıkı bir bağ bulunduğu, bununla birlikte bu iki çelişkinin eşdeğer olmadığı dikkate alınmalıdır.

Kapitalizmin temel toplumsal çelişkisi ("emek ile sermaye") kapitalist toplumda yalnız iki ana sınıfı, yani burjuvazi ile proletaryayı birleştiriyor ve birbirine karşı çıkarıyor.

"Tekeller ile halk" arasındaki çelişki konusunda durum tamamen başkadır. Bu durumda burjuvazinin bir bölümü ile (birinci durumda olduğu gibi **bütün burjuvazi değil**) ulusun tüm öteki bölümünü karşı karşıya getiriyor, yani yalnız işçi sınıfı ve emeğini satarak geçinen öteki işçileri değil, aynı zamanda sömürücü sınıfların bir bölümünü de karşı karşıya getiriyor.

Yoğun tartışmaya yol açan sorunlardan biri de, sosyalizme geçiş aşamaları sorunudur. İki aşama mı? Yani demokratik, anti-monopolist, ondan sonra da sosyalizme geçiş mi? Ya da bir aşama mı? Yani demokratik ve sosyalist ödevlere çözüm getiren sosyalizme geçiş aşaması mı? Bu soruların yanıtı basit değildir. Kanımıza göre, her ülkenin somut tarihsel koşullarında bu so-

run, şu ya da bu biçimde çözüm bulabilir. Ama bütün durumlarda, savaşlarda karakter bakımından değişik toplumsal güçleri birleştiren bu iki çelişkinin çeşitli savaşçılar koalisyonu doğurduğu ve başlıcası bu savaşın hedefine ulaşması için değişik yollar öngördüğü hiçbir zaman gözden uzak tutulmamalıdır.

Eğer “emek ile sermaye” arasındaki çelişki sosyalist devrimle çözülyorsa, (tekeller ile halk) arasındaki çelişki, demokratik dönüşümlerin gerçekleşmesini, yani tekellerin mülkiyetine son verilmesini ve onun devletin mülkiyetine dönüşmesini, aynı zamanda tekelci sermayenin yönetime geçmesini olanak dışı yapan bir iktidar yapısının oluşmasını öngörmektedir.

Birinci ve ikinci çelişki arasındaki farkla toplumsal dönüşümlerin birinci ve ikinci büyük aşamaları arasındaki farkı daha iyi kavrayabilmek için şimdiye kadar söylenenlere bir şeyi daha eklemek gerekmektedir : Sosyalist devrim, yani “emek ile sermaye” çelişkisinin kesin çözümü, kaçınılmaz olarak toplumda özel mülkiyetin egemenliğine son verilmesine yol açıyor, üretim araçları ve değiş tokuş alanında toplumsal mülkiyetin egemen duruma gelmesini sağlıyor. Demokratik, anti-monopolist dönüşümler sonucu çözülen “tekeller - halk” çelişkisinde ise, tekellerin mülkiyeti devlet mülkiyetine dönüşüyor, daha sosyalist olmayan, ama, demokratik bir dönüşüm olan bu gelişme döneminde tekelci olmayan özel sermaye temsilcilerinin hükümete katılması olasılığı vardır.

Belirtmek gerek ki, tekellerin mülkiyetinin ulusal üretimin önemli bir bölümünü kapsamasına karşın, bu mülkiyet, var olan tüm işletmelerin az bir bölümünden oluşuyor. Böylece, anti-monopolist dönüşümlerin gerçekleştirilmesinden sonra işletmelerin çoğu onların sahipleri olan orta ve küçük kapitalistlerin elinde kalacaktır. Bu olgu da tekellerin egemenliğine son verilmesinden sonraki toplumun karakterini önemli ölçüde belirleyecektir. Burada, orta ve küçük özel işletmelerin varlığının birçok durumlarda işçi sınıfı için özel bir yük oluşturacağı gözönünde bulundurulmalıdır. Bilindiği gibi bu işletmelerde sömürü daha yoğun bir karakter taşımakta ve bu işletmelerde çalışma koşulları daha ağır durumdadır. Bunun için de tekellerin egemenliğine son verilmesinden sonraki koşullarda da küçük ve orta işletmelerde sınıf savaşımının daha kesin biçimler alacağı gözden uzak tutulmamalıdır. Sosyalizm öncesi devlette kapitalist sömürü biçimi, sosyalist olmayan bir düzenin kontrolünde bulunduğu için devlet işletmelerinde de önemli (hatta büyük) ölçüde sürecektir. Bundan ötürü bu işletmeler proletaryanın burjuvaziye karşı yürüttüğü sınıf savaşımını alanları olarak kalacaktır.

Belirtildiği gibi, devrimci güçlerin çeşitli bölükleri, bu arada çeşitli komünist partileri devrimci sürecin gelişmesinin iki aşamada mı, yoksa aralıksız gelişme süreci içinde yeni niteliğe doğ-

ru bir devrimci sıçrama durumunun belirmesiyle mi sorusunu değişik biçimlerde çözüyorlar. Ama devrimci sürecin nasıl gelişeceğinden bağımsız olarak, gelişmekte olan olayların karakterini ve onların sınıfsal özünü her durumda en doğru bir biçimde değerlendirmek gerekiyor. Gerçekten anti-monopolist dönüşümler sosyalist devrim olarak kabul edilirse, gerçek sosyalizm, yani özel mülkiyete son verilmiş, sömürsüz, sosyal adalete dayanan bir toplum için savaşa zarar verilmiş, sosyalizm ülküsü aşağılanmış, içi boşaltılmış olur. Öte yandan, sosyalist devrimin olgunlaştığı bir dönemde şu ya da bu devrimci güç, kısmî demokratik sloganlarla yetinirse, bu devrimci güç toplumun gelişmesinde nitel sıçramayı gerçekleştirme olanağını yitirmiş ve bununla birlikte belirli bir zaman için sosyalist devrimden uzaklaşmış olur.

Buraya kadar söylenenler bile, bugünkü aşamada kapitalist ülkelerde halkın ezici çoğunluğunu tekellere karşı savaşa çekmek olgusunun, özel mülkiyetin egemenliğine, sermaye iktidarına karşı sosyalizm için savaşta ana ve öncü güç olan işçi sınıfının tarihsel övgörevi tezini geçerli kıldığını, reddetmediğini açık olarak göstermiştir. Şu bir gerçektir ki, günümüzde tekellere karşı savaşta işçi sınıfı öncülük ve hegemonyalık rolünü oynamazsa, bu savaş başarılı olamaz.

Bazen şöyle görüşler ortaya atılabilir. Eğer tekellere karşı savaşa çeşitli toplumsal ve politik güçler katılıyorsa, aslında bütün bu güçler eşit haklıdır. Bunun için de öncü, hegemon, yönetici güç sorununu ortaya koymaya gerek var mıdır? Kuşkusuz politik koalisyon çerçevesinde bu savaşa katılan güçler bağımsızdır, eşit haklıdır. Böyle bir koalisyonda kendi iradesini dayatıcı bir güç yoktur. Ama bu sorun başka, bu koalisyonda öncülük rolünü oynamak başkadır. Bu durumda öncü güç, yapısı bakımından nesnel olarak toplumsal anlamda bu savaşa katılan öteki güçlere oranla daha ileriye gitme ve daha fazla şeyler yapma olanağına sahip olandır. Öte yandan bu, ideolojik planda ötekilerine oranla daha hazırlıklı, politik planda daha girişimci, daha aktif ve tüm koalisyonun gelişme yolunu gösteren, eylem programı öneren bölüğüdür. Bu öncü gücün işçi sınıfı ve onun devrimci politik partisinin olduğunu yaşam defalarca göstermiştir.

Kuşkusuz, toplumsal bakımdan işçi sınıfı kendi yapısı gereği nesnel olarak hegemon rolü oynar ama, ideolojik-politik bakımdan bu sorun öznel etkenlere, yani işçilerin ve her şeyden önce komünistlerin aktifliğine ve girişimcilğine bağlıdır. İşçi hareketi tarihi, geçmişte olduğu gibi bugün de, belirli bir aşamada ön plana geçen şu ya da bu politik partinin, eğer onun benimsediği politik çizgi yanlışsa, eğer attığı sloganlar hareketle uyumlu değilse, ya da bu hareketi başka yöne, yanlış yola saptırıyorsa, onu frenliyorsa, öncülük rolü oynayamadığına, konumunu yitirdiğine ilişkin bir sürü örnekle doludur.

IV

Böylece, işçi sınıfı günümüzde demokratik savaş aşamasında, yani tekellerin egemenliğine karşı savaş aşamasında nesnel olarak tarihsel rolünü, hegemon, öncü, yönetici güç rolünü oynamakla yükümlüdür. Bu, doğrudan doğruya sosyalizm için savaş aşamasıyla bağlıdır.

Bununla ilgili olarak bazen şöyle görüşler ortaya atılıyor : Günümüzde sosyalizm için savaşa işçi sınıfıyla birlikte öteki toplumsal katmanların büyük çoğunluğunun da katılmasından ötürü, işçi sınıfı “üstünlüğü”nü yitiriyormuş. Böylece, işçi sınıfının hegemonya zorunluluğu, öteki sınıf ve emekçi katmanlarıyla bağlaşıklık kurma bile, kendi erkini gerçekleştirme zorunluluğu ortadan kalkıyormuş.

Lenin, Ekim Devrimi’nden hemen sonra, bilim, teknik ve proletaryanın birliği fikrini ortaya atmış ve bunların karşısında hiçbir gerici gücün dayanamayacağını belirtmiştir. Burada söz konusu olan tekellere karşı savaş, yani birinci aşama, demokratik, devrimci dönüşümler aşaması değil, ikinci aşama, sosyalizm için savaş aşamasıdır. Lenin, böyle bir bağlaşıklık ülküsünün işçi sınıfının tarihsel özgörevi sorununu gündemden indirdiği, işçi sınıfının sosyalizm için savaşta öncü rolünü oynamaktan vazgeçtiği anlamına geldiğini mi kastetmiştir? Elbette hayır!

Sorun özünde şudur : Birincisi, bilimin toplumda gittikçe daha önemli üretken güç niteliğini almasına karşın, sonuçta onun kazanımlarının pratikte kullanılmasını sağlamak, bu sürece işçi sınıfının aktif ve verimli katılması gerçekleşmeden olanaksızdır. Böylece işçi sınıfı toplumun ana üretken gücü olarak bilimin ve üretimin bir bütün olarak birleşmesini sağlayan başlıca etken olarak katılıyor.

Burada üretimin otomatikleşmesinin gelişmesiyle ilgili olarak 50 yılları sonunda ve 60 yılları başlarında birçok burjuva ve reformist ideologların makinenin işçinin yerini alacağı, bunun sonucu olarak da işçinin gereksiz olacağı, en başta makinenin bilimin yaratıcısı görevini yapacağı için işçi sınıfının rolünün “düşeceği” sorununu ortaya attıklarını hatırlatmak yerinde olur. O zamandan bu yana epey bir zaman geçmiştir. Ve bugün bilimsel-teknik devrimin buluşlarının pratikte uygulanmasıyla ilgili bütün öteki süreçler gibi, otomatikleşme süreci de işçi sınıfının yok olmasına, onun rolünün azalmasına yol açmamaktadır. Tam tersine, bilimsel-teknik devrim yeni bir güçle, daha büyük ölçülerde işçi sınıfının fonksiyonunu artırıyor, onun olanaklarını genişletiyor.

İkincisi, bu sorunu ele alırken günümüz için karakteristik olan başka bir süreç üzerinde de durmadan geçemeyiz. Proletarya, teknik devrimin etkisi altında sürekli değişiyor. Onun öğrenimi, uzmanlaşması artıyor, kültür düzeyi yükseliyor. Bu da işçi

sınıfının toplumsal konumunu, özellikle onun bilim ve teknikle bağlaşıklık kurmada öncü rolünü ve olanaklarını ciddi bir biçimde güçlendiriyor.

Biz sosyalist ülkelerde bütün bir işçi-aydın katmanının doğuşundan söz ediyoruz. Özünde, burada söz konusu olan, kendi özel kişiliğinde bilim ile emeğin birleştirilmesini gerçekleştiren kişilerdir. Gelecek, kuşkusuz bu sürece aittir. Çünkü bu süreç, komünist toplum insanının oluşmasına, düşünen, yüksek kültür sahibi olan ve elde ettiği alışkanlıkları ve bilgiyi pratikte ustalıklı kullanan insanın oluşmasına götürmektedir.

Üçüncüsü, eğer kapitalist ülkelerde sosyalizm için savaşta önemli güç olarak proletarya, bilim ve teknik arasındaki birlik gözönünde bulundurulursa, bu birlik çerçevesinde toplumsal ve özellikle ideolojik planda kuşkusuz öncülük rolü işçi sınıfına aittir.

Bilimsel bilginin taşıyıcısı olarak aydınlar, bu bilgiyi işçi yığımına götürürler. Aydınların bu foksiyonunun önemi küçümsemez. Ama ilerici ülküler bile ancak işçi sınıfının pratik eylemi sırasında gerçek değerini kazanır ve pratikte gerçekleşir.

Öte yandan kapitalist toplumda aydınların öne sürdükleri ülküleri, çoğu zaman egemen sınıfın, yani burjuvazinin dünya görüşünün güçlü bir biçimde etkilediği bilinmektedir. Bunun için de aydınların işçi hareketiyle bağ kurmadan teorik ve politik bakımdan verimli incelemeler, çalışmalar yapması düşünülemez.

Bütün bunlar gözönünde bulundurulduktan sonra şu sonuca varabiliriz : Proletarya, bilim ve teknik arasındaki birlik, Lenin'in de belirttiği gibi, işçi sınıfının rolünün azalmasına yol açmıyor, tam tersine, onun tarihsel özgörevini gerçekleştirme yolunda çağdaş biçimlerden birini, başka bir deyimle, devrimci süreçte işçi sınıfının hegemonyasını gerçekleştirme biçimlerinin birini sağlıyor.

Burada Antonio Gramsci'nin yapıtlarının büyük bir bölümünün bu soruna ayrıldığını hatırlatmak yerinde olur. Onun işçi sınıfıyla aydınlar arasında bağlaşıklığın sağlanmasının önemi, işçi sınıfının kendi aydınlarını oluşturmasının önemi üstüne fikirlerinin günümüzde de büyük önemi vardır.

İşçi sınıfının tarihsel özgörevini yerine getirmesinin, yani eski burjuva toplumunu yıkıp, yeni sosyalist toplumu kurmasının, görece olarak uzun bir süreç olduğu açıktır. Pratik olarak bu süreç, işçi hareketinin bütün tarihini, onun doğuşundan komünist toplumun kuruculuğuna, sınıfların ortadan kaldırılmasına kadarki dönemi kapsar. İşçi sınıfı bu süreç boyunca önünde duran ödevleri çözer, onun devrimci oluşum çalışmalarının somut içeriği gittikçe zenginleşir, tarihsel özgörevini gerçekleştirme biçimleri de değişir ve yetkinleşir.

İşçi hareketinin ilk gelişme aşamalarında, işçi sınıfının “kendisi için bir sınıf” haline geldiği dönemde onun tarihsel övgörevini gerçekleştirme için savaşı şu ana elemanları kapsıyordu :

— Sermayenin sömürüsüne karşı emekçilerin maddi durumlarının iyileşmesi için sürekli eylemler;

— Demokrasi ve onun gelişmesi için savaşa sürekli ve gittikçe daha aktif katılmak;

— Ulusal ezginin bütün çeşitlerinin ve biçimlerinin ortadan kaldırılması isteklerini gittikçe daha belirgin, daha somut destekleme;

— İşgalci ve saldırgan harplere, emperyalizmin dış politikasına karşı demokratik dış politika ve barış için sürekli ve daha aktif çıkışlar.

Dünyada ilk sosyalist devletin doğuşundan, daha sonra da sosyalist devletler sisteminin oluşmasından sonra uluslararası işçi sınıfının tarihsel övgörevini gerçekleştirme savaşının içeriği genişlemiş ve zenginleşmiştir. Yeni toplumun kuruluşu davası, bu savaşımın önemli ögesi olmuştur.

Tüm emperyalist dünyanın karşı koyuşuna karşı, devrimin ve sosyalizmin bir ülkede, yani Sovyet Rusya’da utkuyla sonuçlanmasından başlayarak, işçi sınıfı, daha sonra değişik gelişme düzeyinde ve farklı geleneklere ve özelliklere sahip olan öteki ülkelerde de utkuya ulaşmıştır. Bugün 15 ülke dünya sosyalist sistemini oluşturuyor. Birçok ülke halkları da bu yoldan yürüyor ve yürümeye hazırlanıyor. Bununla birlikte bilimsel komünizmin işçi sınıfının tarihsel övgörevi üstüne tanımlamasının doğruluğu, bu tanımlamanın günümüz aşamasında dünyadaki gelişmeleri doğru bir biçimde kavrayabilmek için ilkesel önem taşıdığı bir kez daha kanıtlanmaktadır.

Kuşkusuz, devrimin utkuya ulaşması yeni toplumsal düzenin yerleşmesinin ilk aşamasıdır, ilk adımdır. Eğer işçi sınıfı, şu ya da bu halkı sosyalizm yoluna çıkardıktan sonra sosyalizmin kazanımlarının savunulmasından vazgeçerse, eğer şu ya da bu beklenmedik gelişme karşısında, örneğin sözümona bir “sınıflar üstü demokrasi”nin soyut ülküleri adına, uzun sınıf savaşları sonucu eline aldığı erki burjuvaziye geriye vermeye yanaşırsa, yalnız tarihsel övgörevini yerine getirmemiş olmakla kalmaz, aynı zamanda bu övgöreve ihanet etmiş olur.

Sosyalizm çok büyük bir kazanımdır, toplumsal ilerleme yolunda çok önemli bir adımdır. Sosyalizmden sapmak, onun savunulmasından vazgeçmek gibi tutumlar, hangi düşüncelerle girişilmiş olursa olsun, devrimciler için hiçbir zaman kabul edilmeyecek şeylerdir.

Başka bir sorun da, yeni düzenin henüz gerçekleştirilmemiş olduğu ülkelerdeki tüm emekçilerin, devrimcilerin reel sosyalizmi savunmaları sorunu da, bununla ilgilidir. Bilindiği gibi, bu

konuda işçi hareketinde belirli bir tartışma var. Ortaya sürülen görüşler arasında, dünya sosyalizmi etkin bir güç olduğu için şimdiki dönemde işçi hareketinin öteki bölükleri sosyalizmi desteklemekle “yükümlü değildirler” gibi savlara raslanmaktadır. Her somut durumda somut bir çözümleme gerektiren bu gibi görüşlerin gerekçelerini bir yana bırakarak sadece şunu söylemek istiyorum.

Elbette hiç kimse, herhangi bir partiyi ya da bir örgütü sosyalist ülkeleri desteklemeye “zorlayamaz”. Ama, eğer işçi hareketinin şu ya da bu bölümü, kendi ülkesinde kapitalizmin sosyalizmle değiştirilmesini amaçlıyorsa, kanımızca, öteki ülkelerde utkuya ulaşan ve kurulan sosyalizmi desteklemeden, dünyada onun konumunu güçlendirmeye çalışmadan edemez. Çünkü nerede eylem yürütürse yürütsün, işçi hareketinin her bölümünün konumları, reel olarak var olan sosyalizmin gelişmesi sonucunda güçlenmektedir. Tersine, eğer dünya sosyalizminin konumları şu ya da bu alanda zayıfsa, kuşkusuz, işçi hareketinin konumları da zayıflar. Bu durumda sorun, sempati ya da antipati sorunu değildir. Bu, görüşlerin birliği ya da ayrılığı sorunu da değildir. Bu, sınıfsal bir gerçeklik, güçler oranı sorunudur, tüm dünyada yarının sosyalizmi için savaşanların konumunu güçlendirmeyi istemek ya da istememek sorunudur.

Bu sorun üzerinde dururken kapitalist ülkelerde işçi hareketinin önemini ve aktifliğini azaltmak gibi bir şeyi gözönünde bulundurmuyoruz. Sosyalist ülkeler halkları, sermaye dünyasındaki sınıf kardeşlerinin eylemlerine olağanüstü büyük bir değer veriyorlar. Sosyalist ülkeler halkları onları ortak amaçlar için savaşta dostları, yandaşları ve bağlaşıkları olarak görüyorlar. Gelişmiş kapitalist ülkelerde, Latin Amerika ülkelerinde işçi sınıfının savaşının, Asya ve Afrika ülkelerinde yükselen işçi hareketinin büyük tarihsel önemi vardır ve bunlar günümüzde dünyadaki gelişmelere önemli katkıda bulunuyorlar. Sosyalist olmayan dünyanın her yerinde işçi sınıfıyla sermaye arasındaki güçler oranı kendiliğinden oluşmuyor. Bu, ancak dünya sosyalist sisteminin varolmasıyla ve oynadığı rolle belirleniyor. Eğer bugün dünya kapitalizminin karşısında dünya sosyalizmi durmamış olsa, bütün kapitalist ülkelerde işçilerin nasıl bir ağır durumla karşı karşıya kalacaklarını anlamak zor değildir. Bu durumda, burjuvaziyi gemleyen olağanüstü önemli etkenler ortadan kalkacak ve emperyalist harp makinesinin bütün gücü, polis ve devlet kurumları hemen komünistlere, demokratlara çullanacak ve böylece tüm dünya devrim süreci frenlenmiş olacaktır.

Bunun için de nesnel olarak dünya sosyalizminin konumlarını güçlendirme özeni, işçi hareketinin öteki bölüklerinin çalışmalarından ayrı düşünülemez. Bundan ötürü, bugün dünyada işçi hareketinin tarihsel öz görevini gerçekleştirme yönünde önemli savaş ödevlerinden biri de budur.

Dünya sosyalizminin doğuşundan, yerleşmesinden ve onun bir devletler sistemine dönüşmesinden sonra, kapitalist ülkelerde işçi sınıfının savaş koşulları elbette değişmiştir. Onların önünde kapitalist sömürüye karşı, demokrasi ve ulusal bağımsızlık savaşı planında yeni olanaklar açılmıştır. İşçi sınıfı, kendi eylemlerinde, tüm bu alanlarda gözle görülür, elle tutulur ileri adımlar atmıştır.

Bununla ilgili olarak burada özellikle uluslararası işçi sınıfının barış için, harp tehlikesine karşı savaş alanında meydana gelen özlü değişiklikleri ele almak gerekiyor.

Harp ve barış sorunu ile demokrasi ve sosyalizm için savaş sorunu arasındaki sıkı bağ ayrıntılarıyla bilinmektedir. Daha geçtiğimiz yüzyılda Marks ve Engels, onlardan sonra A. Bebel, K. Liebknecht, R. Lüksemburg vb. gibi bilimsel komünizmin ünlü teorisyenleri harp tehlikesine karşı savaşın demokrasi ve sosyalizm için savaşın kopmaz bir parçası olduğunu belirtmişlerdir.

Günümüzde bunun önemi daha da artmıştır. Dünyadaki tüm canlı varlıkları birkaç kez yoketme olanağına sahip olan bugünkü askersel teknik döneminde harbe karşı savaş sadece sosyalizm için savaşın kopmaz bir parçası değil, her şeyden önce bu savaşta başarının gerekli önkoşuludur. Çünkü bir nükleer dünya harbinin patlak vermesi insanlığı çok gerilere itecektir.

Böylece, bir yandan emperyalizm doğal niteliği bakımından harp tehlikesinin artırıyor, silahlanma yarışına hız veriyor, yeni yeni yığınsal kırım silahları üretiyor. Öte yandan, işçi sınıfı doğası bakımından emperyalizmin bu politikasına ve silahlanma yarışına karşı koyuyor, yeni bir dünya harbi tehlikesini azaltmak, daha sonra da ortadan kaldırmak için güç topluyor.

Bugün, kapitalizmin temel toplumsal çelişkisi olan emek ile sermaye arasındaki çelişkinin başlıca belirtilerinden biri de, harp ve barış sorunu etrafında düğümlenmektedir.

Harp ve barış sorunundaki özlü değişiklikler, bilindiği gibi, 70 yıllarının başında "soğuk harp" gittikçe yerini uluslararası gerginliği azaltmaya bırakmaya başlamasından sonra açık olarak ortaya çıkmıştır. Dünya sosyalizminin varlığı, onun güçlenmesi, dünya sosyalizminin işçi hareketiyle, her şeyden önce demokratik ve barışsever güçlere öncülük eden komünist partileriyle birlikte yürüttüğü politika, gerginliği azaltma sürecinin ileri adımlar atmasını sağlayan temel etkenlerdir.

Barış ve silahsızlanma için savaşta işçi hareketinin aktifliğinin arttığını şu dört örnek açık olarak göstermektedir. Birincisi, silahlanma yarışının durdurulması sorununda son zamanlarda, Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin ortaya attıkları yapıcı önerileri; İkincisi, Haziran ayının sonunda toplanmasının ikinci yılının kutlandığı Avrupa Komünist ve İşçi Partileri'nin Berlin Konferansı kararları; Üçüncüsü, bundan bir süre önce Hel-

sinki'de Silahsızlanma Sorunu üstüne yapılan Sosyalist Enternasyonal'in Konferansı. Bu, Sosyalist Enternasyonal'in tarihinde bu yönde ilk girişimdir. Dördüncüsü, uluslararası sendikal hareketin pratik olarak tüm bölüklerinin temsilcilerinin katıldığı ve tümünün, silahlanma yarışının körüklenmesini kesin olarak verdiği Dünya Sendikalar Federasyonu'nun geçenlerde yapılan Prag Kongresi.

Bu dört örnek bütün olarak ele alındığı zaman, günümüzde işçi hareketinin ya da daha dikkatli bir deyim kullanmak gerekliyorsa, işçi hareketinin çoğunluğunun, onun ezici bölümünün silahlanma yarışına son verilmesini istediğini göstermektedir. Bu olgunun çözümleyici rolü olabilir. Biz bilinçli olarak "olabilir" diyoruz. Çünkü yaşamda bunun çözümleyici bir önem kazanması için sözden eyleme geçilmesi belirtilen görüş birliğinin eylem birliğine dönüşmesi, silahlanma yarışına son verilmesi gereğini kabul etmekten amaca yönelik ortak eylemlere geçilmesi gerekmektedir. Bugün uluslararası işçi sınıfı, işçi hareketi güçleri öyledir ki, eğer gereken kararlılık ve ardıcılık gösterilirse, bu güçler harbe karşı savaşta gerçek başarıya ulaşabilirler.

VI

Günümüzde uluslararası işçi hareketinin tarihsel öz görevini yerine getirme savaşında ilerlemesi, Marks ve Engels'in «işçi sınıfı kendini kurtarmakla tüm insanlığı kurtaracaktır» tanımlamasının doğruluğunu bir kez daha kanıtlamaktadır.

Gerçekten, işçi sınıfının savaşı, halk yığınlarının genel olarak sömürü düzeninin ortadan kaldırılması, özel mülkiyetin egemenliğine son verilmesi, insanın yabancılaşmasının önlenmesi ve tam kurtuluşu için yürüttüğü savaşta tansıklar yaratıyor. Ve ancak işçi sınıfı, ilkesel bakımdan kendi yeni niteliğine uygun bir sınıf olarak bu savaşı sona erdirebilecek bir güç olabilir.

Karl Marks ve Friedrich Engels daha **Komünist Partisi Manifesti**'nde ve öbür yapıtlarında göstermişlerdir ki, kapitalizm öncesi toplumsal düzenlerde sömürülen sınıflar kendilerini sömürülenlere karşı aktif bir savaş yürütmelerine karşın, daha dar toplumsal-tarihsel çevrenlere sahiptiler. Onların toplumsal çıkarları daha kısıtlıydı.

Kapitalist toplumda sömürülen sınıf olan ve kendi kurtuluşu için savaşan işçi sınıfı, erki almakla kendi egemenliğini ebedileştirmeye ve sömürücü olmaya çalışmamaktadır. Proletaryanın ülküleri, daha baştan beri işçi hareketinin yaşamsal sorunları dışındaki hedefleri de kapsamaktadır. İşçi sınıfının çıkarları (başlıca çıkarı, herşeyden önce özel mülkiyetin egemenliğine son vermektedir) sömürülen sınıfların ve emekçilerin ezici çoğunluğunun çıkarlarını yansıtmaktadır. İşçi sınıfının ülküsü, her kişinin çok yönlü gelişme olanağına kavuşmasını sağlayacak olan

sınıfsız toplumun kurulmasıdır. Bu ülkü, dünyadaki toplumsal ilerlemenin özünü oluşturan ve tüm insanlığı ilgilendiren bir ülküdür.

Kuşkusuz işçi hareketinin gelişmesinin ilk aşamalarında söz konusu olan, herşeyden önce, proletaryanın sınıfsal çıkarlarıyla tüm insanlığın çıkarlarının nesnel olarak uyumlu olmasıydı.

Ama, zamanın geçmesiyle, bir yandan işçi sınıfının ve olanaklarının büyümesiyle, öte yandan tüm toplumun proleterleşmesi süreci, emeğini satarak geçinen kişilerin toplumun giderek ezici çoğunluğunu oluşturmasıyla, işçi sınıfının çıkarlarıyla öteki emekçi katmanların çıkarlarının uyumluluk alanı daha da genişlemiştir. Böylece, proletaryanın sınıfsal çıkarlarının özü, insanlığın genel çıkarlarının daha geniş ve daha kapsamlı bir biçimde serpilip gelişmesi olanaklarını sağlıyor.

Burada bir noktaya daha değinmek gerekiyor. İşçi hareketinde belirli güçler, herşeyden önce işçi sınıfının çıkarlarının tüm ulusun çıkarlarını ve tüm insanlığın çıkarlarını yansıtan niteliğine dikkati çekiyorlar. Ama, bunlar, buradan hareket ederek, pratikte, bunu, burjuvaziyle proletaryanın, yani, sömürülenlerle sömürenlerin işbirliğinin sağlanmasının gereği olarak görüyorlar. Soruna böyle yaklaşmak, kuşkusuz temelden yanlıştır.

Tarihin deneyleri şimdiye kadar, işçi sınıfı kendi sınıfsal çıkarları için ne derecede başarılı savaş yürütüyorsa, tüm insanlığın çıkarlarını yansıtmada da o denli büyük başarılar elde ettiğini defalarca kanıtlamıştır. Böylece, tüm insanlığın sorunlarını çözenin güvencesi, işçi sınıfının sınıf olarak utkusu, yani, kapitalist sistemin egemenliğine son vermesidir.

İşçi sınıfının utkuya ulaştığı, işçi sınıfı ve bağlaşıklarının erk sisteminin oluşturulduğu ve böylece ulusal nitelikli ve tüm insanlığı ilgilendiren sorunların başarıyla çözümü için olanaklar sağlandığı sosyalist ülkelerin örnekleri bunu en iyi bir biçimde kanıtlamaktadır. Sosyalist ülkelerin, herşeyden önce Sovyetler Birliği'nin örnekleri, işçi sınıfının pratikte yalnız kendi egemenliğini sonrasızlaştırmaya çalışmadığını, hatta bağımsız, aynı zamanda tek başına, ayrı bir sınıf olarak var olmasının uzaması için çaba harcamadığını göstermektedir. Ülkemizde işçi sınıfı, gelecekte sınıfların yok olmasının başlangıcı olan, sınıfsal ayrılıkların ortadan kaldırılması, toplumun sosyal bakımdan bir cinsten olması yönünde bir politika yürütmektedir. Sosyalizm kuruçuluğundaki, sosyalist demokrasinin gerçekleşmesindeki başarılar, proletarya diktatörlüğü devletinden komünist toplum yönetimine geçilmesi için koşulların hazırlanmasını sağlayacak tüm halkın devletine geçilmesi yolunu açmıştır. Geçen yıl kabul edilen, tüm halkın sosyalist devletinin anayasası, SSCB Anayasası, bu yönde önemli, ilkesel, yeni ve büyük bir adımdır.

İşçi sınıfının kendi tarihsel özgörevinin tüm insanlığa özgü anlamını ancak, sınıfsal utkusundan sonra, bu utku temelinde

sosyalizm ve komünizm koşullarında tam olarak ortaya koyduğunu yineleyeceğiz. İşçi sınıfının bütün insanlığın çıkarlarını yansıttığı rolünün, bugün yalnız sosyalist ülkelerde değil, aynı zamanda dünya çapında, bu arada kapitalist ülkelerde de açık olarak görüldüğü bazı alanları vardır. Ve biz burada harp ve barış sorununa bir kez daha döneceğiz.

Emperyalist harbin en ardıcıl ve en kararlı düşmanı, nükleer bir harp tehlikesine karşı ardıcıl savaşçı olarak uluslararası işçi sınıfı, insanlığın çıkarlarını, geleceğini ve tüm olarak yaşamsal perspektiflerini ısrarla, ardıcıl bir biçimde savunuyor.

İşçi sınıfı sınıf savaşı alanına ilk kez XIX. yüzyılın ilk çeyreğinden sonra çıkmıştır. Birbuçuk yüzyıldan beri günlük ve gelecekteki amaçları için savaşarak tüm insanlığın ilerlemesini sağlamıştır.

Ekonomik ilerleme büyük ölçüde işçi sınıfının emeğiyle, onun eliyle sağlanmıştır. Bugün uluslararası işçi sınıfı, dünyadaki toplumsal üretimin dörtte üçünü üretmektedir.

Toplumsal-politik ilerleme de büyük ölçüde işçi sınıfınca sağlanmıştır. Dünya sosyalist sistemini yaratan işçi sınıfıdır. Kapitalist ülkelerde büyük toplumsal atılımları gerçekleştiren işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı burjuvaziye karşı çetin ve kararlı bir savaş yürütmekle, burjuvazinin kendi isteğiyle hiçbir zaman vermeyeceği hak ve özgürlükler elde etmiştir.

Bu dönemde insanlığın tinsel ve ideolojik gelişmesini çözümlayici ölçüde işçi hareketi sağlamıştır. Sosyalizmin ülküleri bugün tüm insanlığa yön verici ülküler olmuştur. Bu da, işçi sınıfının bilinçli ve çetin savaşımının bir sonucunda kendi sosyalist ülkülerini gerçekleştirmesi ve böylece halklara kendi çekici örneğini gösterme yoluyla olmuştur.

Başka bir deyimle, son birbuçuk yüzyıldan beri insanlığın toplumsal yükselişe doğru ilerlemesi, işçi sınıfının öz görevini yerine getirme yönünde yürüttüğü savaşla sağlanmış, sağlanmaktadır. Bu yüce davada işçi sınıfının başarılarının insanlığı kapitalizmden sosyalizme geçişin tamamlanmasına götürüleceğine, dünyamızın tarihinde yeni, komünizm sayfası açacağına şüphe yoktur, olamaz da!

YAŞASIN DÜNYA SOSYALİST SİSTEMİ!
YAŞASIN DÜNYA KOMÜNİST VE İŞÇİ HAREKETİNİN BİRLİĞİ!
YAŞASIN ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞI VEREN HALKLAR!

YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ

Kardeş Sovyet Denizcilerinin Ziyareti

Sovyet filo komutanı basın toplantısı sırasında.

Kardeş Sovyet denizcileri, "Djerjinsky" ve "Reşitni" adlarındaki iki Sovyet savaş gemisiyle, 16 Kasım 1978 tarihinde 4 günlük ziyaret için 40 yıldan bu yana ilk kez İstanbul'a gelmişlerdir. Bu ziyaret, Ulusal Kurtuluş Savaşımız sırasında halkımıza dost yardım elini uzatan karagün dostumuz Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki dostluk ve işbirliğinin gelişmesi bakımından son derece önemlidir.

Türkiye bugün, toprakları üzerindeki Amerikan ölüm üsleriyle, emperyalizmin saldırganlık paktı NATO'ya bağlılığıyla bölgemizde barışın sağlanmasına karşı bir tutum içindedir. Bu durum aynı zamanda dünya sosyalizminin kalesi Sovyetler Birliği'ni de tehdit altında bulundurmaktadır. Durum böyle iken, Türkiye'nin dış politikasında barıştan, bağımsızlıktan yana bir değişiklik kuşkusuz emekçi halkımızın olduğu kadar Sovyet halkı ve öteki bölge halklarının savaş tehdidi altında yaşamaktan kurtulması anlamına gelecektir. Barış savaşımızın en ön sıralarında yer alan Sovyetler Birliği ve Sovyet halkı, onun barışçı ordusu ile ülkemiz arasındaki dost ilişkiler bölgemizde gerginliğin azaltılması ve barış politikasının, devletlerin iç işlerine karışmama ilkesinin yaşama geçirilmesi açısından bir güvence olacaktır.

Ne ki, Sovyet gemilerinin ziyaretini protesto etme çabaları, faşistlerin ve Maocuların eylemleri, gerçekte, iki ülke halkları arasında temelleri Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın ateşleri içinde kurulan dostluğu bozmağa yöneliktir. Halkımız bu ziyaretle "Sovyet tehdidi" efsanesinin boş bir hayal olduğunu gözleriyle görmüştür. Halkımız Sovyetler Birliği ile aramızı bozmak isteyen bozgunculara, Maoculara, faşistlere geçit vermeyecektir.

Demokratik örgütlerden İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Mimarlar Odası İstanbul Şubesi, Meteoroloji Odası İstanbul Şubesi, Metalurji Odası İstanbul Temsilciliği, TÜTED İstanbul Şubesi, Halkevleri İl Koordinasyon Kurulu, GENÇ-ÖNCÜ, İKD İstanbul Bölge Sekreterliği, İGD İstanbul Bölge Sekreterliği, İşçi Kültür Derneği İstanbul Şubesi, DDKD İstanbul Şubesi, KÖGEF, GEB, DHKD, GENÇ-GÜÇ, İLD, TUS-DER İstanbul Şubesi, HABER-DER, GENEL-DER, BANK-DER, ENERJİ-DER, ÇIRAK-DER ve GİB-DER Sovyet gemilerine karşı girişilen saldırıları protesto etmişler ve yayınladıkları ortak bir basın bildirisinde "Bizler, dünya barışının savunucusu SSCB ile Türkiye arasındaki dostluk ve işbirliğinin gelişip pekişmesi uğrunda savaşın emekçi halklarımızın çıkarlarıyla özdeş olduğunu biliyoruz.

"Savaşımız, Türkes ve tüm karşı devrimcilerin anti-Sovyetizmlerinin geriletilmesi için de süreçtir.

"Yaşasın Türkiye ve Sovyet halklarının dostluk ve dayanışması." demişlerdir. Aynı örgüt temsilcileri Sovyet Konsolosluğu'nu ziyaret ederek, Türkiye ve Sovyet halklarının dostluk ve dayanışmasından yana olduklarını yinelemiştir.

Bu ay sonunda, kardeş Sovyet denizcilerinin ziyaretine karşılık olarak Türk Deniz Kuvvetleri'ne bağlı iki gemi Sovyetler Birliği limanlarını ziyaret edecektir.

1 MAYIS

4 renk ofset baskı

112 Sayfa 40 TL

KONUK
YAYINLARI

TEMEL DAĞITIM
HİMAYE-İ ETFAK SOK.
ORHANBEY İŞHANI
NO 6 KAT 1 DA.1
CAĞALOĞLU İST.

POSTA KUTUSU: 749
İSTANBUL

**TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ
VE EMEKÇİ HALKININ
ÖRGÜTLÜ GÜCÜNÜN SESİ**

savas yolu BÜTÜN ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ,
BİRLESİN!
HAFTALIK GAZETE

ÇIKIYOR!

ABONE KAMPANYASINA

AKTİF KATILALIM!

TÜSTAV
ADRES

Taşsavaklar Sokak, No: 5, Kat: 2

Cağaloğlu - İstanbul

temel dağıtım

ÜRÜN SOSYALİST DERGİ, BARIŞ VE SOSYALİZM SORUNLARI, SANAT EMEĞİ, İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİK, KADINLARIN SESİ DERGİSİ, LİSELİ GENÇLİK, DEVRİMCİ DEMOKRAT GENÇLİK, SANAT VE TOPLUM DERGİLERİ TÜRKİYE DAĞITIMI

DAĞITIMINI YAPTIĞIMIZ YAYINLAR :

A. KADİR YAYINLARI, ARKADAŞ KİTAPLARI, ANT YAYINLARI, BİLİM YAYINLARI, EVREN YAYINLARI, GERÇEK YAYINLARI, GÖZLEM YAYINLARI, GÜNCEL YAYINLARI, HABORA YAYINLARI, İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİK YAYINLARI, KAVRAM YAYINLARI, KIZILIRMAK, KONUK YAYINLARI, KÖZ YAYINLARI, MAKİNE MÜHENDİSLERİ ODASI KİTAPLARI, NADAS YAYINLARI, ODA YAYINLARI, ORTAM YAYINLARI, ÖNCÜ YAYINLARI, ÖZGÜN YAYINLARI, SORUN YAYINLARI, SOSYAL KLASİKLER, TEMEL YAYINLARI, ÜRÜN YAYINLARI, VARDİYA YAYINLARI, YANSI YAYINLARI, YANSIMA YAYINLARI, YENİ DÜNYA YAYINLARI, YOL YAYINLARI, YÖNTEM YAYINLARI, SER YAYINLARI.

- MERKEZ** : Taşsavaklar Sk. Yerebatan Cad. Bayoğlu Han No: 5/2
Cağaloğlu - İSTANBUL
- ŞUBELER**
- İSTANBUL** : Himaye-i Etfal Sk. Orhan Bey İşhanı No: 6/1
Cağaloğlu - İSTANBUL
- ANKARA** : Ataç Sk. Nur Apt. 33/3 Yenişehir - ANKARA
- İZMİR** : 3. Beyler, 850 Sk. 31/201 Kemeraltı - İZMİR
- ADANA** : İnönü Cd. Kızılay İş Hanı arkası, Özkan Apt. No: 5/3
ADANA
- DİYARBAKIR** : Ali Emri Cd. 2. Sk. No: 8 DİYARBAKIR
- ZONGULDAK** : Mithatpaşa Mah. Okul Sk. No: 16 ZONGULDAK
- İZMİT** : Demiryolu Cd. Saka İş Hanı, 122/B K. 2/3 İZMİT

ürün yayınları

- **Dünyada İlk Anti - Faşist Ayaklanma (Eylül 1923)**
İvan Michailov (Davalı) 6 Lira
- **Toplumda Kadının Rolü Üzerine — V. İ. Lenin (Davalı)** 5 Lira
- **Mağlup Edilemeyen Vietnam ve Kamboçya**
A. Boudanov, G. Sotchevko (Tükendi) 6 Lira
- **Uzaktan Mektuplar — V. İ. Lenin (Tükendi)** 6 Lira
- **Çekoslovakya - Ağustos 1968 (Tükendi)** 7 Lira
- **Reddettiğimiz Miras — V. İ. Lenin (Tükendi)** 6 Lira
- **Sosyalist Teorinin Sorunları — Richard Kosolapov (Tükendi)** 12 Lira
- **Seçilmiş Şiirler — N. Y. Vaptsarov (Davalı)** 7,5 Lira
- **Troçkistler Gençliği Nereye Götürüyor**
Mikhaıl Basmanov (Tükendi) 8 Lira
- **Dünya Sendikalar Federasyonunun 30 Yılı** 12 Lira
- **SBKP Parti Yaşamı — L. Brejnev, Z. Klyucheva (Davalı)** 5 Lira
- **Maoizm ve Gençlik Hareketi**
A. Yelnikov, V. Turusov (Tükendi) 9 Lira
- **Bulgaristan'da Bugünkü Durum — Todor Jivkov** 10 Lira
- **MPLA Halktır (PROGRAM - TÜZÜK) — (Tükendi)** 6 Lira
- **Tarım Üretici Kooperatifleri ve Uluslararası Kooperatif Hareketi**
Stoyan Syulemezov 11 Lira
- **Komünist ve İşçi Partilerinin 4 Toplantısı** 30 Lira
- **ASBP IX. Kongre Raporu — Erich Honecker** 15 Lira
- **Ulusal Politika ve Proletarya Enternasyonalizmi**
V. İ. Lenin 17,5 Lira
- **Devlet Sektörü ve Sendikaların Rolü**
Dünya Sendikalar Federasyonu 6 Lira
- **Devrimci Savaşın İçin Temel Bilgiler**
Önder Sağlam (Tükendi) 7 Lira
- **Gençliğin Rolü Üzerine — V. İ. Lenin (Davalı)** 7 Lira
- **Anarşizm, Troçkizm, Maoizm — Boris Leibzon** 17,5 Lira
- **Güneşli Dünya — S. Üstüngel** 25 Lira
- **ABD Kapitalizminin Bunalımı ve Direniş — Gus Hall** 15 Lira
- **Ölümsüz Savaşçı MUSTAFA SUPHİ**
Önder Sağlam (Davalı) 15 Lira
- **Türkiye Komünist Partisi — PROGRAM (Davalı)** 10 Lira
- **LEONİD İLİÇ BREJNEV — Kısa Biyografi** 10 Lira
- **TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen Yoldaşın Merkez Komitesi Plenumu'nda Okuduğu Politik Büro Raporu** 10 Lira
- **Kore Nire? — S. Üstüngel** 20 Lira
- **141-142'ye Hayır! Türkiye Komünist Partisi'ne Özgürlük!**
Ahmet Taştan 10 Lira
- **Günümüzde Yenidüsmürgeciliğin Stratejisi — Mai Volkov** 20 Lira
- **Büyük Ekim Devrimi'nin Tarihsel Önemi**
M. Suslov, B. Ponomaryov 10 Lira